

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Anetavle og efterslægtstavle
for
søskendeflokken Vestergaard
fra Alsted og søskendeflokken
Svenningesen-Søndergaard fra
Hesselbjerg.

Indhold:

- A. Forslægt for Niels Pedersen Vestergaard og hustru Anne Poulsdatter Hangaard i Vestergaard i Alsted.
- B. Deres efterslægt.
- C. Forslægt for Svenning Olesen Søndergaard og hustru Sidsel Jensdatter Overgaard i Søndergaard i Hesselbjerg.
- D. Deres efterslægt.

Efteråret 1969.

Ved M. P. Ejerslev og Anton Blaabjerg.

F o r o r d .

Den ene afdeling af dette arbejde går ud fra Niels Pedersen Vestergaard i Vestergaard i Alsted, 1793-1878, og hustru, deres børn og efterslægt, samt, så vidt vi kan følge dem, deres forfædre. Denne slægt og dens traditioner hører væsentligt til i Alsted sogn, altså Alsted og Skarum byer. Naturligvis er der i slægten indgiftet adskillige fra nabosognene: Sejerslev, Galtrup, Tødsø, Frøslev - og velsagtens fra flere, som vi blot ikke har kunnet efterspore.

Slægtens kendte historie samler sig hovedsageligt om et par gårde i Alsted by, skønt slægten et par generationer senere sidder med adskillige af byens gårde og ejendomme.

Slægtsnavnet Vestergaard stammer fra gården af samme navn. Det findes i dokumenter angående byen og gårdene århundred tilbage. Det samme gælder Østergård og Bakgården, derimod ikke Hyldig, hvor vi først finder navnet for godt halvandet hundrede år siden, og da i forskellige former: Høllede, Helledgård (i modsætning til Hyldig-gårdene i Tødsø, hvor navnet kan følges flere århundred tilbage).

Men den første af slægten, der kommer til at bære navnet Vestergaard, stammer fra Bakgården, nu Kristian Madsens gård, på bakken lige øst for syd-nord-vejen gennem byen, et par hundrede meter eller mindre syd for de nu næsten svundne rester af en middelalderborg, stedet kaldes Gravene.

En ung mand på 20-21 år, vi ved ikke hvorfra, giftede sig i 1708 med en aldrende enke i Bakgården, og hans og hans tredje kones søn kom ind på Vestergård. Det var en sønnesøn af ham, Niels Nielsen Vestergaard, der kom ind på Hyldig og blev gift med Karen Svenningsdatter Søndergaard fra Hesselbjerg. Det er dem og deres søskende, der billedlig set kan siges at danne

båndet om neget, slægtens fortid og nutid, hvor vi har søgt at følge både rod og top - det første så langt vi kan, og det sidste til godt og vel det sidste århundredskifte. Det sidste slægtleds kirkebøger kan ikke følges på Landsarkivet; men enhver, som har interesse for slægtsoptegnelser, vil jo let selv være i stand til at føre oplysningerne videre.

Den anden afdeling af bogens personer hører væsentligt hjemme i Sejerslev-Ejerslev-Jørsby sogne - i "det hule Nørherred".

Det går ud fra Svenning Olesen Søndergaard, død 1868, og hustru Sidsel Jensdatter Overgaard, død 1901.

Den her omhandlede Svenningsen-slægt stammer fra Ejerslev. De får navnet Søndergaard fra gården Søndergård i Hesselbjerg, Sejerslev sogn. Ole Svenningsen gifter sig ind i gården i 1797, to af linjerne går tilbage til to forskellige slægter i Søndergård i Sejerslev, desuden er der linjer fra Overgård i Hesselbjerg og fra Baunegård i Flade.

Ejendommene i en by har hver sit matrikelnummer, oprindeligt fastsat ved vurdering af gårdenes skyld til godserne, de hører til. Den første almindelige matrikulering er fra 1664, men den blev afløst allerede i 1688 af den dygtigt gennemførte vurdering i hartkorn, der først blev afløst af den sidste matrikulering i 1844.

Ved denne sidste matrikulering har af Alsted-gårdene: Hyldig nr. 2 (når der på matrikelopgivelserne er føjet et bogstav til tallet, betyder det, at vedkommende ejendom eller stykke jord oprindeligt har hørt til den gård, der nu har det samme tal + bogstavet a. F. eks. er Hans Gillings gård nr. 4b, det betyder, at den oprindeligt er "vang" til nr. 4a - Poul Dams nuværende gård.) - Bakgården er nr. 8, Østergård nr. 9 og Vestergård nr. 10, nu 10a - Jens Vestergaard, 10b, er altså udstykket fra Vestergård.

Angående den brugte retskrivning:

De gengivne dokumenter er fra meget forskellige tider og skrevne af forskellige skrivere, og der eksisterer ikke det, vi i vor tid forstår ved en korrekt retskrivning. Ved gengivelse kan der da f. eks. vælges mellem en slavisk afskrift af hvert bogstav m.m., altså en videnskabelig korrekt afskrift, og en i moderne ord og sprogform gengivelse af dokumentets saglige indhold.

Vi har valgt et tredje: ikke gengivet bogsavret, men så vidt muligt ordret, og i hvert enkelt tilfælde altid sagligt korrekt.

Vi har ment, at muligheden for læserens øjeblikkelige opfattelse af tekstens mening er af betydning for bogens værdi.

Og vi vil hævde den selvfølgelighed, at f. eks. ordet halve er nøjagtig lige så saglig som halffue, eller stykkevis som stykkeviis.

Men man vil forøvrigt ved læsning af dokumenterne ret hurtigt være klar over, hvor direkte teksten er gengivet.

Opstilling af efterslægten:

Hvert slægtled tages for sig, d.v.s. de i forhold til ældste slægtled ensstillede: først børn, så børnebørn osv.

De enkelte personer i hver søskendflok har sit bogstav i alfabetisk orden efter alder. Og alle efterslægtenes personer i hver af bogens to dele har fortløbende numre fra de ældste til de yngste.

Hver enkelt vil altså kunne findes ved henvisning til tal og bogstav, f. eks. 24b.

Forslægt for Niels Pedersen Vestergaard og hustru
Anne Poulsdatter Hangaard i Vestergård i Alsted.

2/ Niels Pedersen Vestergaard 1793-1878

3/ Anne Poulsdatter Hangaard 1801-1864

Gårdejer og sognefoged i Alsted, dannebrogsmænd, bor i Vestergård. - 18.9.1820 skøder peder Vestergaard sin gård, Vestergaard kaldet, som han harniflg. skøde af 4.2.1797, af hartkorn 7-7-2-1 samt en huslod på Alsted mark 0-4-0-0, til sønnen Niels Pedersen Vestergaard, for 1060 rdl. og aftægt.

15.8.1793 fødte Peder Pedersens hustru af Alsted Else Hansdatter en søn, hjemmedøbt 16.8., kaldet Niels. I kirke 29.9. Fadd.: Svenning Pedersen, Niels Hansen, Niels Jensen, Maren Nielsdatter, Maren Pedersdatter, alle af Alsted.

Død 14.2.1878, 81 år gl. aftægtsmand og enkemand i Alsted, hvor han også er født. - Forældre: Peder Pedersen Vestergaard og Else Hansdatter.

Gift 19.8.1821 i Solbjerg:

Ungkarl Niels Pedersen Vestergaard i Alsted, 28 år gl., og pigen Anne Poulsdatter, 20 år gl., opholdende sig hos stedfaderen Niels Søndergaard på Jølbygaard. Forlovere: Niels Søndergaard, peder Dam.

Anne Poulsdatter Hangaard er født i Tøving 19.11.1801 af forældrene Poul Laursen Hangaard og hustru Johanne Terkildsdatter. I kirke 4. sønd. i advent. F.: Christen Baarup, Jokum Falksen, Lars Terkildsen, alle af Tøving. Faderens søster Margrethe Larsdatter, Søren Pedersens kone i Flade, bar barnet.

En indrammet gravskrift over Ane Poulsdatter blev efter Dines Søndergaards enkes død fundet på loftet i hendes hus i Tæbring. Dines Søndergaard, 1862-1931, var en søn af Peder Nielsen Søndergaard, 1806-1877, i Ny Jølbygaard, som var halvbroder til Ane Poulsdatter i Vestergaard i Alsted. Teksten har vi fået af provst Filtenborg, Gram.

G r a v s k r i f t

over den i livet hæderlige, nu hos Gud salige kone Ane Poulsdatter, født i Tøving den 19 november 1801, gift i året 1821 med sin efterlevende ægtefælle Niels Pedersen Vestergaard, i hvilket ægteskab hun blev moder til 9 børn, 6 sønner og 3 døtre, hvoraf en søn og en datter modtager hende i evigheden, medens de øvrige 7 børn med deres fader sørger ved den kærlige moders og den trofaste ægtefælles bære. Hun døde i sit hjem i Alsted den 18 oktober 1864, i hendes alders 63-de år.

Det var din lyst og længsel
at gå af verden ud,
fra jordelivets trængsel
til glæden hos din Gud,
fordi din tro var grundet
på ham, som bar vor nød,
og salighed har vundet
for os ved korsets død.

Han, som var hendes mage
i disse mange år,
står sorrigfuld tilbage,
indtil Guds time slår.
Men da skal han genfinde
og stedse være nær
sit livs ledsagerinde,
der her var ham så kær.

Og hendes børn vil gemme
en kærlig moders ord
og ingensinde glemme
hvad hun for dem har gjort,
og hende så at ligne
i guds frygt og i tro,
da vil hun dem velsigne
fra høje himmelbo.

Hun sagde: Jeg ej grued
for dødens sidste strid,
thi intet ondt mig truer,
jeg sætter al min lid
til ham, som for mig døde
og mine synder bar,
udslettet er min brøde,
en nådig Gud jeg har.

4/ Peder Pedersen Bach eller Vestergaard 1754-1829

5/ Else Hansdatter 1755-

Han er gårdfæster, senere gårdejer, i Alsted fra 1777 til 1820, da han sælger gården til sønnen Niels. Han kaldes i protokoller og dokumenter skiftevis Peder Bach og Peder Vestergaard. Han var sognefoged.

21.4.1754 havde Peder Bach og Kirsten Svenningsdatter et drengebarn til dåben i Alsted kaldet Peder. F.: Mette Pedersdatter, Niels Pedersen, Søren Svenningsen, Christen Pedersen, Karen Larsdatter, Sidsel Christensdatter.

Han døde 8.12. 1829. aftægtsmand, fhv. sognefoged. 75 år 7½ md.

4.3.1787 troløves Peder Pedersen Bach og pige Else Hansdatter. Forl.: Niels Lauridsen og Svenning Pedersen. Viet 30.3.

Else Hansdatter er fra Skarum, datter af gdm. Hans Pedersen og hustru Else Laursdatter. Hun er døbt palmesøndag 1755; præstens datter Ulrica Sophie Sinding bar det. F.: Tøger Madsen, Niels Laursen, Karen Larsdatter, Maren Laursdatter, Anna Poulsdatter.

Deres børn:

Peder, f. 2.2.1788

Knud, 9.5.1789

Kirsten, 15.4.1791

Niels, 15.8.1793 - overtog gården, se nr. 2

Hans, 20.4.1797

Dueholms fæsteprotokol 1755-1862, s. 54.

Fæstebrev til Peder Pedersen Bach af Alsted.

(Dueholm gods) stæder og hermed bortfæster til velagte Peder Pedersen Bach af Alsted en gård sammesteds, Vestergård kaldet, som Niels Laursen sidst i fæste havde og godvillig haver afstanden på et imellem ham og fæsteren indgangen vilkår. Af samme gårds hartkorn, som efter den nye landmålings matrikel er 7-7-2-1, svarer da Peder Bach i rette tid og termin alle kgl. skatter og påbud, samt ekstraskatter for sig, familie og tjenestefolk, giver mig årlig til hvert års martini for landgilde og arbejde 2 rdl., såsom denne gård ej under mit godsens lægd er inddelt, men siden købt, tilsammen årlig 4 rdl., som betales aparte de årlige mønstringer eller marts, penge for den til lægdet stående karl. Hvilken gård, der som meldt står for hk.7-7-2-1, med sine påstående bygninger, tilhørende ejendomme og besætning i følge berørte akkord bemeldte Peder Pedersen Bach sin livstid må nyde, bruge og i fæste beholde, så længe han deraf svarer som oven er meldt, holder gårdens huse, ejendomme og besætning i forsvarlig stand, og i øvrigt holder sig hans maj.s allernådigste lov og forordninger i alle måder efterrettelig.

Hermed er ellers akkorderet, at dersom jeg eller mine arvinger blev tilsinds at sælge denne gård, eller Peder Bach eller hans arvinger tilsinds at købe samme, da skal den stå til indløsning af bemeldte Peder Bach og arvinger, med sin tilhørende, for 50 rdl., siger halvtredsindstyve rigsdaler, alt efter lovlig opsigelse fra en af siderne.

Dueholm 23 februar 1777

P. Tøttrup

Ligelydende genpart heraf haver jeg underskrevet Peder Bach modtaget, som jeg skal i alle måder holde mig efterrettelig.

Datum Alsted ut supra

Peder Pedersen Bach

Morsø herreders skøde- og panteprotokol 1820.

Aftægtskontrakt af 25.9.1820 mellem Peder Pedersen Vestergaard og Niels Pedersen Vestergaard i Alsted.

1. Da jeg Peder Pedersen Vestergaard af Alsted dags dato har overladt og tilskødet min søn Niels Pedersen Vestergaard min ejende og iboende gaard Vestergård i bem. Alsted by med dens rette tilliggende og derved værende besætning, ind- og udbo, på vilkår, at han foruden købesummen deraf skal svare mig årlig aftægt, så anføres samme således:
 - a. Skal han opbygge til husværelse for mig 4 fag ved salshusets vestre ende og forsyne samme med vinduer, loft og døre, skorsten og jernkækkelovn samt plads til ildebrændsel, og skal dette hus være fuld færdig og i beboelig stand senest sct. hansdag 1821.
 - b. Han eller gårdens ejer skal årlig, så længe jeg lever, levere mig 3 tdr. godt sundt rug og 9 tdr. godt sundt fremmes byg, hælvten hver mortensdag og halvdelen hvert år kyndelmisse. Dette korn skal, når jeg forlanger det, af gårdens ejer foranstaltet malet og ført til og fra møllen uden udgift for mig. Ligeså skal jeg frit have mit brød bagt og mit øl brygget af gårdens ejer.
 - c. Om sommeren skal han så daglig yde mig 4 potter nysmalket mælk og om vinteren 3 potter ditto daglig.
 - d. Hver uge skal han levere mig 2 pd. frisk smør og 1 pd. ost, årlig skal han give mig 3 lispund flæsk og 2 fede gæs, om vinteren føde mig 6 får og om sommeren græsse dem tillige med deres lam, lige så vel som han føder og græsser sine egne.
 - e. Skal han årlig give mig 2 skp. salt og 4 pd. humle, 5 snese ål og 3 ol sild, 18 pd. godt tobak og 40 potter godt kornbrøndevin, til 6 grader. - Disse dele skal leveres mig hvert år mortensdag.
 - f. Hver sommer skal han i rette tid tilføre mig og i mit hus indlægge 8 læs skudtørv og 2 læs fladtørv med sine egne folk,

- g. Mit mad skal han lade tillave godt og forsvarlig, sætte samme tillige med mit drikke, vel kogt og behandlet, for mig på mit bord til de tider jeg ønsker samme.
- h. Han skal, så længe jeg lever, holde mig vedlige med fornødne klæder af uldent og linned, med vask og med renlighed, han skal lade mit værelse holde rent og lade min seng rede daglig eller når jeg det forlanger. Han skal i det hele yde mig den pleje og opvartning, såvel i sundheds som i sygdoms tilfælde, som jeg måtte behøve og kan være tjent med.
- i. Når jeg ved døden afgår, da skal han eller gårdens ejer besørge og betale min anstændige begravelse efter egnens skik og brug.
- k. Efter min død hører huset og kakkellovnen min søn eller gårdens ejer til, men hvad der iøvrigt måtte findes efter mig, deles i lige lodder imellem samtlige mine arvinger.

(Peder Pedersen Vestergaard)

(Derpå følger Niels Pedersen Vestergaards anerkendelse af det ovenskrevne og hans ord på at ville overholde det.

Niels Pedersen Vestergaard)

Vitterlighedsvidne er Knud Pedersen.

6/ Poul Larsen Hangaard c. 1755-1802

7/ Johanne Terkildsdatter 1769-1842

Han er gårdmand i Tøving, Galtrup sogn. Gården har nu matr. 8, blev senere delt i 2 lige store dele, som nu ejes af Søren Kristensen og Gunnar Boll.

Han er født i Nr. Dråby, Sejerslev sog, c. 1755 (Sejerslev kirkebog begynder først 1760.) Han er konf. i Sejerslev 1772, er da hjemme, 17 år, søn af Laurs Andersen Vester og hustru Anne Jensdatter.

Han døde i Tøving 19.8. og blev hæderlig begravet 27.8, i sit alders 49. år.

Gift første gang 1785 med Aase Josephsdatter, enke efter Peder Nielsen Hangaard. Hun levede fra 1743 til 1799, Peder Nielsen Hangaard c.1734-1784.

Gift i Galtrup 1799:

Efter trede foregående lysninger ... blev enkemand Poul Lauritsen Hangaard og pigen Johanne Terkildsdatter ægteviet i Galtrup kirke 23.8. - Forl.: Pigens fader Terkild og gdm. Poul Pedersen, begge af Tøving.

Johanne Terkildsdatter er født i Frøslev 1769:

Sønd. 12. trin.^o Terkild Larsen og Kirsten Jørgensdatters Johanne i Kirke. F.: Faderens søster Anna Larsdatter af Vodstrup, Anders Larsen, Niels Sørensen, Hans Jørgensen, Mette Jørgensdatter, alle af Frøslev.

Hun døde på Jølbygård, Solbjerg sogn, 24.3. 1842, 73 år.

Hun er gift 2. gang 1802 med Niels Pedersen Søndergaard, 1774 -1849, som først havde gården i Tøving til 1818, da han købte Jølbygård. Niels Pedersen Søndergaard er yngre halvbroder til Sidsel Pedersdatter Søndergaard, se Søndergaard 14/-15/ og til Anders Pedersen Søndergaard, se Vestergaard 12/-13/.

Ullerup fæsteprotokol 1785.

Fæstebrev til Poul Hangaard i Tøving.

Jens Stadel til Sø stæder og hermed bortfæster til Poul Laursen fra Nørre Dråby en mig tilhørende gård i Tøving, Hangård kaldet, som Peder Nielsen forhen har haft i fæste, hvis enke Poul Laursen nu ægter. Bemeldte gård er ansat i hartkorn for ialt 6-7-2-2½, og samme må Poul Laursen for livstid nyde, bruge og beholde, på vilkår: at han gårdens bygning og besætning lovforsvarlig vedligeholder, ejendommen tilbørlig gøder og dyrker og intet deraf til upligt bruger eller bruge lader. Alle kgl. skatter, som nu er eller herefter bliver påbudne, haver han af bem. hartk. at erlægge; i landgilde og tærskpenge svarer og hetaler han årlig til første års martini i byg 4 tdr., skriver fire tønder, og penge 5 mk. og 8 sk., dog forbindes fæsteren til den årlige omgangstærskning 2 eller 3 gange, lige med sine medtjenere, og ellers forretter en halv plovs arbejde i alle tilfælde. Herhos fæsteren er (lovet), at om jeg sælger Hangaard, og jeg uden min skade kan lette ham nogle få dages gangarbejde, vil jeg stræbe derfor, men heri indgår jeg ingen bestemt forbindelse. Iøvrigt retter han sig efter kgl. maj.s allernådigste lov og forordninger og er husbonde eller udskikkede hørig og lydig, altunder dette fæstes fortabelse.

Sø den 21 marts 1785

Stadel

Ligelydende fæstebrev haver jeg modtaget, som jeg hermed tilforbinder mig i alle måder at efterleve.

Poul Laursen

Ullerup skifteprotokol 1802.

Skiftebrev efter Poul Hangaard, Tøving.

År 1802, den 24. okt., indfandt sig løjtnant Stadel på Ullerup på hans faders hr. Jens Stadels vegne udi Tøving for der at holde lovligt skifte efter Ullerup fæste-gårdmand Poul Hangaard, imellem enken Johanne Terkildsdatter og hendes med den afdøde i ægteskab sammen avlede børn, som er følgende: en datter Aase Poulsdatter 3 år, en datter Anna 1 år, begge hjemme. - Enken var selv tilstede med hendes antagne lavværge Poul Pedersen her af Tøving, og som formynder for de umyndige var mødt Terkild Larsen (hendes broder) fra bem. Tøving på Aase Poulsdatters vegne, og Claus Christensen fra S.Dråby (gift med afdødes søster) på Annas vegne. Videre var tilstede som vurderings- og vitterligheds mænd sognefogden Jens Nielsen og Claus Pedersen, begge af Tøving, da stervboets tilhørende således blev vurderet som følger:

	rdl.	mk.	sk.
1 fyrrebord, 1 jernbilægger kakkelovn	6		
1 skammel, 1 atue-ur	2		
1 vugge	1		
1 par messinglysestager	1		
1 do. strygejern	1	2	
1 fyrfød			12
3 stenkruse		3	
1 tepotte			12
7 stenfåde		2	
14 lerkar		1	8
1 stol		1	
På en fast sengested: 1 blåstribet dyne	1	4	
1 lagen		1	8
1 do.		4	
3 hovedpuder	1	1	
1 stribet dyne	2	4	
På en do. sengested: 1 rødstribet overdyne	4		
2 lagener	3		
2 hovedpuder	4		
1 underdyne	1	4	
På en tredie sengested: 1 blåstribet dyne	1	1	
2 lagener		5	
2 hovedpuder	1	1	
1 gl. underdyne		4	

noget jern-ragelse	1		
1 skammel		1	
I spisekammeret: 8 poser		2	
6 tintallerkener		5	
6 stentallerkener		5	
1 do. fad			5
3 flasker			8
1 jernpande		1	8
1 kande		1	
1 saks			4
1 rivejern		4	
1 skab			4
1 bøtte		1	
6 potter		1	
I ølkammeret: 2 røde fade		1	
4 gryder			8
1 øltønne	1		
1 do.		3	
1 anker		2	
1 kærne			8
1 gl. skab			4
I østerstuen: et bord			3
1 skab		2	8
2 stole		5	
På en løs sengested: 1 rødtribet dyne	4		
2 lagener		1	5
1 sribet dyne	3		
1 do, og 1 do.	4		
4 puder	3		
2 spejle		4	8
5 par tekopper		2	1
1 flaske			8
1 gl. skrin		1	
2 uldsakse		4	
1 trug (?)		1	8
1 kiste	1	2	
Derudi: 1 hat ... 1 do. ialt	4	8	
1 par bukser	1	4	
1 par strømper		1	12
1 par do.			6
1 par gl. do.			8
1 par bukser		2	
1 blå kjortel	2		
1 do. kjortel	2		
1 brystdug		4	
1 blå kjortel	4		
1 grøn trøje	2	1	
1 blå do.	1		
1 trykket do.	1		

1 blå do.	1	5	
1 do. kjortel	1		
1 gl. do.		4	
1 brun trøje		4	
2 gule skind		5	8
1 par vanter		1	
1 par støvler	1		
1 par sko		3	
1 blå trøje		3	
1 anker		3	
1 vadmels trøje		3	
1 do. brystdug		2	
1 sribet do.		1	
1 hvid trøje		4	
I fammerset: 1 kar	1	2	
3 do.	4	3	
1 do.		3	
1 dejne trug		5	
1 selde		1	
1 bord		2	8
1 dravtønde		1	8
5 spande		5	6
1 trefod		1	
5 løbe		4	
1 halvtønde		1	8
3 solde		1	4
.....			
1 kobberkedel på 3/4 td rum	14		
1 ildklemme, 1 rist		2	
2 bøtter		1	8
8 trætallerkener			8
I karlenes kammer; på en løs sengested:			
1 hvid overdyne	1	3	
1 underdyne	1	4	
2 lagener	1	4	
3 hovedpuder	1		
På en sengested: 1 hvid overdyne	1	1	
1 underdyne	1	1	
2 lagener	1		
3 hovedpuder		4	
3 høleer	3		
1 skæppe	1		
1 kar		1	
nogle tøjrer	3	4	
3 stk. fjæl		2	4
1 hakke		1	
I hugkammeret: 4 spader	1	1	8
1 sadel	2	4	
noget jernragelse, 1 par gl. haver	4	4	

1 rød hoppe	29		
1 sort hest	28		
1 brun do.	24		
1 sort hoppe	35		
1 gl. sort hest	11		
1 gl. sort hoppe	4		
1 brun føl	10		
1 do.	10		
1 grå ko	14		
1 sort hjelæt do.	16		
1 grå do.	6		
1 gråbroget do.	10		
1 gl. do.	6		
1 par stude	32		
1 par do.	25		
1 par kvier	16		
1 stude-ungnød	6		
1 par kvier	14		
1 kviekalv	2		
1 so	8		
2 grise	8		
12 får og 10 lam	34		
2 gl. væddere	6		
1 beslagen vogn med haver og bagsmæk	18		
1 do. med møgfjæl	12		
2 do. med do.	11		
1 gl. undervogn	1	4	
Tilbehør, stænger, reb osv.	2		
1 plov med dræt	3		
1 gl. plov	1	4	
1 slibesten	.		2
3 harver	5	2	
1 tromle	2	4	
dræt til 6 bæster	3		
1 skærekiste	1		
4 jerngrebe	1		
3 forke		1	8
1 slæde	1		
2 skovle		1	
1 tjærekande			8
1 plejl			6
2 river			6
Summa vurderingen	582	1	4
Som er stervboets hele indtægt. Dernæst blev følgende udgift anmeldt:			
Til hr. Qvistgaard i Nykøbing	30		
hendes stiftatters fædrene og mødrene arv	17	0	8
Joseph Pedersen i Tøving	14		
	61	0	8

Intet mere blev angivet til indtægt eller udgift, ej heller kan skiftet videre fortsættes, førend den allernådigst befalede syns- og taksationsforretning er holdt og fuldført, som skifte retten lover med det første at besørge.

(Underskrifter. - Skiftet fortsætter 12.11. 1820, denne gang med Jens Stadel selv, ellers de samme.)

Boets indtægt, vurderingssummen:	582 - 1 - 4
Stervboets udgift:	
(Efter afholdt taksationsforretning af 16.10. over stervboets brøstfældighed, besætning og inventarium bliver gælden	355 - 4 - 4
de ved sidste samling anførte udgifter	61 0 8
For en td. sæderug anmeldte enken at skyldte	7
Enken har betalt til mandens begravelse lo rdl. og beregner det samme til hendes egen	20
Skiftets bekostning ialt	<u>8 5 14</u>
Summa udgift	452 4 1

Til deling mellem arvingerne 129 - 2 - 10, hvoraf enken til kommer den halve del: 64 - 4 - 5. Til hver af de to døtre bliver der så 32 - 2 - 2½.

Enken lover at give hver af børnene en god seng i tiden og bcoste deres bryllup, når de kommer i ægtestand. - De unyndiges arveparter bliver stående i stervboet, uden rentesvarelse, indtil hver af dem opnår sit 18 år. Imidlertid bliver de i gården forsynet med klæder og føde og en krist sømmelig opdragelse i alle dele. Til sikkerhed bliver deres arveparter prioriterede i stervboet og dets besætning, næst efter husbondens lovmæssige fordringer. Da enken således vedbliver gården efter hendes mands fæste, så modtager hun alle stervboets vurderede ting til lovlig rådighed og udretter alle dets anførte udgifter.

Således er dette skifte afhandlet og sluttet.

Datum Ullerup ut supra.

J. Stadel

Enke Johanne Terkildsdatter, som lavvørge Poul Pedersen
Børnenes formyndere Terkild Larsen, Claus Fhristensen

8/ Peder Laursen Bach c. 1687 1767

9/ Kirsten Svenningsdatter c. 1716-1766 (hans tredje kone)

Peder Laursen er ikke fundet født i Alsted eller andet sted, i følge meddelelsen ved hans død må han være født c. 1687. Han døde 1767, begravet 11. sønd. eft. trinit., 80 år gl. (De gamle kirkebøgers angivelse af navnlig gamle menneskers alder skal ikke tages imod med alt for megen tillid. Ikke mindst når der som her er opgivet et rundt tal; han har jo altså heller ikke dengang kunnet findes i Alsted kirkebog, selv om præsten har prøvet at finde hans alder. Bogen begynder allerede 1646.) Han døde hos sin søn Knud Pedersen Bach.

17.6. 1708 trolover han sig med enken i Bakgården Barbara Sørensdatter, hvis mand Jens Andersen døde i 1707. Peder Laursen har giftet sig ind på Bakgården. Barbara var c. 53, da de giftede sig, så ægteskabet var barnløst. Hun døde 13.3.1734, 7 år 2 mdr. 13 dage. Der er skifte efter Barbara 1734: en broder Mogens er død barnløs, en broder Anders, også død, har efterladt sig en del børn, de bor rundt om på øen. Barbara havde heller ingen børn med sin første mand.

31.5.1734 troloves Peder Laursen med Maren Svenningsdatter, gift 27.6. Hun er datter af Svenning Sørensen, der er gårdmand i Alsted. Allerede fra 1664 og fremover kan vi følge de skiftende Søren Svenningsen og Svenning Sørensen.

Maren Svenningsdatter døde 11.1.1735, efter en tvillingfødsel. Det er to drenge, Lars og Svenning, som begge døde i det samme år, Svenning dog nogle måneder efter moderens død.

1736 meldes flg.: 15. sønd. eft. trin. døbtet et uægte barn kaldet Jens. Faderen var Peder Laursen Bach, og moderen hans tjenestepige Else Jensdatter. - Desuden: 19.10.1738 begravet Peder Bachs "Urægte" barn Maren....1 år 3 uger. Ikke fundet født.

Peder Laursen Bach bliver gift 3. gang c.1740, vielsen er ikke indført i Alsted eller i de fleste eftersøgte nabosogne, vi ved altså ikke, hvem konen er. Hun hedder Kirsten Svenningsdatter,

og det lå nært at formode, at hun var søster til Maren, hans anden kone. Men dette kan ikke være tilfældet. Hun nævnes ikke i Svenning Sørensens skifte. Men hun har eh søster Maren, der er gudmoder for de tre af børnene. I 1748, 3. adv., bliver "Peder Bachs hustrus moder begravet. Hendes alder vides ikke, thi ingen testament blev læst eller prædiken holdt." Hendes navn nævnes ikke, hvilket vel ville være sket, om hun havde været et af sognets børn. Hun har vel altså boet hos dem, men været udensogns fra.

Det er ikke til at bevise, men der er en del, som tyder på, at Kirsten er datter af Svenning Madsen i Ejerslev. Man kan endog sige, at der ikke synes at kunne findes nogen anden mulighed: der er ingen anden Svenning i Nørreherred, som synes at kunne være hendes fader. Svenning Madsen var gift med Birgitte Pedersdatter, de havde ialfald tre børn: sønnen Mads Svenningsen, som var husmand og skoleholder i Ejerslev; Maren Svenningsdatter, som døde 1776, gift med Jens Svenningsen i Ejerslev, hun skal være født 1711; Maren, Kirstens søster, er som nævnt fadder ved 3 af Kirstens børns dåb. I 1744 er en af fadderne Peder Pedersen Smedegaard fra Tødsø, han er fader til Svenning Madsens kone Birgitte. Er vor teori rigtig, er han altså morbroder til Kirsten. - Men endeligt bevis kan som nævnt ikke gives.

Peder Laursen Bach og Kirsten Svenningsdatter havde følgende børn: Svenning, f. 5.2.1741, død 29.3. 1746.

Laur, f. 13.8.1742

Knud, f. 1744, i kirke 17. trin. - det er ham, der overtager Bakgården, og hos hvem faderen døde.

Maren, f. 1746, i kirke dom lætare, døde som

tyveårig, 1767

Peder Pedersen Bach (senere også kaldet Vestergaard)

f. 21.4. 1754

Det er Peder, den yngste af Peder Bachs børn, der kommer til Vestergård, og fra hvem Vestergaard- slægten stammer.

Det har vel en vis historisk interesse at se, hvad en bestemt af slægtens gårde skal udrette i hoveri. Dette ses for flere af gårdene i fæstebrevene. Men vi har en opgørelse for niels Bach på Bakgården med arbejde og datoer i 1827. Den gengives neden-
under.

Man er ofte udsat for at høre, at godsejeren kunne pålægge bonden alt det hoveriarbejde, han ville have. Dette er ikke rigtigt. Der var faste regler for en gårds arbejde: 1 plov, $\frac{1}{2}$ plov, og allerede i 1770-erne bestemtes det ret nøje, indtil det i 1791 blev endeligt fastlagt i skarpe bestemmelser.

Spanddage betyder arbejde med heste, gangdage arbejde uden heste.

	Spanddage	Gangdage
Juni 12. - Gravet skudtørv m. 2 folk	1	
" 28. - gravet fladtørv	2	
Juli, 5., 6., 7., 15. - stenet bærer		4
" 17., - slået en høskifte	1	
" 27., - hjemført høet	1	
Aug., 19., 20. - høstet	2	
Sept., 15., 23. moget i fårestien		2
Okt., 4., 7. - gjort rejser til Vilsund	2	
" 15. - kørt gødning på 1 td. bygsæde	1	
Dec., 5., 7., 11., 22. - skibet korn	4	
1828, marts, 7., 8., - kørt møgvogne		2
" " 16., 18.,		2
April, 14. - harvet	1	
"	<hr/>	
	15	10

10/ Hans Pedersen 1722-1780

11/ Else Laursdatter 1721-1758

Hans Pedersen er gårdmand i Skarum.

Han er født ⁱ Skarum 3.4.1722: Peder Jensens og Maren Ibsdatters
Hans.

Død 21. 7. 1780, 58 år gl.

Gift 1743, trolovet 1.8., med Else Laursdatter af Nørgaard
ibidem. Viet 22. 9.

Else Laursdatter er født i Skarum ¹⁷²⁰ 1721:

21.7. havde Laurs Clemmensen i Nørgård og Anne Nielsdatter
et pigebarn til dåben kaldet Else. Mormoderen Maren Peders-
datter bar hende. F.: Jens Søndergaard, Maren Nielsdatter,
Thomas Jensen, Maren Ibsdatter, Lars Ibsen.

Død 1758: ^{2. søndag i skoleåret} Palmesøndag blev Else Laursdatter, Hans Pedersens
hustru, begravet, 38 år.

12/ Laurs Andersen Vester -c.1756

13/ Anna Jensdatter c.1709-1798

Gårdfæster i Nr. Dråby fra 1740. Gården har af matr. 1688 nr. 3 og er af hartkorn 4-6-1-1½. Dens bygninger lå i gamle dage lige vest for nuværende Jens Søndergaards gård i Nr, Dråby - i dag flyttet længere mod syd og kaldet Kokkedal.

Efter Laurs Vesters død overgik fæstet til Tøger Andersen, som 1792 afstod fæstet til sin brodersøn Anders Pedersen Søndergaard c. 1758-1819. Anders Pedersen Søndergaard var helbroder til Sidsel Pedersdatter Søndergaard c. 1751-1814 (se Søndergaard 14/ 15/. Hun er gift med Søren Laursen Overgaard anden gang).

Endvidere var han halvbroder til Niels Pedersen Søndergaard 1774-1849, som giftede sig med Poul Laursen Hangaards enke Johanne Terkildsdatter (se 6/ 7/)

Laurs Andersen Vester var født i gården før 1720, søn af Anders Christensen Vester og hustru Margrethe Mikkelsdatter.

Han døde mellem 1755 og 1757, 13.3., den dato, da Tøger Andersen overtager fæstet.

Gift engang først på året 1741 (den kgl. dispensation til ægteskabet er udstedt i Kbhvn.1740, 30.12.) med sit næstsøskende-barn (derfor dispensationen) Anna Jensdatter fra Hesselbjerg.

Hun er født c. 1709, måske datter af Jens Pedersen Søndergaard og hustru Bodil Andersdatter. Se Søndergaard 40/ 41/

Hun dør 1.5. 1798, begravet 6.5. (Skifte 1.6.1798), 89 år 5 md.

Hun blev gift engang efter 13.3.1757 med Tøger Andersen. Han er broder til Peder Andersen Søndergaard i Søndergaard i Sejerslev, se Søndergaard 30/ 31/, altså søn af Anders Mikkelsen Søndergaard, se Søndergaard 60/ 61/.

Dispensation for Laurids Andersen Vester i Nr. Dråby og Anna Jensdatter til ægteskab trods slægtskab i tredje led.

Vi Christian den Sjette, af Guds nåde konge af Danmark osv. gør alle vitterligt, at vi efter herom gjorde allerunderdanigste ansøgning og begæring allernådigst har bevilget og tilladt, så og hermed bevilger og tillader, at Laurids Andersen Vester af Nr. Dråby og Anna Jensdatter af Hesselbjerg på Morsø udi vort land Nørrejylland, bønderfolk, må udi ægteskab sammenkomme, uanset at de skal være hinanden udi tredje led beslægtede. Dog skal de først på behørigte steder bevisliggøre, at de ej nærmere end som herom meldet er, udi slægtskab eller svogerskab pårørende, så og noget efter deres midler og lejlighed samt biskoppens billigsigelse, til næste hospital udgiver, såfremt de denne vores allernådigste bevilling agter at nyde; forbydende alle og enhver herimod, efter som forskrevet står, at hindre eller i nogen måde forfang at gøre.

Under vor hyldest og nåde givet på vort slot København

den 30 december anno 1740

Christian R

(De betaler 2 rdl. til Nykøbing hospital)

Fra Sø fæsteprotokol 1740:

Fæstebrev for Laurids Andersen Vester i Nr. Dråby.

På højvelbårne frue, fru Friderica von Klingenberg, hs. excellence sl. hr. Konferensråd von Heespen til Hemmelmark og Tersløse, hendes velbårenheds vegne stæder og hermed bortfæster til Laurids Andersen, barnefødt i Nr. Dråby, en gård sammesteds, som hans fader Anders Christensen Vester sidst iboede og fradøde, hvis enke Margrethe Mikkelsdatter gården til sønnen formedelst alderdom haver opladet og afstanden på de vilkår, at hun hendes livstid ved samme nyder husværelse

og ophold, og efter hendes dødelige afgang en sømmelig begravelse og henførd. - Hvilken gård, som under matr. står for hartkorn 4-6-1-1½, bem. Laurids Andersen med al dessen tiliggende sin livstid må have, nyde, bruge og i fæste beholde, så længe han, foruden alle kgl. contributioners betaling, i rette tid og terminer svarer årlig for landgilde og arbejde deraf, til hver mortensdag lo rdl., holder gårdens bygninger, ejendomme og besætning i forsvarlig stand, er sit herskøb og i deres fraværelse fuldmægtigen hørig og lydig og ellers iøvrigt retter sig og forholder sig i alle måder efter hs. kgl. maj.s allernådigste lov og forordninger.

Dueholm kloster 11 juli 1740

Anders Tøttrup

Det næste fæste af gården er fra 1757, og da hører gården under Nandrup.

Laurs Vester er død, og den næste fæster er Tøger Andersen, som forpligter sig til at ægte enken Anne Jensdatter. Han får stedet uden indfæstning, ellers er betingelserne de samme som for Laurs Vester.

Fra Ullerup gods skifteprotokol har vi 1.6.1798 skifte efter Anne Jesdatter:

År 1798, 1.6., mødte på skifteforvalteren, rådmand, by- og herredsfoged Spliids vegne hans fuldmægtig Soelberg af Nykøbing udi Nr. Dråby by, Sejerslev sogn, Nr. herred på Morsø, hos fæstegårdmand Anders Søndergaard til på rette 30. dagen efter loven at foretage skifte igen efter aft. Tøger Andersens hustru Anne Jensdatter, der her hos bemeldte fæster ved døden er afgang.

Ved forretningen var tilstede som vidner Peder Poulsen, husmand i Hanstholm, og Niels Poulsen, husmand i Jørsby. Ligeså var tilstede fæsteren, bemeldte Anders Søndergaard, der angav,

at den afdødes mand Tøger Andersen, er afrejst fra byen og er i arbejde hos husbonden hr. Stadel til Ullerup. - Retten påråbte, om nogen af den afdødes arvinger møder, men ingen tog ved genmæle. Skifteretten dernæst lagde til protokollen under nr. 1 den straks efter dødsfaldet holdte registrerings- og vurderingsforretning over den afdødes ejendele, holdt af hr. Stadel til Ullerup 14 maj 1798, hvilken tages til protokollen og lyder således: (Pag. 383).

Skifteretten endvidere tilspurgte Anders Søndergaard, om han vidste, om den afdøde eller stervboet ejer andet end som bem. vurderingsforretning anmelder? - Dertil svarede han, at stervboet ejede intet mere i nogen måde, hverken af løsøre eller rede penge. - Anders Søndergaard dernæst forlangte, at skiftet i dag måtte vorde sluttet uden videre vidtløftighed, efter som stervboets tilstand ikke formår videre omkostninger, og at han da måtte blive tillagt i følge hans fæstebrev den afdødes ejendele. Skifteretten dernæst påråbte, om nogen havde noget til gode efter den afdøde, men ingen meldte sig i nogen måde. hvor da skrives til at beregne skiftets omkostninger således:

(Skiftets samlede omkostninger er) 6 - 4 - 8

Da denne sum blev ham, nemlig Anders Søndergaard, affordret, eftersom enkemanden ikke er tilstede, svarede han, at han ikke kunne betale dennem, kun een rdl. deraf, men da denne tilbud ikke kunne antages, så var han villig til, og derhos bad, at effekterne måtte blive stillet til offentlig auktion, for at han så deraf måske kunne betaling for begravelsesomkostningerne. Iflg. deraf vorder den afdødes effekter stillede til auktion her i gården næstkommende 9 juli kl. 11 slet form., og skiftet bliver imidlertid avsluttet, indtil auktionen derover er holdt, hvilken skiftesamling bliver at foretage på tingstuen i Nykøbing næstkommende 22. juni, og skiftet vorder hermed for nærværende tid ophævet.

Datum ut supra. På skifterettens vegne som fuldmægtig.

Soelberg

På bemeldte dag blev skiftet igen foretaget ... af skifteforvalter rådmænd Spliid med vidnerne Peder Sundby og Rasmus Jensen ... efter Anne Jensdatter. Og da hverken enkemanden eller arvinger var mødt som ved de 3 sidst holdte sessioner i skiftet, ligesom det af vurderingsforretningen hed, at den hele indtægt kun beløber sig til 3 rdl. 5 mk. 8 sk., og derimod begravelsesregningen til 4 rdl., så er der altså intet at skifte over. Så eragter retten, at skiftet skal være sluttet således: at da indtægten går til de nødvendigste og rede udgifter, som skifteforvalteren har haft på skiftets behandling 2 rdl., og resten efter vurderingen tildeles Anders Søndergaard for hans begravelsesregning med 1 - 5 - 8, da hannem er forbeholdt sin ret til enkemanden Tøger Andersen for de manglende begravelsesomkostninger. - Således er da dette fattige skifte sluttet og bekræftet ved hænders underskrift.

Actum Nykøbing tingstue 5 juli 1798

Spliid

Fra den første samling 14.5.1798:

Arvingerne er flg., børn og børnebørn:

Sønnen Anders Laursen, død, efterlader en søn Laurids Andersen,

9 år,

Dorthea Laursdatter, var gift med Jens Pedersen, Hesselbjerg, er død, efterlader sig to sønner, Laurids 13 år, Jens 11 år.

Sidsel Laursdatter, var gift med Christen Christensen i Hanstholm, er død, en datter Sidsel, 8 år.

Poul Laursen, bor i Tøving

Bodil Laursdatter, gift med Claus Christensen, S.Dråby.

Grethe Laursdatter, gift med Søren Pedersen i Flade.

Af disse arvinger og på deres vegne var mødt enkemanden Tøger Andersen item Poul Laursen fra Tøving på egne og hans afd. broder Anders Laursens vegne, Jens Pedersen i Hesselbjerg på hans børns vegne, Christen Christensen på hans datters vegne, datteren Grethe fra Flade var selv nærværende. - Endvidere var tilstede som vurderings- og vitterligheds mænd sognefoged Jens

Bach fra Sejerslev og Svenning Krogh af bem. Dråby, da stervboets tilhørende således blev registreret og vurderet som følger:

1 sort vadmeststrøje	o- 1 -	
1 do. skørt, 1 do.	1 - 8	
3 gl. huer		2
1 blå trøje	1	
1 sort vadmestsskørt	2	
1 gl. do., 1 do.	1 - 4	
1 gl. blå trøje		8
1 skindtrøje, 1 livstyk		12
1 blå forklæde		4
1 par sorte strømper		4
1 par hvide lagener	2	4
3 blågarns lagener	2	8
3 hvide tørklæder		12
2 brogede do.		4
På et indelukket sengested:		
1 sortstribet vadmest overdyne	1	
1 do. underdyne		4
1 sortstribet hovedpude		4
3 do.		1
	<hr/>	
Summa	3 - 5 - 8	

Spm boets udgift: Anders Søndergaard angav, at den sal. afdødes begravelse havde kostet ialt 4 rdl.

Intet mere blev angivet til registrering og vurdering, og skiftets videre behandling beror til 1. juni førstkommende.

Datum stervboet ut supra. - A. Stadel - Enkemand Tøger Andersen
 Poul Laursen - Jens Pedersen - Christen Christensen -
 Grethe Laursdatter - Vitterligheds mænd: Jens Bach, Svenning
 Krogh

14/ Terkild Larsen c. 1735-1824

15/ Kirsten Jørgensdatter Østergaard c. 1743-1816

Han boede i Frøslev, han nævnes her 1769; derefter flytter han til sin hjemby, Vodstrup, Tødsø sogn, hvorfra han 1776 flytter til Erslev, hvor han fæster et hus. Allerede 2 år efter (1778) fæster han en mindre gård i Tøving af hk. 4-2-0-0, som han bebor til 1785, da han fæster en større gård, hk. 6-2-0-0. Den sidste gård er den nuværende matr. 6, Tinghøjgård, som nu er delt og ejes af henholdsvis Chr. Poulsen og Peter Pedersen. Gården lå da oppe i den gamle landsby i Tøving, nærmere betegnet lige over for Peder Frøkær's ejendom, på hjørnet af Aage Poulsens jord op til skellet til August Riis's jord. - Denne gård var den eneste i Tøving, som blev tvangsudflyttet ved udskiftningen 1802, hvor gården fik udlagt jord langs skellet til Tødsø og Erslev; men da havde Terkild Larsen afstået fæstet til sønnen Lars Terkildsen.

Terkild Larsen er født i Vodstrup c. 1735, som søn af Lars Terkildsen og hustru.

Han dør 1824 - præsten har glemt at føre det ind i kirkebogen, men dødsfaldet bliver tilmeldt skifteretten 4.9.1824.

Han er gift i Frøslev 1766: 26.2. blev Terkild Larsen af Vodstrup og K¹irsten Jørgensdatter af Frøslev trolovede. Viet 1.4.

Hun er født i Østergård i Frøslev by (ikke at forveksle med Østergård i Andrup by, Frøslev sogn) c. 1743, datter af gdm. Jørgen Hansen Østergaard og hustru Maren Christensdatter.

Hun døde i Tøving 7.4.1816, 70 år gl.

Herpå følger de tre fæstebreve til Terkild Larsen.

Dueholm fæsteprotokol 1776.

Fæstebrev til Terkild Larsen, Erslev.

(Dueholm) stæder og hermed bortfæster til Terkild Larsen fra Vodstrup et hus udi Erslev sogn og by, af hk. 1 skp., som Peder Batum sidst i fæste havde og formedelst uformuenhed og skrøbelighed måtte kvittere. - Af samme hus svarer Terkild Larsen i rette tider og terminer alle kgl. Skatter og påbud, samt ekstraskatter for sig og sine, giver mig til hver års martini til Landgilde 2 rdl. - siger to rigsdaler - og forretter 2 dages gerning i høbjergning her til Dueholm, enten at slå eller bære hø i land. Hvilket hus med tilliggende og tilhørende ejendomme, der som meldt står for hk. efter nye landmålingsmatrikel 1 skp., forbemeldte Terkild Larsen må nyde, bruge og i fæste beholde, så længe han deraf svarer som oven er meldt, holder husets bygninger med tilhørende ejendomme forsvarlig vedlige, og i øvrigt sætter og forholder sig efter kgl. maj. s allernådigste lov og udgående forordninger.

Dueholm den 4 juni 1776

Ullerup fæsteprotokol 1778.

Fæstebrev til Terkild Larsen i Tøving:

Theodorus Adeler til Ullerup og Overgård, kgl. maj. s bestalter kammerherre, gør herved vitterligt at have stædet og fæstet til velagte Terkild Larsen fra Erslev, som med fri pas fra Dueholms ejer, velædle hr. Tøttrup, er ankommen, den gård i Tøving by, som Jens Mortensen sidst havde i fæste, stående for hk. 4-2-0-0. Hvilken gård Terkild Larsen i fæste må beholde sin livstid på flg. Vilkår:

1. Svarer og betaler han af bem. hk. alle kgl. skatter og påbud, som nu er eller herefter påbudne vorder, ligesom og ekstraskatter af sig og alle i gården hos ham værende personer, alt til forfaldstiderne uden pådrag.
2. Leverer fæsteren i årlig landgilde til hver mortensdag 2 tdr. forsvarlig ren byg, med lovlig mål, og i rede penge,

når tærskningen ej forrettes, 4 mk. 8 sk. Og ellers tærsker i omgang lige med de andre Ullerup hoveribønder.

3. Forretter han til Ullerup hoveri af en halv plov i alle tilfælde, lige med de øvrige Ullerup gods's hoveribønder, og når det tilsiges. Og som forbemeldte fæster er til gårdens besætning og inventarium overleveret: 4 drættefærdige bæster, 1 beslagen vogn og til en anden vogn 6 rdl., 1 plov, 2 harver med 3/4 jerntænder, 3 stk. studeungnød i 3. år, i kvie i samme alder, 2 stk. gode køer samt alt det til gården udfordrede sædekorn af alle slags, og til foder i sædetiden 5 tdr. havre. - så tilforpligtes fæsteren altid at holde gården med sin besætning i forsvarlig stand, bruge markerne, som lovlig kan være.

4. Er fæsteren efter anmodning af mig overladt en del af Ullerup hovedgårds mark, Vesterdige kaldet, imod at han igen giver de 5 lyngagre, som ligger næst sønden til Poul Pedersens agre, og støder med østerenderne til Ullerup markdige. I det øvrige holder fæsteren sig til hs. maj.s lov og forordninger, er herskabet eller udskikkede hørig og lydig, alt under dette fæstes fortaelse.

Ullerup den 26 marts 1778

Adeler

Ullerup fæsteprotokol 1785.

Theodorus Adeler til Ullerup og Overgård, deres kgl. maj.s kammerherre og søkaptajn, stæder og fæster herved til Terkild Larsen, som før havde en mindre gård i fæste, en gård i Tøving by, som Christen Larsen fradøde, hvilken gård (nu da chr. Larsens enke beholder 2 skp. hartkorn, hvortil skal høre 1½ td. alsæd og en bredde brødjord) bliver hk. 6-2-0-0, og samme overlades Terkild Larsen i fæste på livstid på flg. vilkår:

1. Svarer han alle kgl. skatter og påbud, som erlægges og kan svares af skatyvende hartkorn, nu eller i fremtiden, så og ekstraskatter, ligesom og hvad gæld han til denne tid haver til mig: alt i rette tid.

2. Forretter han hoveri af en halv plov i alle tilfælde når bydes.
3. Giver han i årlig landgilde hver mortensdag 6 rdl. samt tærsk- og spindepenge fem mar og otte skilling.
4. Bygning og besætning vedligeholder fæsteren lovforsvarlig, og gøder og behandler marken, som ret kan være.
5. Holder fæsteren sig hs. maj.s anordninger, såvidt ham som fæstebonde vedkommer, efterrettelig, og er mig eller udsendte lydige, alt under dette fæstes fortabelse, som ham herved under mit våben og hånd tilstedes.

Ullerup, 4. marts 1785

20/ Peder ^{41c}Jensen c. 1681-1754

21/ Maren Ibsdatter 1700-1725

Han er gdm. Skarum fra 1713, gårdens hk. er 3-7-2-1.

Han er født i Ørding - før årstallet for kirkebogens begyndelse.

Han døde i Skarum 1754, 73 år gl.

Gift 1718: 7.6. blev Peder Jensen og Maren Ibsdatter trolovede. Viet 9.10.

Maren Ibsdatter er født i Skarum 5.4.1700, datter af Ib Jensen og kone. F.: Mads Jensen, Joseph Jensen, Anneche Pedersdatter, Sidsel Christensdatter.

Peder Jensens hustru Maren Ibsdatter døde 1725, begravet 16.5. 25 år gl.

Han gifter sig igen 2.9.1725 med Sidsel Mortensdatter.

Fæstebrev fra Ullerup 1713 til Peder Jensen i Skarum:

Jens Hansen, amtsforvalter over Ducholm, Ørum og Vestervig amter stæder og fæster til Peder Jensen, f. i Ørding, halvparten af den gård på mit gods udi Alsted sogn, Skarum by, hk. 3-7-2-1, som Morten Olesen i matr. findes indført for og nu Peder Christensen i fæste haver, men formedelst alderdom godvilligen afstanden, hvilken for. halve gård bem. Peder Jensen sin Livstid må nyde, bruge og beholde, og med efterflg. conditioner: at han deraf svarer alle kgl. skatter og udgifter, som er eller herefter påbudne vorder, samt landgilde og afgift deraf bør at udgives til rette forfaldne tid, gør den sædvanlige arbejde til Ullerup, stedet forsvarlig bebygge og vedligeholde, dets tilliggende jord og ejendomme tilbørligen dyrke og ej til upligt bruge, samt sig i det øvrige efter loven og kgl. forordninger tilbørlig rette og forholde. Til vitterlighed under min hånd og signet.

Thisted amtsstue 8.2.1713. Jens Hansen.

22/ Laurs Clemmensen c.1686-1768

23/ Anne Nielsdatter c. 1696-1761

Laurs Clemmensen fæster i 1717 Nørgård i Skarum under Ullerup.

Han er født i Jørsby c. 1686 (kirkebogen begynder 1760), søn af Clemmen Nielsen, gårdfæster under Ullerup.

Død 1768, begravet 2. sønd. eft. trin. 82 år gl.

Anna Nielsdatter er ikke fundet født. I følge angivelsen ved hendes dødsfald er hun født c.1696.

Hun døde 1761, begravet 7.4., 65 år gl.

En bror til Laurs Clemmensen, Niels Clemmensen fra Jørsby, fæster ligeledes gård i Skarum.

Laurs Clemmensens og Anne Nielsdatters børn:

Maren f.25.6.1719, gift med degn Mikkell Andersen i Alsted

Else f. 21.7.1720, konf. 1739, g. m. Hans Pedersen

Jens f. 7.2. 1723, " 1744 ., g. m. Anna Sørensdatter

Peder, f. 8.6.1727 " 1748, død 1750, 23 år

Niels, 24.6.1729 " 1748

Christen f. 1732, i kirke set hansdag

Laurs Clemmensens broder Niels fæster ligeledes gård i Skarum under Ullerup, en tredje broder, Jakob Clemmensen, overtager faderens fæstegård i Jørsby.

Fæstebrevet fra Ullerup til Laurs Clemmensen på Nørgård:

Jens Hansen, kgl. maj.s amtsforvalter over Ducholm, Ørum og Vestervig amter, gør vitterligt at have uden nogen indfæstning stød og fæst, som jeg og herved stæder og fæster Laurs Clemmensen af Jørsby den gård på mit gods ud i Skarum, Alsted sogn i Mors, Nørgård kaldet, som Poul Knudsen forhen i fæste havde og beboede, mens jeg selv siden ladet bruge og dyrke samme gård, som

bemeldte Laurs Clemmensen af Jørsby nu straksen må tiltræde, hannem er i sin livstid forundt med flg. condition, at han den antager med sin bygning og sæd uden nogen foregælds igengivelse, således som den nu forefindes, dog ikke ... andet end at gården jo nu med ler og noget tag forbedres, og avling at hjælpe ham i hus, til besætning gives ham 4 bæster, 3 køer, som nu er aftalt hvad for nogen skal være. Så og en gammel vogn, plov og træharve; dermed skal han af 7 tdr. 4 skp. hartkorn fra førstkommende 1. okt. svare al kgl. kontribution, som enten er eller herefter vorder påbudne, samt for landgilde og arbejdspenge betale årlig til hver martini penge 15 rdl. og ikke i nogen måde videre. Dog er han for det første år frigiven med at svare til landgilde den $\frac{1}{4}$ part, nemlig 3 rdl. 4 mk. 8 sk. - Gården, som han ellers nyder med al densen rette tilliggende jord og ejendomme, som nu og af alders tid tillagt haver (den der forhen underlagte boligs tilhørende ejendomme i alle måder undtagen) skal han herefter forsvarlig bebygge og vedligeholde, den lovlige dyrke og ej til upligt bruge, og sig i det øvrige efter kgl. maj.s allernådigste lov og forordninger tilbørligen udi alt rette og forholde.

Til vitterlighed under min hånd og signet,

Thisted 17 aug. 1717.

Dette er ligelydende efter min sl. mand amtsforvalter Jens Hansens forhen udgivne originale fæstebrev, som i anledning af kgl. maj.s allernådigst udgangne forordning sålundis oversat.

Test.: Karen, sl. Jens Hansens

24/ Anders Christensen Vester

25/ Margrethe Mikkelssdatter

Han er fæstegårdmand i Nr. Dråby, i den gård som sønnen Laurs Andersen Vester senere får.

Gårdens hartkorn er 4-6-1-1½, den er halvdelen af gården matr. nr. 3, af hvilken den anden halvdel beboedes af to slægtled Vinter. Se Søndergaard 17/, Sidsel Svenningsdatters mødrene slægt.

Vi kender ikke deres dødsår, men vi ved, at 1740 er han død, mens hun lever endnu.

28/ Laurs Terkildsen, død mellem 1737 og 1743

29/ N N død mellem 1755 og 1763

Han er gdm. i Vodstrup. Medflg. 3 fæstebreve giver et ret ejendommeligt billede af ham og hans gårde: i 1728 får han faderen Terkild Christensens gård i Vodstrup. - 6 år efter sætter man ham fra gården på grund af udygtighed og sætter en Christen Christensen Tonsgaard ind.

3 år senere får Laurs Terkildsen, der nu tjener i Hyldig i Tødsø gården igen - som Chr. Tonsgård "formedelst udygtighed qvitterer" Denne får nu en gård i Sdr. Dråby.

Han er født i Vodstrup, Tødsø sogn, søn af Terkild Christensen. Død sammesteds.

Gift med N N, som overlever ham og flytter til Erslev 1755 og dør der før 1767. Enken nævnes i tingbogen 16.1.1744 som værende skyldig til Højris 325 rdl.

Højris fæsteprotokol 1728:

Fæste til Laurs Terkildsen.

(Højris) stæder og hermed fæster til Laurs Terkildsen, barnefødt i Vodstrup, en gård sammesteds, som hans fader Terkild Christensen sidst i fæste havde og formedelst alderdom og skrøbelighed til hannem havde opladt - med de vilkår, at han og hans gamle kone deres livstid nyder husværelse og ophold i gården.

Af samme gård svarer Laurs Terkildsen for landgilde 2 tdr. byg og forretter 1/3 plovs arbejde til Dueholm. Hvilken gård med al dessen tilliggende, som udi matriklen står for 5-1-0-1 i hk., forbemeldte Laurs Terkildsen sin livstid må bruge, nyde og i fæste beholde, så længe han deraf foruden alle kgl. skatters udbetaling i rette tid og termin, svarer som oven er meldt, holder samme gårds huse og ejendomme og besætning i forsvarlig stand, er mig og udi fraværelse min fuldmægtig hørig og lydlig,

og i det øvrige holder sig loven og kgl. maj.s allernådigst udgåede forordninger i alle måder efterrettelig.

Højris 30 dec. 1728

Højris 1734.

... stæder og bortfæster til Christen Christensen, nu tjenende i Hyldig, en gård i Vodstrup, som Laurs Terkildsen sidst i fæste havde og formedelst udygtighed blev frasat.....

Højris 20.10.1734

Højris 1737.

(Højris) stæder og hermed bortfæster til Laurs Terkildsen, soldat, nu tjenende i Hyldig, en gård i Vodstrup, som Christen Christensen Tonsgaard sidst i fæste havde "og formedelst udygtighed qvitterer"..... Højris 12.8.1737

Chr. Christensen Tonsgaard fæster 18.9.1737 en gård i S. Dråby på godt 4 td. hartkorn.

Dueholms fæsteprotokol 1755.

(Dueholm) stæder og hermed bortfæster til Laurs Terkildsens enke, forhen boende i Vodstrup, et hus i Erslev, som Chr. Lund sidst i fæste havde og er dessen sted fraflyttet. Samme hus Laurs Terkildsens enke årlig til hver mortensdag for hus og arbejdspenge betaler 2 mk., hvilket hus med tilliggende kålhøve bem. Laurs Terkildsens enke må nyde, bruge og i fæste beholde, så længe hun deraf svarer som oven er meldt, husets bygning i forsvarlig stand holder, og iøvrigt holder sig kgl. maj.s allernådigst udgåede forordninger efterrettelige.

Dueholm, 1.10.1755

30/ Jørgen Hansen Østergaard c.1701-1784.

31/ Maren Christensdatter c.1709-1785

Fæstegdm. i Østergård i Frøslev by, ikke at forveksle med Østergård i Andrup by, Frøslev sogn. - Gården hørte under Frøslevgård.

Han er født c.1701 - uvist hvor.

Død i Frøslev 1784, begr. 18.4., 83 år gl.

Gift 1. gang med Kirsten Andersdatter, datter af Anders Christensen, Tæbring, og hustru Mette Pedersdatter.

Gift 2. gang med stammoderen til denne slægt mellem 1738 og 1743 - hun hed Maren Christensdatter.

Født c.1709 - sikkert ikke i Frøslev.

Død i Frøslev 1785, begr. 1.1.1786, 76½ år gl.

Slægten Vestergaard.

Efterkommere efter Niels Pedersen Vestergaard (1793-1878) i Vestergård i Alsted og hustru Anne Poulsdatter Hangaard (1801-1864).

1. slægtled.

1 Niels Pedersen Vestergaard, 1793-1878, dannebrogsmænd, sognefoged, ejer af Vestergård i Alsted.

Gift 1821 med Anne Poulsdatter Hangaard, 1801-1864.

Børn: se 2. slægtled 2-10.

2. slægtled.

2 a Peder Nielsen Vestergaard, gdm. i Alsted.

Født 12.8.1822, i kirke 1.1.1823, fadd.: Peder Dams kone af Erslev, Kirsten Pedersdatter, Niels Søndergaard til Jølbygård, Hans Vestergaard i Hyldig, pigen Kirsten Jensdatter af Vodstrup.

Død i Alsted 30.4.1870, 47 år gl.

Gift med sin kusine, Else Pedersdatter Dam, hun er født i Døngård i Erslev 18.5.1818, datter af hans fæster Kirsten Pedersdatter Vestergaard og hendes mand Peder Andersen Dam. Efter Peder Vestergaards død gifter hun sig med Peder Christian Madsen i Alsted.

3 b Poul Nielsen Vestergaard, gdm. i Alsted (gården ejes nu af Edvard Hansen).

Født 1824, i kirke 1.1.1825, fadd.: Aase Poulsdatter af Jølbygård, Niels Søndergaard til Jølbygård, Peder Vestergaard af Vodstrup, ungd. Hans Vestergaard af Alsted, pige Kirsten Jensdatter af Vodstrup.

Gift 17.12.1850 med Else Pedersdatter, 25 år, datter af gdm. Peder Nielsen, Alsted.

Børn: se 3. slægtled I 11-16.

4 c Else Nielsdatter Vestergaard

Født 3.6.1826, i kirke 27.8., fadd.: Ane Sørensdatte Degn, aftægtsmand Peder Pedersen Vestergaard, indsidder Mogens Christensen, ungd. Hans Pedersen, tjenestepige Karen Andersdatter, alle af Alsted.

Død 15.1.1834, 7½ år gl.

5 d Niels Nielsen Vestergaard

Født 29.6.1828, hjemmedøbt samme dag, i kirke 14.9., gudmoder: Hans Vestergaards hustru Kirsten Poulsdatter, Fadd.: gdm'ne Anders Larsen, Peder Nielsen, Hans Vestergaard, ungd. Peder Knudsen.

Død 6.1.1834, 5½ år gl.

6 e Jens Nielsen Vestergaard, gdm. i Ny Vestergaard i Alsted.

Født 7.2.1831, i kirke 20.3., gudm.: gdm. Anders Larsens kone Bodil Jespersdatter af Alsted, fadd.: gdm'ne Hans Pedersen Vestergaard, Peder Nielsen, boelsm. Lars Christian Sørensen, hmd. Christen Nielsen, alle af Alsted.

Død 1913 i Alsted.

Gift 1.g. 12.11.1858 i Alsted med Ane Marie Nielsdatter Bach. Forl.: gdm'ne Peder Vestergaard og Niels Bach, begge af Alsted.

Hun er født i Bakgården i Alsted 2.2.1830, datter af Niels Nielsen Bach, 1790-1860, og hustru Johanne Christensdatter Have, 1786-1870.

Hun dør i Ny Vestergaard 17.8.1874, 44½ år gl.

Han gifter sig så 2.g. 19.3.1876 med Johanne Kirstine Korsgaard Jensen.

Hun er født i Korsgaard i Erslev 2.3.1849, datter af Jens Korsgaard. Hun dør i Alsted 1929.

Deres Børn: se 3. slægtled II 17-30.

7 f Morten Nielsen Vestergaard, gdm. i Vestergård i Alsted.

Født 24.11.1833, i kirke 26.1.1834, fadd.: moderen, faderen, indsidder Mogens Christensen, ungt. Johannes Jensen, alle af Alsted.

Gift med Maren Stephensen fra Flade.

Hun er født 21.4.1842 i Flade, datter af gdm. Stephen Sørensens og hustru Sidsel Pedersdatter.

Deres børn: se 3. slægtled III 31-33.

8 g Niels Nielsen Vestergaard, sognefoged, gdm. i Hyldig i A.

Født 7.5.1835, i kirke 6.9., gudm.: Hans Vestergaards kone Kirsten Poulsdatter, fadd.: gdm. Hans Vestergaard, Anders Larsen, ungt. Peder Poulsen, pigen Anne Larsdatter, alle af Alsted.

Død i Hyldig 20.1.1883, 47 år gl.

Gift i Sejerslev 31.11.1865 med Karen Svenningsdatter.

Forl.: Niels Vestergaard, Svenning Søndergaard.

Hun er født i Søndergård på Hesselbjerg 1.6.1843, datter af Svenning Olesen Søndergaard, 1799-1868, og hustru Sidsel Jensdatter Overgaard, 1821-1901. Se slægten Svenningsen-Søndergaard nr. 3, samt samme slægts anetavle.

Hun døde i Hyldig 16.8.1911.

Deres børn: se 3. slægtled IV 34-41.

Det er hans farbror, Hans Vestergaard, so ejer Hyldig før han. Hans Vestergaard har først gården som fæste fra Nandrup, fra 1828, og han køber den til selveje ved auktionen over Nandrup 1830. Vi bringer her både fæstebrevet til Hans Vestergaard og skiftet efter Hans Vestergaards enke - dette kun delvis - da begge i høj grad vedkommer Hyldig og Niels Nielsen Vestergaard.

Hans Vestergaard har kun en søn, og han dør som 13-årig. Det fremgår af skifte-udtoget, at Niels Nielsen Vestergaard allerede som c. 23-årig har været i gården, og i testamentet er han udsat til at bestyre gården i sønnens mindreårighed. Det er da en rimelig ting, at det bliver ham, der køber gården.

Fæste af 5.12.1828 fra Jens Kraft Steenstrup, Nandrup, til Hans Vestergaard i Alsted på den gård, der hedder Hyldig (eller Høldig eller, første gang set: Helledig).

Gården er af hartkorn 7-4-0-0. Der nævnes som betingelser i fæstebrevet:

1. Fæsteren skal give i aftægt til (den forrige fæster) Niels Jensens moder Karen Hansdatter: 2 tdr. rug, 2 tdr. byg, 1 pot sødmælk daglig, føde og græsse 2 får og 1 gås.
2. Arbejde til gården (Nandrup):
 - a. gøde 1 td. bygsæde, når og på hvad måde forlanges.
 - b. gør kornskibning, kørsler og rejser, som hans medtjenere.
 - c. lo gangdage med et ledigt menneske, når og i hvad arbejde forlanges, sæd og høst undtagen.
 - d. gør 4 dage ved høsten, med opbinder, tager heste og vogn med, før enten at høste eller køre korn, fra morgen til aften.
 - e. bjerge en eng- eller bårskifte, 1/8 af Alsted-gårdens høslet, hjembjerge høet.
 - f. grave skudtørv i 4 dage med 1 menneske, heste og vogn, passe tørvne, køre dem hjem, i hus eller stak.
2. Af den på gårdens ejendom værende teglovn erlægges af hver brønding, så længe jeg tillader teglværkets brug, 300 helbrændte mursten, samt at brugen af samme teglværk ved Hans Vestergaard eller andre må ske efter årlig overenskomst.
3. Det hus, Peder Kappelgaard bebor på gårdens mark, skal han og hans hustru have i rolig besiddelse deres livstid uden udgifter, eller indtil de bortflytter samme, om de samme godtbefinder.
4. Fæsteren svarer alle kgl. skatter. Landgilden, 32 rdl., betales til mortensdag.
5. (De sædvanlige formaninger ang. gården og marken m.m.)

Det er underskrevet 5.12 1828.

Steenstrup

Da der kommer en hel ny mand i gården, holdes der en **synsforretning** over bygninger, besætning og redskaber m. v.

1. Våningshuset er 13 bindinger eller 33 alen lang, der er en **hængekub** (hængkove, en slags udskud på gavlene) for øster ende og halv fjælgavl for vester ende . Der er udskud for begge sider undtagen for vinduerne. 8 fag er forsynet med loft, der er **tækket** med stråtag, og der er grundmur for sønder side.
2. Laden består af 9 bindinger eller 52 alen lang, udskud for begge sider og ender, klinede vægge.
3. Et hus vesten i gården ibygget laden, indrettet til bl. a. tjenestefolkene, 5 bindinger, 14 alen.
4. Et hus østen i gården ibygget laden har studhus, det er 4 bindinger, 8 alen.

Af besætning er der 6 heste (38 rdl.), 5 køer (55 rdl.) 2 kvier (10 rdl.), 4 ungstude (30 rdl.), 8 får med 6 lam (13 rdl.) 4 væddere (4 rdl.)

De højst vurderede ting i det sparsomt anførte bohave er en jernbilægger (12 rdl.) og en kobberkedel i grue (12 rdl.)

Efter Steenstrups død 1829 holdes der auktion over alle Nandrups bøndergårde. Hans Vestergaard køber nu sin fæstegaard, stadig 7-4-0-0, som selveje.

Hans Pedersen Vestergaard er søn af Peder Pedersen Bach i Vestergård og Else Hansdatter, altså broder til Niels Pedersen Vestergaard og farbror til den næste besidder af Hyldig: Niels Nielsen Vestergaard, gift med Karen Svenningsen Søndergaard.

Hans Vestergaard dør 6.12. 1860, enken sidder i uskiftet bo og driver gården i årene derefter. - Det fremgår af det lange skifte at Niels Nielsen Vestergaard allerede i disse år har været den, som forestod gården, og som nævnt også bestyre den i sønnens mindreårighed.

Sidsel Jensdatter døde 1.11. 1862, 40 år gl. Efter den tid er Niels Nielsen Vestergaard reelt manden i Hyldig.

cand.jur. Skibsby forstår skiftet 2.2.1862. Niels Bach og Thomas Sørensen er vurderingsmænd. Sognefogden Niels Pedersen Vestergaard er den naturlige værge for sønne Peder på 11 år, men han vil ikke overtage værgemålet på grund af sønnen Niels's stilling i gården. I stedet bliver det moderens broder Hans Østergaard.

Boets værdier bliver først gjort op:

I boet findes kontant	398	3	0
En lang række obligationer og gældsbreve: fra P.N.Ringgaard i Gullerup	3000	0	0
" Chr. N. Boll i Erslev	1100		
"Mads Christensen i S.Dråby	900		
"Ole Pedersen i Tødsø	800		
"Jens Knudsen i Elso	600		
"Chr. Madsen i Sejerslev	500		
"Søren Balle i Tødsø	700		
"Morten Christensen i Gullerup	600		
Steffen Pedersen i Flade	800		
P.Chr. Madsen i Tødsø	400		
N.J.Degn i Alsted	25		
	9823	3	
Ialt	868		

Der er 14 treårs stude

16 køer, kvier og kalve, den højest vurderede ko er sat til 50 rdl. 7 heste, den højest vurderede 175 rdl.

Teglværket nævnes med en del redskaber, vogne hjulbør osv.

Der er mange rum i stuehuset: der begyndes med søndre og nordre gæstekammer, storstuen, på loftet, Peders kammer, Saltkammer, spisekammer, dagligstuen, sovekammeret, køkkenet, køkkenkammer, bagestue, bryggers, malekammer, kælder, det lille kammer.

Gården er overmåde velforsynet med indbo og brugsting. I storstuen en "sopha" med blåternet betræk, 1 brunmalet chatol med skab, 6 sølvspiseskeer. - På loftet er der hele 20 løbe og kurve.

Vi nævner her dagligstuens hele indhold:

1 langt bord og en skammel	3	0	0
1 brødkniv		2	
1 fyrbækken	3		
1 støvkost		1	
1 tejne		1	
1 ny rok		1	4
1 lille skammel og en kube		1	4
1 bilægger kakkelovn	20		
1 strippe		1	
3 par karter		3	
1 lille kobberkedel	2		
1 messing morter	1		
1 stor messing morter	1	3	
1 messing strygejern	1		

3 par messinglysestager	5
1 kaffekande	2
1 kobber-potmål, 1 pæglemål og tragt	1
1 messing rivejern og 1 fyrfad	4
24 timers stueur	5

Af porcelæn findes 8 blå og 21 hvide flade tallerkener.
 Der nævnes: c. 36 bøger - til ialt 10 rdl. -
 Og så er der 2 sparekassebøger til. 468 1 7

Der er både smedie og tømmerstue, med tilhørende indhold.

Der følger i de kommende måneder og år det ene skiftemøde efter det andet, hvor der fremlægges beviser for betaling af gæld mange steder fra.

Det viser altsamme, at Niels Nielsen Vestergaard i virkeligheden har bestyret gården siden 1858. - Skifteretten anerkender fuldt ud enkens testamente, der indsætter ham som ejendommens bestyrer.

Hvad der bliver til arvingen, Peder Vestergaard Hansen, er en formue på 60.643 5 12.

Peder Hansen overlever kun i et halvt år dette skifte, han dør 13½ år gl. 13.2.1865.

Skøde til Niels Nielsen Vestergaard fra drengens mange arvinger foreligger 23.7.1866:

Underskrevne og eneste myndige arvinger efter Peder Vestergaard Hansen gør hermed vitterligt at have solgt og afhændet til gdm. Niels Nielsen Vestergaard, Alsted, den bem. afdøde iflg. skiftsbrev som læses samtidig med nærværende skøde, tilhørende gård, Hølledegård kaldet, i Alsted by og sogn, med tilliggende jord af hartkorn under matr. 2a: 9-3-1-1½, gammelskat 51-44, med tilhørende konge-korntiende samt besætning for købesum 21.825 rdl. samt på vilkår: at køberen respekterer den under 22.9. s.a. oprettede lejekontrakt, hvorved et stk. jord af gårdens tilliggende er bortlejet i 50 år til Peder Chr. Christensen af Alsted, samt det under 6.8.1842 tinglæste arvefæsteskode, hvorved et stk. kær er bortarvefæstet til gdm. Niels Chr. Jensen Frøslev af Tødsø, alt imod, at han indtræder i ejerens rettigheder efter disse dokumenter.

Da køberen nu har berigtiget købesummen, så skal bem. kongekorntiende og besætning herefter tilhøre ham med de samme ret-

tigheder og byrder, hvormed bem. afdøde har ejet samme, hvorfor jeg vil indestå for vanhjemmel, idet det bemærkes, at P. Kappelgaards hustru har et stk. hus og jord af gårdens ejendom i brug for livstid.

Til bekræftelse under vore underskrifter vidnefast med bevis, at købesummen er for den faste ejendom 20.000, 1825 er vederlag for besætningen.

Nykøbing 23.7.1866 S.A.Ovesen

Niels Vestergaard Poul dam Peder Dam Søren Lund Niels Dam

Søren Nørgaard m.f.p. Jens Nør Peder Vestergaard m.f.p.

Niels Josephsen Peder Knudsen Niels Knudsen Jens Josephsen

Poul Poulsen Niels Degn m.f.p. Jens Degn Jens Peder Nielsen

Peder Østergaard C. Balle Jens ...strup Peder Søndergaard

Solbjerg 12.8.1866 Ane Nielsdatter m.f.p. Marie Nielsen Degn

Nykøbing 24. 8. 1866 Hans Knudsen

Nu, hvor der er skrevet en del om Hyldig, mener vi, det ville være på sin plads med en lille oversigt over Hans Pedersen Vestergaards familieforhold:

Hans Pedersen Vestergaard, fæster, senere ejer af Hyldig. Født i Vestergård 20.4.1797, broder til Niels Pedersen Vestergaard i Vestergård (1793-1878) (Se: Vestergaard-ånetavlen nr. 2/, han er altså søn af nr. 4/ og 5/.) Død i Hyldig 6.12.1860, 63 år gl.

Gift 1. gang 8.8.1828 med Kirsten Poulsdatter, enke efter den forrige fæster i Hyldig, Niels Jensen, død 1828. Hun er født i S. Dråby c.1772 og døde i Hyldig 18.2.1849.

Gift 2. gang 3.8.1849 med Johanne Poulsdatter. Hun er født c.1820 og dør af tæring 3.11.1849, 29½ år gl.

Gift 3. gang 1850 med Sidsel Nielsdatter Østergaard. Født i Østergård i Alsted c.1822, datter af Niels Hansen Østergaard og hustru. Død i Hyldig 1.11.1862, 40 år gl.

Det eneste af Hans Vestergaards børn, der overlever forældrene, er sønnen:

Peder Vestergaard Hansen

Født i Hyldig 27.6.1851 - i faderens 3. ægteskab.

Død sst. 13.2.1865, 13½ år gl.

9 h Else Nielsdatter Vestergaard

Født i Vestergaard i Alsted 4.10.1837.

Fadd.: Peder Søndergaards kone af Vodstrup, Hans Vestergaard, ungd. Peder Knudsen, Peder Nielsen, Karen Rytter, alle af Alsted.

Død i Ejerslev 18.11.1911.

Gift 13.4.1865 med Lars Thomsen af Flade. Forl.: Thomas Pedersen af Flade og Peder Vestergaard af Alsted.

Han er født i Flade 5.10.1843, søn af gdm. Thomas Pedersen og hustru Ane Kirstine Pedersdatter.

Efter at have været indsidder i Alsted nogle år, fik han en gård i Alsted, men flyttede sen. til Ejerslev.

En søn: se 3. slægtled V nr. 42. Han døde efter 1911.

10 i Johanne Marie Nielsdatter Vestergaard

Født 5.11.1840, i kirke 7.4.1841, båret af moderen, fadd.: faderen, ungd. Peder og Poul Nielsen, pigen Lise Knudsdatter, alle af Alsted.

Gift 8.11.1867 med Ole Svenningsen Søndergaard i Hesselbjerg.

Se slægten Svenningsen-Søndergaard 2. slægtled I nr. 2 a, samt samme slægts anetavle.

3. slægtled.

I Poul Nielsen Vestergaards børn. (Se 2. slægtled nr. 3)

11 a Sidsel Marie Poulsen Vestergaard

Født i Alsted 17.10.1851.

Død efter 1910.

Gift 17.10.1894 med enkemand Thomas Thomsen Kjøbmand i Alsted. Forl.: gdm. Jens Hansen og aftægtsm. Poul Nielsen Vestergaard.

Han er født i Harboøre 28.2.1841, søn af gdm. Thomas

Nielsen Kjøbmand og hustru Mette Thomasdatter Maarsen.
Død i Bjørndrup 1910, 20.2.

(Hans 1. kone, Johanne Jensdatter, døde i Alsted 17.4.
1893.)

Efter at have boet nogle år i Alsted, flyttede de til
Bjørndrup. De var barnløse, men havde et plejebarn,
Karl Christian Ortmann.

12 b Ane Marie Poulsen Vestergaard

Født 15.7.1853.

Død 22.8.1874.

13 c Else Poulsen Vestergaard

Født 12.7.1855. Død 17.4.1926.

Gift 4.11.1881 med Anders Madsen af Tødsø. Forl.:

gdm.ne Mads Christian Andersen af Tødsø og Poul Ves-
tergaard af Alsted.

Han var født i Tødsø 14.8.1854, søn af gdm. Mads Chri-
stian Andersen og hustru.

Død i Alsted 20.12.1927.

De boede nogle år i Erslev, hvorpå de overtog Paul Ves-
tergaards gård i Alsted.

Børn: 4. slægtled I nr. 43-44.

14 d Maren Poulsen Vestergaard

Født 17.2.1857 i Alsted. Død 15.10.1935 i S. Dråby.

Gift 1. gang 6.11.1891 med Poul Dam Sørensen af Ska-
rum. Forl.: gdm. Peder Christian Madsen og aftægtsmd.
Poul Vestergaard, begge af Alsted.

Han var født i Skarum 20.12.1849, søn af gdm. Søren Lar-
sen og hustru Karen Marie Pedersdatter.

Død i S. Dråby 10.9.1899.

Han havde den gård i S. Dråby, som Ejnar Poulsen nu har.

Hun gifter sig 2. gang 16.11.1900 med Laust Andersen Pedersen, kaldet Dybdal, som overtog gården.

Han var født i Sejerslev 1.8.1866, søn af hmd. Anders Pedersen, kaldet Dybdal, og hustru Mariane Andersdatter Klit. - Dybdal-navnet stammer fra Mariane Klits 1. mand, Laust Nielsen Bybdal, Dybdal i Sejerslev.

Hendes børn i 1. ægteskab: 4. slægtled II nr. 45-46.

15 e Johanne Poulsen Vestergaard

Født 20.2.1859

Gift 7.5.1884 med Mikkel Christian Jensen (Tonsgaard).

Forl.: hmd. Jens Sørensen Tonsgaard af El sø og gdm.

Poul Vestergaard af Alsted.

Han er født i El sø 30.8.1858, søn af hmd. Jens Sørensen Tonsgaard og hustru Ane Cecilie Christensdatter.

De boede først i Alsted, senere i El sø, men er også flyttet derfra.

Børn: 4. slægtled III nr. 47-48.

16 f Nielsine Poulsen Vestergaard

Født 4.4.1862

Folkesky - døde som ung.

II Jens Nielsen Vestergaards børn. (Se: 2. slægtled nr. 6)

17 a Niels Bach Vestergaard, arbejdsmand i Nykøbing.

Født i Ny Vestergård i Alsted 20.9.1861.

Havde 6-7 børn, bl. a. Maren, gift Jacobson, bor i Nykb.

18 b en dødfødt dreng

Født 10.9.1862.

- 19 c Niels Jensen Vestergaard, gdm. i Legind.
Født 29.3.1864.
Hans søn, Svend V., som er ugift, har gården.
- 20 d Hans Jensen Vestergaard, gdm. Grønvang i Solbjerg.
Født 27.12.1865. Død i Solbjerg 1938.
Gift i Jørsby 29.11.1895 med Else Marie Clausen, født i Jørsby 17.8.1867, datter af Christian Clausen og hustru Else Thomasdatter. Hun døde i Solbjerg 7.1.1933.
Børn: 4. slægtled IV nr. 49-51.
- 21 e Søren Jensen Vestergaard
Født 7.5.1867. Død 7.4.1868.
- 22 f Søren Jensen Vestergaard
Født 27.7.1869. Død før fremstillingen i kirken.
- 23 g Jens Jensen Vestergaard, gdm. i Ny Vestergård i Alsted.
Født 31.1.1877. Død 3.3.1965.
- 24 h Anne Marie Jensdatter Vestergaard
Født 3.8.1879. Død før fremstillingen i kirken.
- 25 i Anne Marie Jensdatter Vestergaard
Født 23.1.1881. Død før fremstillingen i kirken.
- 26 j Niels Peter Jensen Vestergaard, gdm. i Ny Vestergård.
Født 31.8.1882. Død 28.11.1960.
- 27 h Niels Jensen Vestergaard
Født 18.8.1884. Død som barn.
- 28 l Andreas Jensen Vestergaard, gdm. i Ny Vestergaard.
Født 14.8.1886. Død 13.2.1955.

29 m Martin Korsgaard Jensen Vestergaard

Født 15.12.1889. Død 15.3.1890.

30 n Sara Jensdatter Vestergaard, gårdejerske i Ny Vestergård.

Født 13.7.1892.

III Morten Nielsen Vestergaards børn. (Se 2. slægtled nr. 7.)

31 a Ane Mortensen Vestergaard

Født i Vestergård i Alsted 22.9.1868. Død i Lyby.

Gift 8.11.1895 med Anders Andersen af Hjerck i Salling.

Forl.: mejerist Esper Andersen, Jebjerg, gdm. Anton Andersen, Vester Lyby.

Han er født i Vester Lyby 24.3.1857, søn af gdm. Niels Andersen og hustru Marie Espensen.

Død i Lyby.

De boede først i Hjerck, hvorpå de flyttede til Lyby.

Børn: 4. slægtled V nr. 52-54.

32 b Sidsel Mortensen Vestergaard

Født 3.5.1870. Død 11.5.1936.

Gift 8.11.1895 med Hans Jensen Østergaard.

Han var født i Østergård i Alsted 18.4.1873, søn af gdm. Jens Hansen Østergaard og hustru Else Marie Jensdatter Nørgaard.

Død i Vestergård 22.12.1938.

Overtog Vestergård efter svigerfaderen.

Børn: 4. slægtled VI nr. 55-59.

33 c Niels Mortensen Vestergaard

Født 26.7.1872. Død før fremstillingen i kirken.

IV Niels Nielsen Vestergaards børn..(Se 2. slægtled nr. 8.)

34 a Niels Vestergaard Nielsen, gdm. i Damgård i Alsted.

Født i Hyldig i Alsted 9.8.1866.

Død 3.5.1935.

Gift 10.8.1888 med Kirsten Marie Have Jensen. Forl.:
gdm.ne Jens Vestergaard og Søren Nørgaard, begge af Al-
sted.

Hun var født i Alsted 15.8.1867, datter af gdm. Chri-
sten Have Jensen og hustru Else Pedersdatter, som sen-
gifter sig med Søren Nørgaard.

Hun dør i Alsted 7.2.1948.

Børn: 4. slægtled VII nr. 60-64.

35 b Svenning Søndergaard Nielsen, gdm. i Jørsby.(Svigerfa-
derens gård.)

Født 18.12.1867. Død 1935.

Gift 16.6.1908 med Karen Olesen Larsen Søndergaard.

Forl.: gdm. Niels Vestergaard Nielsen, Alsted, og gdm.,
sognefoged Ole Lausen Søndergaard, Jørsby.

Hun er født i Jørsby 15.9.1875, datter af gdm., sognef.
Ole Lausen Søndergaard (1832-1918) og hustru Else Ma-
rie Pedersdatter(1836-1903).

Svenning og Karen er næstsøskendebørn - idet hans mor-
fader, Svenning Olesen Søndergaard (Se: Svenningsen-
Søndergaard - anatavlen nr. 2.), havde en søster, Maren
Olesdatter, som var gift med Karens farfader, Laurids
Jensen Søndergaard, Ø. Hunderup. (Derforuden kan det
nævnes, at ovennævnte Laurids Jensen Søndergaard var
søn af Jens Pedersen Søndergaard, Søndergård i Sejer-
slev (1773-1817), som var søn af Peder Andersen Søn-
dergaard (Se: Svenningsen-Søndergaard - anetevlen nr.
30 - i 2. ægteskab))

Børn: 4. slægtled VIII nr. 65-68.

36 c Jens Christian Nielsen Vestergaard, gdm. i Hyldig i A.

Født 2.3.1870. Død 5.3.1953.

Ugift.

37 d Ane Vestergaard Nielsen

Født 10.10.1871 i Hyldig. Død 26.10.1939 i Østergård.

Gift med Jens Østergaard, Østergård i Alsted.

Han er født i Østergård 11.1.1882, søn af gdm. Jens Hansen Østergaard og hustru Else Marie Jensdatter Nørsgaard.

Død i Østergård 23.9.1957.

Barnløse.

38 e Peder Vestergaard Nielsen, gdm. i den nuv. Ballegård i Tødsø, ejes nu af Berg Andersen.

Født 19.2.1874.

Død i Tødsø 1926.

Gift med Maren Søndergaard fra Ø. Hunderup. Gift 30.10.1908.

Hun er født i Ø. Hunderup 19.7.1883, datter af gdm. Jens Lausen Søndergaard (1842-1903) og hustru Kirsten Pedersdatter (1859-1930).

Maren er altså kusine til Svenning Søndergaard Nielsens kone, Karen Olesen Larsen Søndergaard, (Se nr. 35.) - idet deres fædre var brødre.

Angående andre slægtsskaber mellem dem, se nr. 35, Svenning Søndergaard Nielsen.

Børn: 4. slægtled IX nr. 69-74.

39 f Sidsel Søndergaard Nielsen

Født 16.7.1877 i Hyldig.

Død i Sundby.

Gift 22.11.1907 med Jeppe Jensen (kirk) af Sundby.

Forl.: hmd. Poul Kirk Jensen, Sundby, og gårdbestyrer Svenning Søndergaard Nielsen. Alsted.

Han er født i Sundby 11.1.1891, søn af hmd. Poul Kirk Jensen og hustru Else Nielsen.

Han overtog en barnløs farbroders gård, Sundbygård.

Børn: 4 slægtled X nr. 75-79.

40 g Hans Vestergaard Nielsen, hotelejer, Hamlet i Nyk. M.

Født 14.11.1879.

Gift i Lødderup 16.10.1921 med Mette Andrea Smedegaard.

Forl.: lærer A. O. Søndergaard og arkitekt P. C. Pedersen, begge af Nykøbing.

Hun er født i Ljørslev 30.3.1895, datter af gdm. Peder Pedersen Smedegaard, Ljørslev, senere Fredsø, og hustru Mariane Klausen.

Børn: 4. slægtled XI nr. 80-82.

41 h Otto Nielsen Vestergaard, gdm. i Jørsby.

Født 16.1.1882. - Fik Vestergaard-navnet tilføjet 1910.
Død 1948.

Gift 10.6.1910 i Ejerslev med Ane Kirstine Jensdatter Søndergaard. Forl.: Mikkell Pedersen, Jørsby, og Peder Vestergaard Nielsen.

Hun var født i Øster Hunderup 1885, søster til Maren Søndergaard, gift med Peder Vestergaard Nielsen - ang. hendes forældre og slægt se under Peder.

Børn: 4. slægtled XII nr. 83-86.

V Else Nielsdatter Vestergaard og Lars Thomsens børn:
(Se 2. slægtled nr. 9.)

42 a Niels Vestergaard Thomsen.

Født i Alsted 28.8.1865 - konf. 1879 i Ejerslev.

4. slægtled.

I Else Poulsen Vestergaard og Anders Madsens børn.

(Se 3. slægtled I nr.13)

43 a Anna Jensine Madsen

Født 23.6.1884 i Erslev.

Død 5.8.1904 i Alsted.

44 b Ane Kirstine Madsen

Født 5.1.1886 i Erslev.

Død 196. i Alsted.

Gift med Jens Jeppesen (1883-1966), som overtog gården.

Barnløse.

II Maren Poulsen Vestergaard og Peder Dam Sørensens børn.

(Se 3. slægtled I nr.14)

45 a Laurids Sørensen Dam, gdm. i Sindbjerg, bor nu i Redsted.

Født i Skarum 11.9.1892.

46 b Karl Marinus Dam.

Født 7.10.1895.

Ugift.

III Johanne Poulsen Vestergaard og Mikkell Chr. Jensen (Tonsgaard)'s børn. (Se 3. slægtled I nr. 15)

47 a Ane Marie Jensen

Født 1.7.1884 i Alsted.

48 b Maren Jensen

Født 21.6.1885 i El sø.

IV Hans Jensen Vestergaards børn. (Se 3. slægtled II nr. 20)

49 a Jens Vestergaard, mekaniker i Solbjerg.

Født i Solbjerg 23.7.1897.

Gift med Emma Hangaard, datter af smed Hangaard, Ø. Jølby.

Barnløse.

50 b Christian Vestergaard, gdm. Grønvang, Solbjerg.

Født i Solbjerg 12.9.1898.

Gift 1921 med sit næstsøskendebarn på moderens side, Gerda Margrøthe Clausen, født i Jørsby 4.3.1898, datter af gdm. Peder Clausen, Vangsgaard, og hustru Johanne Marie Clausen.

Død i Solbjerg 1960.

Børn: 5. slægtled I nr. 87-98

51 c Anne Marie Vestergaard

Født 1900. Død 1901.

V Ane Mortensen Vestergaard og Anders Andersens børn.

(Se 3. slægtled III nr. 31)

52 a en dødfødt, født i Hjerk 28.4.1900.

53 b Niels Andersen, gdm. i Lyby.

Født i Hjerk 26.7.1901.

Ugift.

54 c en dødfødt, født i Hjerk 28.8.1905.

VI Sidsel Mortensen Vestergaard og Hans Jensen Østergaard
børn. (Se 3. slægtled III nr. 32)

55 a Martin Østergaard, bor i Sdr. Herred på Mors.

Født i Vestergaard i Alsted 25.7.1896.

Gift med en datter af Hans Østergaard i Flade.

56 b Jens Østergaard, hmd. i Alsted (ejendommen ejes nu af Henning Drejer) - bor nu i Nykøbing.

Født 31.5.1898.

Ugift.

57 c Marie Elise Østergaard

Født 17.9.1904.

58 d Peder Østergaard, hmd. på Blidstrup mark.

Født 2.11.1907.

Død 10.10.1960.

Gift med Karen Rolighed, født i Tøving, datter af Niels Christian Rolighed og hustru Johanne Bartoline Thomsen Krøll. - Karen bor nu i Nykøbing.

59 e Kristian Østergaard, gdm. i Vestergård, bor nu i Københav-
Født 27.2.1910.

VII Niels Vestergaard Nielsens børn. (Se 3. slægtled IV nr.
34)

60 a Niels Vestergaard

Født 15.12.1891, død før fremstillingen i kirken.

61 b Kristine Vestergaard

Født 15.12.1891 - tvilling med 60 a.

Gift med gdm. Jens Riis, Sø Mølle.

Født sst. 24.10.1890, søn af Hans Christian Nielsen Riis og hustru Dorthe Marie Pedersen (Kloster), hvis fader, Peder Andersen Kloster, giftede sig 2. gang med Siðsel Jensdatter Overgaard (1821-1901) (Se: Svenning-
sen-Søndergaard-anetavlen nr. 3)

Børn: 5. slægtled II nr. 99-100.

62 c Niels Vestergaard, gdm. i Åsted i Salling, bor nu i Re-
sen.

Født 23.4.1895.

Gift med Kathrine Kusk, født i Jebjerg 1900, datter af gdm. Jens Kusk og hustru.

63 d Hans Marius Vestergaard, overtog faderens gd., Damgård, flyttede sen. til Skarum.

Født 3.8.1908.

Død 1969.

Gift med Olga Siðsel Sørensen Damgaard, født 1917.

Om hende, se slægten Svenningsen-Søndergaard 4. slægt-
led II nr. 32.

64 e Karen Vestergaard

Født 24.10.1910.

Gift med gdm. Jens Søndergaard Larsen, Sdr, Dråby, hvor han er født 1911, søn af gdm. Peder Larsen og hustru Maren Søndergaard, hvis farfar er, Niels Jensen Søndergaard (1808-1864), Søndergaard i Sejerslev, var gift med Maren Olesdatter Søndergaard (1807-1864), som var søster til Svenning Olesen Søndergaard, Søndergaard i Hesselbjerg (Se: Svenningsen-Søndergaard-agnetavlen nr. 2). Tillige var Niels Jensen Søndergaard sønnesøn af Peder Andersen Søndergaard, Søndergaard i Sejerslev, (Se: Svenningsen-Søndergaard-agnetavlen nr. 30.).

VIII Svenning Søndergaard Nielsens børn. (Se 3. slægtled IV nr. 35)

65 a Ole Søndergaard, hmd., hønseriejer i Jørsby.

Født i Jørsby 25.2.1909.

Gift med sygeplejerske Agnethe Nielsen (Rolighed) fra Alsted - født 28.10.1915.

Barnløse.

66 b Niels Vestergaard Søndergaard, hmd. i Jørsby.

Født 6.3.1910.

Ugift.

67 c Jens Søndergaard, gdm., sognefoged i Jørsby.

Født 28.2.1911.

Gift med Maren Dybdal, født 1913, datter af gdm. Christen Dybdal, Jørsby.

68 d Oscar Søndergaard, overtog faderens gård i Jørsby.

Født 16.12.1912.

Ugift.

IX Peder Vestergaard Nielsens børn. (Se 3. slægtled IV nr. 38)

69 a Niels Vestergaard, ejer af en maskinstation i Tødsø.

Født 22.11.1909 i Alsted.

Ugift.

70 b Karen Vestergaard

Gift med sin fætter gdm. Poul Jensen, Yttrup i Salling.

Han er født i Sundby 4.6.1909, søn af hendes faster,

Sidsel Søndergaard Nielsen, og hendes mand, gdm. Jeppe

Jensen (Kirk). (Se 4. slægtled X nr. 75)

71 c Jens Vestergaard

Født i Tødsø 8.10.1913. Død 13.2.1918.

72 d Kirstine Vestergaard

Født 19.2.1915.

Gift med tømrer Peder Madsen, Solbjerg.

73 e Karl Vestergaard, kørelærer i Nykøbing.

Født 27.10.1916.

Gift med Thyra Søndergaard, datter af gdm. Peder Krogh

Søndergaard, Lisbjerggård i Skærbek, og hustru Kirsti-

ne Ringgaard.

74 f Jens Vestergaard, gdm. i Ajsing ved Vinderup.

Født 27.11.1920.

Gift med Kirstine Søndergaard, datter af gdm. Iver Søn-
dergaard, Engholm, Jørsby, og hustru Mette Søndergaard.

(Iver Søndergaard var næstsøskendebarn til Jens Vester-
gaards fader, Peder Vestergaard Nielsen, - idet Ivers
farfader, Niels Jensen Søndergaard (1808-1864) var gift
med Maren Olesdatter Søndergaard (1807-1864), som var
søster til Svenning Olesen Søndergaard (Svenningsen-

Søndergaard-anetavlen nr. 2). Endvidere var Niels Jensen Søndergaards fader, Jens Pedersen Søndergaard (1773-1817), søn af Peder Andersen Søndergaard (Svenningsen-Søndergaard-anetavlen nr. 30)

X Sidsel Søndergaard Nielsen og Jeppe Jensen (Kirk)' børn.
(Se 3. slægtled IV nr. 39)

75 a Poul Jensen, gdm. i Yttrup i Salling.

Født i Sundbygård 4.6.1909.

Gift med kusinen Karen Vestergaard (Se 4. slægtled IX nr. 70)

76 b Niels Vestergaard Jensen, gdm. i Hyldig i Alsted.

Født 14.7.1910.

Gift med Rosa Mark, født i S. Dråby 27.2.1913, datter af gdm. Morten Mark og hustru Sidsel Vad.

Børn: 5. slægtled III nr. 101-102.

77 c Karen Jensen, tricotagehandlerske i Sundby.

Født 19.9.1911.

Gift med uddeler Søren Blaabjerg Mortensen, Torup.

Født i Torup, søn af gdm. Martin Mortensen og hustru

Maren Overgaard Sørensen Blaabjerg.

Død i Torup.

Børn: 5. slægtled IV nr. 103-104.

78 d Jens Jensen (Kirk), gdm. Sundbygård.

Født 22.7.1913.

Gift med Anna Bukh, født i Bjergby 1920, datter af gdm.

Jens Bukh og hustru Kirstine Lynggaard.

Børn: 5. slægtled V nr. 105-108.

79 e Else Jensen

Født 1915.

Født i Torup 1910, søn af gdm. Martin Mortensen og hustru Maren Overgaard Sørensen Blaabjerg. - Altså broder til hendes søster Karens mand.

Børn: 5. slægtled VI nr. 109-110.

XI Hans Vestergaard Nielsens børn. (Se 3. slægtled IV nr. 40)

80 a Niels Peter Vestergaard, departementchef i Københavns kommunes lønningsdirektorat.
Født 9.9.1923 i Nykøbing.

81 b Karen Marie Vestergaard, bibliotekar.

Født 11.5.1927 i Nykøbing.

Ugift.

82 e Jørgen Vestergaard, direktør ved et trælastfirma i Struer.

Født 19.12.1930.

XII Otto Nielsen Vestergaards børn. (Se 3. slægtled IV nr. 41)

83 a Karen Vestergaard

Født 20.5.1911 i Jørsby.

Gift med gdm. Johannes Østergaard, Gerlev ved Randers.

84 b Kirstine Vestergaard

Født 10.11.1912.

Gift med typograf Holger Rønne, København.

85 c Astrid Vestergaard

Født 26.2.1914

Gift med partisekretær for Det radikale Venstre, Bjørn Hansen, København.

86 d Jens Vestergaard, gdm. i Jørsby - faderens gård.

Født 1.1.1916.

Ugift.

5. slægtled.

I Christian Vestergaards børn. (Se 4. slægtled IV nr. 50)

87 a Erna Marie Vestergaard

Født på Grønvang i Solbjerg.

Gift med fritidshjemsleder Søren Andersen, Skive.

88 b Hans Vestergaard, tømrermester i Ljørslev.

89 c Niels Jensen Vestergaard, landmand i Flade.

90 d Johanne Vestergaard

Gift med Jeppe Høj, kontorist på bryggeriet Carlsberg.

91 e Peder Clausen Vestergaard, mekaniker i Solbjerg.

92 f Knud Vestergaard, fabriksarbejder i Århus.

93 g Ingrid Vestergaard

Gift med gdm. Ejler Rasmussen, Solbjerg.

94 h Jens Vestergaard, landmand ved Nykøbing.

95 i Agnes Vestergaard

Gift med landmand Ejler Bisgaard, Redsted

96 j Ida Vestergaard

Død som barn.

97 k Ejgild Vestergaard

Død som barn.

98 l Elly Vestergaard

Gift med murer Poul Lundorf, Herning.

II Kristine Vestergaard og Jens Riis' børn. (Se 4. slægtled VII nr. 61)

99 a Hans Christian Vestergaard Riis, gdm. Sø Mølle.

Født 15.8.1923 i Sø Mølle, Sejerslev s.

Gift med Ingerkise Vigh, født 15.7.1928 i Kåstrup i Ty,
datter af gdm., sognefoged Jens Mikkelsen Vigh og hu-
stru Marie Elisabeth Langgaard.

100 b Dorthea Marie Vestergaard Riis, husbestyrerinde.

Født 19.3.1925.

Ugift.

III Niels Vestergaard Jensens børn. (Se 4. slægtled X nr. 76)

101 a Erik Vestergaard, læge i Århus.

Født 18.12.1935 i Hyldig i Alsted.

102 b Sidsel Vestergaard Jensen, journalist ved Morsø Folke-
blad.

Født 11.2.1939.

Gift 1969 med gdm. Erik Bjerregaard, Bjerregård i Vils.

IV Karen Jensen og Søren Blaabjerg Mortensens børn.
(Se 4. slægtled X nr. 77)

103 a Ingrid Mortensen

Gift med mekaniker Henning Krogh, Herning.

Han er født i Sundby, søn af Thorkild Krogh og hustru

Lis Bjerregaard.

104 b Edith Mortensen, ekspeditrice i Ringkøbing.

V Jens Jensen (Kirk)' børn. (Se 4. slægtled X nr. 78)

105 a Gudrun Jensen

Født 11.3.1943 i Sundbygård.

106 b Agnethe Jensen

Født 11.3.1943 - tvilling med 105.

107 c Egon Jensen

Født 12.9.1948.

108 d Hans Christian Jensen

Født 16.6.1954.

VI Else Jensen og Alfred Mortensens børn. (Se 4. slægtled.
X nr. 79.)

109 a Sonja Mortensen

Gift med mekaniker Søren Christian Haaning, Hurup i Ty.

110 b Knud Mortensen, landbrugsmedhjælper hjemme hos moderen.

Forslægt for Svenning Olesen Søndergaard og hustru Sidsel
Jensdatter Overgaard i Søndergård i Hesselbjerg.

2/ Svenning Olesen Søndergaard 1799-1868

3/ Sidsel Jensdatter Overgaard 1821-1901

Sognefoged, dannebrogsmænd, ejer af Søndergaard i Hesselbjerg, Sejerslev s., fra 1838.

Gården nævnes i Sundkornsregistraturen af 1866 - d.v.s. at der årlig skulle svares en vis afgift til vedligeholdelse af færgerne ved de fire sunde. Søndergaards afgift var sat til 3 skp. 3 fk. byg.

Han er født i gården 1799: 2.3. døbt Ole Svenningsen af Hesselbjerg og kone Karen Pedersdatter deres søn Svenning. I kirke 17.3. Fadd.: Peder Kiærgaard, Sidsel Svenningsdatter, Ane Pedersdatter bar barnet, Jens Nielsen Toft, Anders Kiærgaard.

Han døde sst. 14.12.1868, 69 3/4 år gl.

Gift 25.10.1839 med Sidsel Jensdatter Overgaard af Hesselbjerg. Forl.: Peder Olesen Søndergaard af Sejerslev og Jens Christian Overgaard af Hesselbjerg.

Hun er født i Overgaard i Hesselbjerg 15.8.1821, datter af grdm. Jens Christian Overgaard og h. Maren Sørensdatter i Hesselbjerg. Fadd.: ungt. Falk Cortsen, Lars Christian og Mikkel Pedersen fra Hesselbjerg, Stine Cortsdatter, Johanne Sørensdatter.

Hun dør i Østergaard i Hesselbjerg 12.4.1901

Efter Svenning Søndergaards død gifter hun sig 2.gang 1870 med enkemand, møller, grdm. Peder Andersen Kloster, Østergaard i Hesselbjerg 1821-1894. - Dette, hendes 2. ægteskab, var naturligvis barnløst, men han havde med sin 1. kone en del børn.

Folketællingen 1834: Sejersløv s., Hesselbjerg by,
Søndergaard:

Svenning Søndergaard, 35 år, ugift, husbond.

Karen Pedersdatter, 66 år, enke, aftægtskone.

Maren Olesdatter, 27 år, mandens søster.

Ane Olesdatter, 23 år, mandens søster.

Jens Nielsen, 25 år, tjenestekarl.

Stephen Thomsen, 16 år, tjenestekarl.

Skifte efter Svenning Olesen Søndergaard 1870 (i anledning af
Sidsels 2. ægteskab)

Morsø herreders skifteprotokol.

Ekstrakt udskrift.

År 1870, 16.4., blev Morsø herreders skifteret sat på skifte-
forvalterens kontor, betjent i den ordinære skifteforvalters
forfald af hans konstituerede fuldmægtig Nielsen i nedenskrev-
ne vidners nærværelse, hvor da foretoges:

Skifte efter grdejer, dannebrogsmænd Svenning Olesen Søndergaard
i Hesselbjerg.

Ved skiftet mødte enken, Sidsel Jensdatter, og begærede at hol-
de skifte, idet hun opgav afdødes arvinger at være, foruden
hende selv, deres sammenavlede børn, nemlig:

1. Grdr. Ole Svenningsen Søndergaard i Hesselbjerg, fuldmyndig.
2. Karen Svenningsen, gift med sognefoged Niels Nielsen Ves-
tergaard i Alsted.
3. Søren Svenningsen, født 5.8.1854.

Enken opgav boets forfatning således:

Indtægt:

Konge-korntienden af matr.nr.11^{a-1}, 17^{a-b} i Ejerslev, som af-
giver 5 tdr. 4 skp. 2 fk. byg, hvilken tiende hun ansatte til
vædi 415 rdl.

Da enken lovede at holde skifteretten fri for ethvert gælds-
ansvar, og hun derhos ansås skikket til at betros arvemidler-
ne, blev boet hende overdraget til ejendom og rådighed.

Den umyndiges arv bestyres umiddelbart af værgeren efter sam-
vittighed og bedste skønnende.

Det tilførte blev opløst, og skiftet blev sluttet. Skifteretten
blev hævet.

H. Nielsen

Sidsel Jensdatter
m.f.p.

Niels Vestergaard

Ole Svenningsen
Søndergaard

Søren Overgaard

Som vidner: Karl Bak

P.U.E.Tøttrup

(Svenning Søndergaards skøde på gården er dateret 26.11. og
tingløst 22.11.1838)

(Originalskifteudskriftet findes hos Niels Vestergaard Jensen
i Hyldig i Alsted)

4/ Ole Svenningsen Søndergaard 1761-1823

5/ Karen Pedersdatter Søndergaard 1769-1846

Fæstegdm. i Søndergaard i Hesselbjerg - efter hans død beholdt enken fæstet til sønnen Svenning kunne overtage den. Gården lå under Sø hovedgård fra 1771. 1816 nævnes gården i sundkordsregistraturen - afgiften var ligesom under sønnen 1866, nemlig 3 skp. 3 fk.

Ole Svenningsen er født i matr.nr.3 i Ejerslev - altså den nuv. Vestergaard - 1761: Svenning Nielsen og Maren Larsdatter deres søn født 25.3., dbt. dom. in Albis, kaldet Ole (sikkert opkaldt efter farmoderen, Sidsel Svenningsdatter, 's 2.mand Ole Olesen Leth). Fadd.: Jens Bondesen, Søren Larsen, Anders Dybdal, Anna Pedersdatter af Hesselbjerg, Bodil Nielsdatter.

Han dør i Søndergaard i Hesselbjerg 9.10.1823, 62 år 6 mdr. 4 dg.

Trolovet 1.12.1797 i Sejerslev med Karen Pedersdatter af Hesselbjerg. Forl.: Niels Svenningsen af Ejerslev og Arnt Pedersen af Hesselbjerg.

Hun er født i Søndergaard i Hesselbjerg 1769: Peder Søndergaard og Maren Pedersdatter deres datter er født 29.8., døbt dom. 15 post trinitatis, kaldet Karen. Fadd.: Niels og Jens Pedersen af Sejerslev, Arnt Pedersen, Bodil Pedersdatter, Else Pedersdatter.

Hun dør 19.2.1846, 76½ år gl.

Efter hans død skrives følgende "Personalia":

Den salige, afdøde mand, Ole Svenningsen Søndergaard, hvis jordiske del vi i dag har ledsaget til gravens rolige gemme. Om ham ville vi nu efter kristelig skik melde noget. Først

om hans fødsel og indgang her til verden, dernæst om hans levede iblandt os, og endelig om hans udgang igen fra dette jordiske liv. Hvad der om hans fødsel og indgang til verden er at melde. Da er han barnefødt i Ejerslev by og sogn. År 1761, den 21. marts af hæderlige, kristelige ægteforældre, hans fader har været den agtbare dannemand Svenning Nielsen, og hans moder den hæderlige dannekone Maren Larsdatter, gårdbrugere i bemeldte Ejerslev by. Da disse velbemeldte forældre af Gud blev velsignet med denne deres kære søn, lod de ham straks med den hellige dåb indlemme i Kristi kirke eller menighed, og da han opvoksede, lod de ham undervise og oplære i den sande kristelige religions lærdomme, så han fik god kundskab og oplysning om hvad en kristi religions bekenner har at gøre og lade for at blive lykkelig på jorden og salig i himlen.

Han var en tid lang hjemme hos sine forældre og var dem en lydige og behjælpelig søn, men han var også ude at tjene på adskillige steder, og hvor han tjente, der viste han den ærbødighed og lydighed, troskab, som der fordredes af ham som tjenestetyende.

Men året 1798, i hans alders 37. år, efter at have rådført sig med Gud, sig selv og venner, indlod han sig i ægteskab med ærlig og gudelskende pige og nu efterlevende, dybtsørgende enke, Karen Pedersdatter i Hesselbjerg, og fik den gård i fæste, som han til sin død beboede, han har med benævnte hans kære kone henlevet et særdeles kærligt og enigt ægteskab i 25 år, og i dette deres kristelige ægteskab sammenavlede de 7 børn, 2 sønner og 5 døtre, af hvilke 2 døtre allerede er hensovede i Herren. Han har det sidste år været syg af brystsvaghed, men dog har han stedse vist sig som en retskaffen mand mod sin kone, og en omhyggelig fader for sine børn, en stræbsom og virksom landmand. Han har med flid og klog sparsommelighed erhvervet

sig det, hvormed han rigelig kunne ernære sig og sine, og hjælpe den trængende. Han var en flittig gudshussøgende, hvor han med andagt hørte Guds ord og bevarede det i sit hjerte til efterlevelse.

Hans savn føles, men især vil hans dybtsørgende efterladte kone og børn savne ham. De kan berolige og trøste sig med den trøst, den gamle Jacob gav sine børn, da han så, at hans dødstime nærmede sig, han sagde da: Se, jeg dør, men Herren skal være med eder. Holder eder nær til ham, så vil han holde sig nær til eder! Ja, lader os alle trøste os med disse skriftens ord! Salige ere de døde, som dør i Herren, de skulle hvile fra deres arbejde og deres gerninger følge dem. Vores salige, afdøde medkristen, han levede og døde i Herren, derfor hviler han nu sødt, befriet fra de sygdommens smerter han måtte udstå her, og hans gerninger følger ham: hans gode samvittigheds vidnesbyrd glæder ham i al evighed. Hans gode gerninger af nåde bliver belønnende af Gud med evig himmelsk salighed for Jesu Christi skyld. Det behagede livets og dødens herre at bortkalde ham ved en salig død fra dette jordiske liv til det himmelske, sidst afvigte 9. oktober i hans alders 62. år 6 mdr. og 4 dg.

Gud give ham med alle troende en glædelig og ærefuld opstandelse.

På selve ligverset stod følgende at læse:

Jeg må bort fra verden drage , bort fra sygdom, sorg og nød, Gud min sjæl hen til sig tage. Frelst jeg blev ved Jesu død, jeg så gerne nu ombytter denne verdens usle tant og til himlens glæde flytter, hvor min sjæl stor glæde fandt. Mit farvel jeg nu vil byde, dig min ægtemage kær. Du din løn hos Gud skal nyde for din troskab mod mig her. Du for mig nu ej må græde,

Gud han blive vel din trøst, snart vi skal i himlens glæde
samles ved vor frelsers bryst. Mit farvel jer og vil give
mine børn, hver. I jer moder tro skal blive, hendes trøst
og hjælper vær. Da kan I med glæde vente, at den løn vil
blive stor, som Gud lydige børn skænke al velsignelse på
jord.

Min slægt og venner hver
jeg og farvel vil byde,
gid vi må samles der,
hvor Gud vil sjæle fryde.

6/ Jens Christian Andersen Overgaard 1784-1848

7/ Maren Sørensdatter Overgaard 1789-1846

Gdm. i Overgård i Hesselbjerg, Sejerslev s., han havde overtaget gården efter svigerfaderen - og dermed også navnet.

Han er født i Nørgård i Erslev 6.11.1784, søn af grdm. Anders Nørgaard og hustru Kirsten Christensdatter. Fadd.: Else Mikkel-sdatter, Anders Christensens kone, Poul Tonsgaard, Poul Dam, Mikkel Dam, alle af Erslev.

Død i Overgård i Hesselbjerg 5.2.1848, 63 1/4 år gl.

Gift i Sejerslev 17.12.1814 med Maren Sørensdatter Overgaard. Forl.: Søren Jensen Overgaard af Hesselbjerg og Peder Hangaard af Sejerslev.

Hun er født i Overgård 1789: 28.8.fødte Søren Laursen Overgaard, gdm. i Hesselbjerg, hans kone Sidsel Pedersdatter et pigebarn, som blev hjemmedøbt samme dag og kaldet Maren. Dåben blev publiceret dom. 18 p. trin. Fadd.: Stephen Sørensen, Laurids Andersen, Jens Pedersen, Anne Pedersdatter, Sidsel Laursdatter.

Død sst. 7.5.1846, 56 3/4 år gl.

8/ Svenning Nielsen Snedker c.1713-1781

9/ Maren Larsdatter c.1721-1794

Fæster under Ullerup af en gård i Ejerslev af hk. 9-2-2-3/4, han overtog fæstet ved stedfaderen Ole Olesen Leth's død 1745, 1775 overdrager han halvdelen til sønnen Niels Svenning - sen Snedker, som også får den resterende halvdel ved faderens død. (Gården formindskedes sen. til 7-3-0-0, som ved matrikuleringen 1844 får matr.nr.3 og hvis hk. da sættes til 5-1-3-2 1/4. Hovedparcellen kaldes nu Vestergård og ejes af Søren Svenning - sen.)

Svenning Nielsen Snedker er født c.1713 i gården, søn af Niels N.N. og hustru Sidsel Svenningsdatter, som sen. gifter sig med Ole Olesen Leth.

Han dør i gården 24.1.1781, 68 år gl.

Gift før kirkebogens begyndelse 1760 med Maren Larsdatter, hvis herkomst ikke kendes - hun er født c.1721.

Hun dør 1.3.1794 i gården, 73 år gl.

Ullerup Fæsteprotokol:

Fæstebrev til Svenning Nielsen Snedker i Ejerslev - 1745.

Jeg underskrevne Christen Quistgaard til Ullerup bekender her - ved at have stød og fæst, som jeg nu stæder og fæster til Sven - ning Nielsen, barnefødt i Ejerslev, en mig tilhørende bonde - gård, med det underlagte hartkorn, efter nye landmåling ialt 9-2-2-3/4, som hans stoffader Ole Olesen i fæste havde, bebo - ede og i september 1743 fradøde, og hvilken gård, enken Sidsel Svenningsdatter, efter bemeldte hendes mands død har påboet, men formedelst den gæld, som hendes afdøde mand i kgl. skat - ter og landgilde af gården og stedet ved hans død efter dom

og i andre måder for gårdens brystfældigheder stak udi, samt at hun selv ikke gården længere kunne besidde, da hun ved og i hendes enkesæde har pådraget sig en del kgl. skatter og landgilde, samme sted og gård længere at kunne bebo, sig frasagt, og til sin søn, bemeldte Svenning Nielsen, opladt, og i den stand det nu forefindes, med besætning af kvæg, bæster, plov, harve og boskab, levende og døde, afstanden haver, hvilket jeg så til stedets konservation haver bevilget, med så skel, at han, Svenning Nielsens moder skal have og nyde levnetsophold, klæder og føde, så længe hun lever og hos hannem vil forblive, thi skal Svenning Nielsen samme gård sin livstid i fæste beholde, hvorimod han deraf i rette tider svarer alle kgl. skatter og udgifter, som påbuden er eller påbydendes vorder, item af alle trende under dette fæste incorporerede steder udi landgilde til hvert års martini (Mortensdag) svarer 14 rdl. og derforuden årlig bjerger 1/4 engskifte til Ullerup, når han derom tilsagt vorder, og for resten at være befriet, undtagen hvad min kornskibning udfordrer. I det øvrige skal han forbedre stedets bygninger og det forsvarlig vedligeholde, samt mark, ejendomme, .ager og eng lovlig dyrke og bruge, så og i alt være husbonden hørig og lydige og sig efter loven og kgl. allernådigste forordninger rette og forholde, alt under dette fæstes fortabelse. Til bekræftelse under min hånd og signet.

Ullerup 1. april 1745

Christen Quistgaard.

Folketællingen 1787:

Niels Svenningsen, 26 år, gdfæster.

Maren Poulsdatter, 28 år.

Svenning Nielsen, 5 år.

Anne Nielsdatter, 2 år.

Lauris Svenningsen, 18 år, mandens broder (sen. skoleholder i

Sidsel Svenningsdatter, 27 år, mandens søster. Jørsby.)

Maren Larsdatter, 60 år, mandens moder, enke l.g.

Thomas Bisgaard, 26 år, tjenestekarl.

10/ Peder Pedersen Søndergaard c.1736-1799.

11/ Maren Pedersdatter c.1738-1812

Fæstegrdm. i Søndergaard i Hesselbjerg fra 1768 - gårdens hk. var 6-3-2-0 - gården ledes af Poul v. Klingenberg til Volstrup, Tandrup og Koustrup, hvis enke solgte den 1771 til Jens Stadel til Ullerup og Sø.

Han er født i gården c.1736, søn af Peder Jensen Søndergaard og hustru Karen Arntsdatter.

Død sst. 1799, begr, 8.11., 63 år gl.

Gift i Sejerslev 1768: Peder Pedersen Søndergaard i Hesselbjerg og Maren Pedersdatter i Sejerslev blev trolovede fradag 7.10., fredag 11.11. copulerede i Sejerslev kirke.

Om Marens herkomst vides intet - hun er født c.1738.

Hun døde i Søndergaard 1812, begr. 3.7., 74 år gl.

Sø fæsteprotokol:

Fæstebrev til Peder Pedersen Søndergaard i Hesselbjerg - 1768. Poul v. Klingenberg til Volstrup, Tandrup, Koustrup m.m. kendes at have stød og fæst, som jeg og hermed stæder og fæster til Peder Pedersen Søndergaard mit gods tilhørende, den gård i Hesselbjerg by på Mors, som hans fader Peder Søndergaard haver godvilligt opladt og afstået. Hvilken gård, som er hartkorn efter nye matrikel nr. 6 hk.: 6-3-2-0 med tilliggende må forbeholdte Peder Pedersen sin livstid i fæste nyde, bruge og beholde på efterfølgende konditioner:

1. At han med skikkelig og fornøden ophold forsørger hans forældre så længe de lever, og efter deres død en sømmelig jordefærd.

2. Til alle rette og bestemte tider betaler de kgl. ordinære og ekstraordinære skatter samt personskatter og påbud, som nu er eller efter vorder påbudne.
3. Holder gårdens bygninger og besætning i forsvarlig stand, dessen tilliggende mark og ejendom tilbørlig gøder, dyrker og behandler, intet deraf afhænder, bortlejer eller til upligt bruger eller lader bruge i nogen måde.
4. Til hver efterfølgende martini betaler mig i landgilde og for ægt og arbejde 13 rdl. og i det øvrige som en ret fæster retter sig efter hans kgl. maj.s allernådigste lov og befalinger, være mig og min udskikkede hørig og lydige, alt under dette fæstes fortabelse og anden vedbørlig straf.

Til bekræftelse under min hånd og signet.

Datum Volstrup d.(?)

Poul v. Klingenberg

Efterlydende originale fæstebrev skrevet på lige sort stemplet papir haver jeg modtaget, hvis indhold jeg herved i alle dele forbinder mig at efterleve.

Hesselbjerg 3.10.1768.

Peder Pedersen.

Folketællingen 1787:

Peder Søndergaard, 50 år, gdfæster.

Maren Pedersdatter, 48 år.

Karen P., 14 år.

Peder P., 12 år. (Det noteres ved de 2 drenges konf. 1792, at de begge ikke kan tale rent, begge er de små af vækst og ret svagelige.)

Peder P., 11 år.

Anne P., 8 år.

Anders Mikkelsen, 7 år, plejebarn.

Peder Mikkelsen, 22 år, tjenestekarl.

Karen Arntsdatter, 73 år, mandens moder, emke l.g.

12/ Anders Jensen Nørgaard c.1736-1788

13/ Kirsten Christensdatter c.1745-1818

Fæstegårdm. i Nørgård i Erslev (først under Ullerup, sen. under Dueholm Kloster). Gården kaldes stadig Nørgård og ligger ved kirken, ejeren er nu Jens Christian Nørgård. I Anders Nørgaards tid var hartkornet 5-4-1-0, men sen. gik det op på 5-6-0-0, som så ved matrikuleringen 1844 blev takseret til 5-2-3-0 og fik matr.nr.6. Efter Anders Nørgaards død fortsatte enken med fæstet til 1803, da sønnen Jens Nørgaard overtager det.

Anders Nørgaard er født c.1736 - uvist hvor - Erslev kirkebog begynder først 1767.

Han dør i Nørgaard 15.6.1788, 51½ år gl.

Han giftermål er ikke fundet indført i Erslev kirkebog.

Konen - Kirsten Christensdatter - er født c.1745 og døde i Nørgård 2.2.1818, 73 år gl.

Ullerup fæsteprotokol.

Fæstebrev til Anders Jensen Nørgaard i Erslev 1765.

Underskrevne Niels Aars til Ullerup og Overgaard tilstår hermed at have stød og fæst, som jeg og hermed stæder og fæster til velagte ungarl Anders Jensen i Erslev, en sammesteds beliggende og under matrikelnr. 10 for hartkorn 5-4-1-0 ansat gård, Nørgård kaldet, samme gård, ejendom og al dens rette tilhørende må bemeldte Anders Jensen sin livstid i fæste nyde, bruge og beholde, imod at han deraf svarer i rette tid alle kgl. skatter og kontributioner, bygningen forbedrer og vedligeholder, samt jorden og ejendommen til ingen upligt bruger eller bruge laeder, han forretter her til gården ½ plovs arbejde,

men for leding og(?) er han befriet. Han betaler til hver mortensdag 2 tdr. byg og 4 rdl. spinde- og tærskpenge. Men skulle husbonden blive til sinds at ville lade ved andre den bemeldte $\frac{1}{2}$ plovs arbejde forrette, da er Anders Jensen akkorderet i stedet for samme at betale 10 rdl. til hvert års mortensdag tillige med bemeldte byg. Iøvrigt retter han sig efter kgl. maj.s lov og forordninger samt er sin husbonde eller udskikkede hørig og lydige, alt med dette fæstes fortabelse.

Ullerup 2.1.1765

Niels Aars

Dueholm skifteprotokol:

Skifte efter Anders Jensen Nørgaard i Erslev 1788.

Anno 1788, 7.8., indfandt sig husbonden Poul Tøttrup fra Dueholm her udi Nørgård i Erslev by for tillige med tvende tiltagene vitterlighedvidner og vurderingsmænd, navnlig Jens Poulsen Kirk og Morten Sørensen af bemeldte Erslev i dag på 30. dagen efter dødsfaldet at foretage registrering, vurdering og skiftebehandling efter afgangne Anders Jensen Nørgaard ibidem, mellem sl. mands efterlevende enke, nemlig Kirsten Christensdatter, og deres i ægteskabet sammenavlede børn, nemlig Else Andersdatter, 19 år, Jens Andersen, 16 år, Christen Andersen, 13 år, Anders Andersen, 10 år, Jens Christeian Andersen, $3\frac{1}{2}$ år, hvilke børn var hjemme hos deres moder, og på hvis vegne var tilstede som formynder deres farbroder Mikkell Jensen, boende i oftmeldte Erslev, og så på enkens vegne som lavværge hendes broder Poul Tonsgaard, boende sammesteds, hvor da blev begyndt og fortført som følger:

Indendørs boskab:

I stuen:

1 fyrrerbord med skab og skuffe under

rdl. mk. sk
2

1 lang skammel		6
1 gl. træstol m. hynde		4
1 do. m. hynde		6
1 liden fodskammel		2
1 rød krus m. tinlåg		8
1 rød og blå uden låg		4
1 kous-potte		2

I vesterstuen:

1 fyrreskab m. lås	1	8
Den sl. mands kiste og gangkæder begærede enken og børnenes formynder at måtte deles mellem børnene, ligesom de samme måtte behøve, og ej boen til nogen indtægt beregnes, hvilket skifteforvalteren også bevilgede, i tanke, at boen samme kunne tåle, da ingen derover skulle komme til forkost, dog fandt skifteretten fornøden at formynderen skal aflægge regnskab når forlanges, samme består da i flg.:		
1 fyrrekiste m. lås	2	
1 blå vadmelskjole	1	2
1 do. trøje	1	2
1 brun do.	4	
1 blå do.	3	
1 hvid do.	2	8
1 gl. blå do.	1	8
1 læder do.	4	
1 par do. bukser	1	
1 par do.	2	
1 stribet brystdug	3	8
1 blå do.	3	
1 læder do.	1	
1 do.		12
1 stribet do.		8
1 vadmelsundertrøje	1	
1 par sorte vadmelsbukser	1	
1 hvid klædesrejseslag	2	8
1 hat	1	8
1 bomulshue	1	
1 par sko		8
2 par blå strømper	1	8
2 skjorter	3	

Sengeklæder:

1 blåstribet olmerdugsoverdyne	2	
1 sort vadmels under do.	4	
1 stribet hvidblå hovedpude	2	
1 do.	1	8
1 sortstribet hovedpude		8
1 hørgarns og 1 blågarnslagen	5	

På en seng i stuen:

1 rød- og sortstribet overdyne	1	4
1 sortstribet do.		4
1 do. hovedpude		2
1 par blågarnslagener		1

På en anden seng:

1 blåstribet vadmelsdyne	2	
--------------------------	---	--

1 sortstribet do.	1	8
2 do. hovedpuder		8
1 par blågarnslagener	1	

Nok en seng i stuen:

1 sortstribet olmerdugsdyne	1	
1 do. vadmelsdyne	2	
2 do. hovedpuder	1	
1 par blågarnslagener	1	8

En liden kammer:

1 øltønde	4	
1 do. fjerding	2	
1 do. dragt		2
Nok en øltønde	3	8
1 fyrrekar	4	
1 mindre do.	1	
1 kærne	1	
1 timse	1	
1 sold		4
2 løbe		4
3 selde	1	8
1 loftstige		6
6 gl. sække	1	3

På loftet:

4 løbe	1	8
1 rok, 1 haspetræ, 1 garnvinde	2	8
1 mangelfjæl og trille		8
1 salmebog	1	

I køkkenet og bryggerset:

1 kobberkedel i grue på $\frac{1}{2}$ td. rum	5	
1 par kværne i bing	4	
1 fyrrekar	2	8
1 balje	1	8
4 stripper	2	
1 dragtønde		4
1 dejnetrug	1	8
1 ildklemme, rist og trefod	1	8
1 ovntræ og 1 skodde		4
1 gryde, 2 potter		2
10 lerkar til mælk		10
6 tallerkener, 4 træskeer		6

Udendørs redskaber:

1 plov m. jern og dræt til 4 bæster	1	4
1 harve m. $\frac{3}{4}$ jerntænder	1	4
1 do.	1	
1 vogn m. lejer, stænger og tilbehør	10	
1 do. m. haver, ... (?) beslagen	8	
1 trævogn m. møgfjæl	3	
3 jerngrebe	4	4
2 spader m. skaft	1	8
1 skovl		6
2 høleer m. draug og kroge	1	4
2 forke, 2 plejle, 4 river		4

1 skærekiste m. kniv		4
1 økse	1	
1 knibtang		6
1 slibesten m. jernaksel	2	
1 krat m. jerntænder, 1 do. m. træbønder	2	

Levende kreaturer:

1 rød tre-års mærplag	30	
1 sort stjernet hest, 6 år	20	
1 do. 10 år	16	
1 do. hoppe m. føl	20	
1 brun årings mærplag	12	

Fæhøveder:

1 sortbroget tidligbærende ko 9 år	10	
1 hvid do. 6 år	9	
1 sortbroget do. goldmalket kvie	6	
1 hvid do. 10 år bærende i jul	5	
1 sortbroget stud i 3. år	6	4
2 grå stude-ungnød i 2. år	10	
1 sortbroget åringskvie	2	
2 rødbrogede spædkalve	4	
1 spædkalv		4
10 får, 6 lam	9	
2 væddere	2	
1 sosvin	3	
2 spæde grise	2	2

Videre fandtes ej denne stervbo at tilhøre, ej heller vidste nogen af de tilstedeværende noget at anmelde, rede penge, tilstående gæld eller i andre måder, som boen til indtægt kunne beregnes. Og efter at ingen af de forespurgte vidste videre boen til indtægt at beregne, og at samtlige erklærede at være med den satte vurdering fornøjet, da befindes boens indtægt at beløbe sig til ialt den summa:

220 1 8

Herimod anføres boens gæld og besvær, som består i følgende:

1. Udtages til gårdens besætning efter allernådigste forordning, såsom:
 - a. Gårdens hk. er 5-6-0-0, og altså udtages af boet af hver td. hk., som efter tidens

beskaffenhed vil koste efter bedste skøn-			
nende 16 rdl. pr. td. er:	92		
b. 1 vogn med tilbehør 16 rdl., 1 do. 10 rdl.	26		
1 plov m. jern og dræt 2 rdl., 2 harver 2 rdl.	4		
andre redskaber	4	3	8

2. Bygfæld:

Rålingen, som for nogle år siden af ny blev opbyggt, blev ansat for ej at behøve nogen bygfælds tagelse.

Laden og stalden, som udi et er bygt, blev ansat at istandsættes, hvoril behøves:

4 stk. a 16 al. til remmer a 4 mk.	2	4	
2 tylt dobbelše 12 al. til ben og bjælker a 4 rdl. 3 mk.	9		
3 tylt enkelt do. til sparer a 3 rdl.	9		
2 tylt 10 al. til bånd a 2 rdl.	4		
8 tylt lægter a 8 mk. til lægtning	10	4	
10 læs tag a 4 mk. 8 sk.	12		

En liden hus stående vesten i gården, samme behøvede ikke reparation af betydenhed, undtagen tag, som befandtes i gården.

Fjæl til agedøren - 1 tylt	1	3	
For samme arbejde at forrette med tømmer- og tækkemand på egen kost, såsom:			
1 tømmermand i 12 dg. a 1 mk. 8 sk.	3		
1 tækkemand i 16 dg.	2	4	
2000 favne simer	1	1	8

pligtarbejde forventes udført af gårdens folk, og derfor forbigås at føres til udgift.

3. Enken angav at være skyldig til kbm. Morten Østergaard i Nykb. efter regning af 8.6.1788	9	3	15
---	---	---	----

4. Angav hun at have anvendt på hendes sal. mands
begravelse efter regning lo rdl.

10

Hvortil kommer skiftets bekostning, ialt

3 7 8

Er udgiften

211 1 7

(Udgiften 211-1-7 trækkes fra indtægten 220-1-8)

Boet giver da en overskud på 9-0-1, som iflg. loven lægges fra
til, enkens begravelse.

Erslev Datum ut supra

P. Tøttrup

På børnenes vegne: Mikkel Jensen

På enkens vegne som lavværge: Poul Tonsgaard

Vitterligheds og vurderingsmænd: Morten Sørensen Jens Kirk

14/ Søren Laursem Overgaard 1761-1838

15/ Sidsel Pedersdatter Søndergaard c.1751-1814

Fæstegrndm. i Overgård i Hesselbjerg (under Sø hovedgård). 0's hk. var 6-4-1-2- og landgilden lo rdl. Søren fik gården ved at gifte sig med enken i gården.

Han er født i den nuv. Bavnegård i Flade 1761: 17.8. blev Laurids Sørensens og Johanne Pedersdatters søn født, dom. 14 p. trin. døbt og kaldet Søren. Frembåren af Peder Larsen Skredders hustru. Fadd.: Peder Pedersen Smed, Alsted, Tøger Pedersen, Jens Sørensen og Søren Sørensens hustru.

Død i Overgård 29.4.1838, 78 3/4 år gl.

Gift i Sejerslev 1788: 16.5. trolovet unge karl Søren Lauridsen, en gårdmandssøn fra Flade, og enken Sidsel Pedersdatter, salig Jens Overgaards i Hesselbjerg - gårdfolk på Sø gods. Forl.: Jens Pedersen Bukh, sognefoged i Flade, og Jens Pedersen i Hesselbjerg.

Sammenviede 4.7.1788.

Hun er født i Søndergård i Sejerslev c.1751, datter af Peder Andersen Søndergaard og hustru Maren Nielsdatter.

Død i Overgård i Hesselbjerg 15.2.1814, 63 år gl.

Hun blev gift 1.g.1781 m. Jens Andersen Overgaard i Overgård i Hesselbjerg. Han var født i gården c.1739, søn af Anders Jensen Overgaard (c.1712-1788) og hustru Anne Sørens datter (c.1705-1781) (Denne Anders Jensen Overgaard's fader, Jens Jensen Overgaard, død 1724, kom fra Overgård i Sejerslev s. (gården hedder nu Bakkegården) og gav således gården i Hesselbjerg navnet O.) Jens Andersen Overgaard døde 23.2.1788 og Sidsel gifter sig så et par måneder efter med Søren Laursen fra Flade.

16/ Niels N. N.

17/ Sidsel Svenningsdatter

Niels N. N. var fæstegrdm. i den nuværende Vestergård i Ejerslev (ejes nu af Søren Svenningsen). På Niels N. N.'s tid var gården blevet stykket sammen af 1 gård plus et stykke af 2 andre gårde (Se nedenfor), ialt ansat til 9-2-2³/₄.

Niels N. N. må være født engang i 1680'erne eller endnu før.

Han dør midt i 1720'erne.

Omkring 1710 er han blevet gift med Sidsel Svenningsdatter.

Hun er født i Ejerslev, velsagtens omk. 1685, datter af Svenning Jensen og hustru Maren Mortensdatter Vinter.

Hun dør mellem 1745 og 1760.

Efter Niels' død gifter hun sig med Ole Olesen Leth. Han er født 1697 i degneboligen i Tøving, søn af sognefogeden for Galtrup og Øster Jølby menigheder Ole Villadsen og hustru Karen Sørens-
datter. Ole Olesen dør i september 1743 i Ejerslev - Sidsel beholder fæstet af gården til 1745, da hun oplader det til sønnen Svenning Nielsen Snedker.

Herefter gengives en matikelafskrift fra 1730'erne:

nr. 6: Ole Olesen og Christen Poulsen 5-3-3-0 (til Ullerup)

nr. 8: Ole Olesen 4-7-2-0 (til Ullerup)

nr. 9: Ole Olesen, Niels Mikkelsen og Peder

Kirkegaard 6-4-1-2 (til Ullerup)

Tillæg til 16/ og 17/: Niels N. N. og Sidsel Svenningsdatter.

Sidsel Svenningsdatters forslægt.

Da vi kun ved så lidt om disse personer, grundet det faktum at kirkebogen ikke går længere tilbage end til 1760 og at tingbogens oplysninger er meget sparsomme, tillader vi os at anføre de få oplysninger vi har om dem samlet.

Slægtslinie 1 (Sidsels fædrene slægt)

136/ Svenning Josephsen

Fæstegrdm. i Ejerslev, sikkert i den gård, som hans formodede søn, Jens Svenningsen, senere får i fæste. Svenning nævnes kun en gang i tingbogen, nemlig 1685, da der på grund af uenighed om en græsningsret gengives et tingsvidne fra 1618, i hvilket hans navn findes blandt de 8 tingsvidner.

68/ Jens Svenningsen

Han nævnes aldrig i tingbogen, men han findes i den ældste matrikel fra 1664. Han er fæster under Lund af en gård med hartkornet 11 tdr. 2 skp. Den årlige afgift deraf er 1½ td. byg, 1 pd. smør, 1 svin og 4 tdr. havre.

Hans formentlige søn er:

34/ Svenning Jensen

Fæster under Frøslevgård, sen. under Ullerup, af gl. matr. nr. 15 i Ejerslev. 1688 nedsættes hartkornet fra 13-7-1-1 til 9-2-3-2. (Det er da, at gården hører under Frøslevgrd.) Han nævnes også i en matrikelafskrift fra c.1708 (Da hører gården under Ullerup). 1710 oplader han gården til sin søn, Jens Svenningsen c.1690-1766.

Han blev gift i 1680'erne med:

35/ Maren Mortensdatter Vinter (Se slægtslinie 2)

Både hun og manden nævnes i tingbogen 1706, da de og de andre

arvinger giver afkald på arv efter hendes forældre i Nr. Dråby.

17/ Sidsel Svenningsdatter

Gift med Niels N. N.

Slægtslinie 2 (Sidsels mødrene slægt)

14o/ Christen Vinter

Fæstegdm. i Nr. Dråby i den gård, som sønnen sen. får i fæste. Han nævnes i tingbogen fra dens begyndelse 1665 til 1670.

7o/ Morten Christensen Vinter

Fæstegdm. i Nr. Dråby. I matriklen 1664 står ham opført sammen faderen. Gården hører under Skarpenbergs Len under Dueholm Kloster, har matr.nr.3 og hartkorn 13-4-2-2. Landgilden er: 12 tdr. byg, 1 pd. smør, 1 svin, 4 sk. spindepenge, 4 snese ål og 6 tdr. havre. I matriklen 1688 har han også gården, der står: "Morten og Jens Christensen", hvilket kan tyde på, at Jens Christensen er hans broder. Hartkornet nedsættes til 9-4-3-0 - senere bliver gården delt, den anden halvdel fæstes sen. af Anders Christensen Vester (Se Vestergrd. 24/ 25/). Vinters gård er måske den gård, som Jens Søndergaard nu har.

Morten Vinter nævnes i tingbogen i tidrummet 1677-1687. Han er delefoged for Skarpenbergs Len, tinghører og en enkelt gang "tilforordnet" herredsfoged.

Både han, konen og sønnen Skammel, som fik gården i fæste efter faderen, er døde før 26.4.1706, da de øvrige børn giver afkald på arv efter dem til gårdens daværende fæster Arnt Christensen.

Morten Vinter blev gift i 1660'erne med Sidsel Skammeldatter. Hun er sikkert datter af den Skammel Thomsen i Skærbek, som nævnes i Hald Lens jordebog 1614, og som 19.3.1622 er blandt de 8 sandemænd på Nørre herreds ting, som udsteder et tings-

vidne angående et mord i Sejerslev sogn. Tingsvidnet er indført i Viborg landstings dombog 13.4.1622. Skammel Thomsen er sandsynligvis oldefader til den Peder Skammelsen, som Jens Pedersen Søndergaard stak ned 28.12.1728 (Se 40/ 41/).

35/ Maren Mortensdatter Vinter

Gift med Svenning Jensen i Ejerslev (Se slægtslinie 1 nr. 34/)

20/ Peder Jensen Søndergaard c.1708-1779

21/ Karen Arntsdatter c.1715-1788

Fæstegårdmand i Søndergård i Hesselbjerg. Faderen oplod 3/4 af gården til ham i foråret 1728, resten fik han senere.

Han er født c.1708 i Søndergård i Hesselbjerg, søn af Jens Pedersen Søndergård og hustru Bodil Andersdatter.

Han dør sst. 4.7.1779, 71 år gl.

Gift midt i 1730'erne med Karen Arntsdatter.

Vi kender intet til hendes herkomst - hun er født omkring 1715.

Død i Søndergård i Hesselbjerg 9.6.1788, 73 år gl.

Se fæsteprotokol:

v. Heespens fæstebrev til Peder Jensen Søndergård i Hesselbjerg 1728.

På min principals, højædle og velbårne etats-, justits- og cancelliråd, Alexander Tielemann v. Heespen til Tersløsegård, hans velbårenheds behag og videre ratifikation, haver jeg underkrevet stød og fæst, såsom jeg og hermed stæder og fæster til Peder Jensen, barnefødt i Hesselbjerg by: 3/4 af en gård på velbemeldte herskabs gods, som Jens Pedersen Søndergaard påbor og til sønnen formedelst svaghed haver afstanden og opladt, hvilken gårdpart forbemeldte Peder Jensen sin livstid må nyde, bruge og beholde, på vilkår, at han årligen deraf til hvert års martini svarer for landgilde og arbejdspenge 11 rdl. 1 sk. 8 sk. af samme 3/4 gård, som udi "jitzige"(nuværende) matrikel står for 5-4-2½-0, samt holder bygningen og dens ejendom med besætning i forsvarlig stand, og i øvrigt holder hs. kgl. maj.s allernådigste lov og forordninger i alle måder ef-

terrettelig, samt er velbårne husbond eller i hans fraværelse hans fuldmægtig hørig og lydige. Den øvrige 1/4 part af gården, som er hartkorn 1-6-3~~1~~²₇₀o haver faderen sig forbeholden, som han efter hans bekomne fæstebrev.

Nykøbing 5.3.1728

På højædle og velbårne
hr. etatsråd v. Heespen's
vegne:
C. M. Uttrup

Ligelydende genpart haver jeg bekommet, som jeg i alle måder skal holde mig efterrettelig.

Nykøbing 7.3.1728

Peder Jensen

Dette ægtpar havde mindst 7 børn, nemlig:

1. Peder Pedersen Søndergaard c.1736-1799 (se lo/)
2. Arnt Pedersen (c.1742-1803), gdm. i Hesselbjerg.
Gift med Else Marcusdatter (c.1755-18..)
3. Bødil Pedersdatter, kaldet Præstgaard, (c.1739-1778)
Gift 1.g.m. Mikkel Jensen, gdm. i Hesselbjerg.
Gift 2.g.1776 m. Jens Pedersen, c.1747-1835, gdm. i Hesselbjerg.
4. Anne Pedersdatter f.c.1745 - konf. 1761.
5. Sidsel Pedersdatter f.c.1747 - død 11.5.1771, tjenestepige i Skærbek.
6. Karen Pedersdatter f.c.1752 - konf. 1770.
7. Maren Pedersdatter f.c.1757 - konf. 1774.

28/ Laurs Sørensen 1731-1807 \

29/ Johanne Pedersdatter Bukhave 1738-1764 \

Selvejergdm., sen. fæstegdm., i Bavnegård i Flade. Gårdens hk. var 4-4-3-1.

Han er født i gården 1731: Sct. Hansdag blev Søren Lauridsens og Margrethe Sørensdatters søn døbt og kaldet Laurids. Sidsel Laursdatter bar det. Fadd.: Peder Sørensen, Søren Sørensen, Christen Thomsen, Maren Mikkel-datter.

Han døde sst. 1807, begr. 17.4., 76 år gl.

Gift 1.g. i Flade 1760: 5.8. blev Laurs Sørensen og Johanne Pedersdatter, næstsøskendebørn, efter erholdt kgl. allernådigste bevilling trolovede og 3.10. copulerede.

Den kgl. bevilling er udstedt 18.7.1760 - efter præstens skøn skal de betale 1 rdl. til Hospitalet i Nykøbing for dispensationen.

Hun er født i Flade 1738, datter af Peder Christensen Bukhave og hustru Karen Laursdatter, døbt 20.4., båret af Mariche Frandsdatter. Fadd.: Søren Christensen, Niels Smed, Jens Mikkel-sen, Sidsel Pedersdatter.

Hun dør i barselsengen efter det 3. barns fødsel - hun dør 22.7. 1764, begr. 26.7., 26 år 3 mdr.

4 år efter, 7.10.1768, gifter Laurs Sørensen sig 2.g. med en anden næstsøskendebarn, nemlig Kirsten Laurisdatter - fra dette ægteskab stammer slægten Bukh i Flade.

Laurs Sørensen har solgt gården på et andet tidspunkt til godsejer Stadel - 1785 udsteder Stadel nemlig et fæstebrev til ham.

Fæstebrevet findes i Sø fæsteprotokol og gengives her i uddrag: ... fæster til Lars Sørensen i Flade hans iboende sted ibidem, hk. 4-4-3-1. Landgilden er 4 rdl. lo sk. til hver Mortensdag. For al hoveri er han fritaget.

Det loves ham: ifald han af mig eller mine arvinger forlanger fripas for nogle af hans sønner, skal de få det imod lo rdl. pr. stk., for samme beløb kan en af hans sønner overtage gården. Gården kan indløses uden nogen betaling, kun skal det meddeles et halvt år i forvejen.

Sø 15.1.1785.

Stadel.

30/ Peder Andersen Søndergaard c.1725-1799

31/ Maren Nielsdatter c,1717-1771

Fæstegrød. i Søndergaard i Sejerslev by og sogn (under Sø) til 1792, da han køber gården fri.

Han er født i gården c.1725, søn af Anders Mikkelsen Søndergaard og hustru N. N.

Han dør sst. 1799, begr. 17.3., 73 år gl., han var da på af-tægt hos sønnen Jens.

Gift 1. gang i Alsted 22.10.1750 (trolovet 7.5.) med Maren Nielsdatter fra Skarum.

Det har ikke været mulig at finde hendes dåb i kirkebogen, men hun må være født c.1717.

Hun dør i Søndergaard i Sejerslev 2.4.1771, 53 år 8 mdr. 8 dg.

Peder Andersen gifter sig 2.g. i Sejerslev 6.11.1772 med Kirsten Mikkelsdatter c.1740-1796.

Peder Andersen havde mindst 8 børn, nemlig:

1. Sidsel P. c.1751-1814 (Se 14/ 15/)

2. Anne P. c.1752-1800, gift 1775 m. Niels Andersen, Haugård i Ejerslev c.1745-1800.

3. Bodil P. c.1756-1760.

4. Anders P. S. c.1758-1819, gdm. i Nr. Dråby (Se Vestergrd. 12/ 13/)

5. Niels P. 1760-1760.

6. Niels P. 1762-1762.

2. ægteskab:

7. Jens P. S. 1773-1817 - overtog Søndergård.

8. Niels P. S. 1774-1849, gdm. i Tøving, sen. ejer af Jølbygård. (Se Vestergrd. 6/ 7/)

Sø fæsteprotokol:

Fæstebrev til Peder Andersen Søndergaard i Sejerslev 1750.

Kendes jeg underskrevne Oluf Obel, sognepræst til Øsløs, Vesløs og Arup menigheder, at have stæd og fæst, såsom jeg og hermed stæder og fæster til ærkelig og velagt unge karl Peder Andersen den gård udi Sejerslev, Søndergård kaldet, som hans fader Anders Mikkelsen før i fæste og brug haft haver og er hk.

5-o-1-2, hvilken gård han skal nyde og beholde sin livstid på den måde, at han gården forbedrer og i stand holder, jorden tilbørlig dyrker og behandler, svarer alle kgl. skatter og påbud og årlig 14 dage før Mortensdag yder 4 tdr. landgilde byg som den anden kirketjener yder den, samt årlig betaler af herligheden til forskrevne tid 3 rdl., dog nyder han frihed på de 3 rdl. herlighedspenge udi de 3 første år, nemlig 1750, 1751 og 1752, og tiltræder gården med alt hvad derudi findes uden nogen indfæstning. Iøvrigt er han sin husbond hørig og lydig underdette sit fæstes forbrydelse.

Dette til bekræftelse under min hånd og segl.

Øsløs præstegård 9.5.1750.

Oluf Obel

Folketællingen 1787:

Peder Søndergaard, 61 år, gift 2.g., gdeboer.

Kirsten Mikkelsdatter, 50 år, gift 1.g.

Anders Pedersen, 29 år, mandens søn af 1. ægteskab.

Jens Pedersen, 14 år, mandens søn af 2. ægteskab.

Niels Pedersen, 12 år, ligeledes.

Lars Tøgersen, 20 år, tjenestekarl.

Karen Jensdatter, 23 år, tjenestepige.

40/ Jens Pedersen Søndergaard, lever c. 1677- efter 1729

41/ Bodil Andersdatter,

Fæstegårdmand i den nuværende Søndergaard i Hesselbjerg, hartkorn 7-3-2-0, fra pinsedag 1704; det er efter ham, gården har navnet Søndergaard, han kom fra Søndergård i Sejerslev.

Der er han født c. 1677 som søn af Peder Pedersen Søndergaard og hustru.

Død efter 1729 i Hesselbjerg.

Han er gift 5 uger efter pinsen 1704 med Bodil Andersdatter.

Vi ved intet om hende, udover at hun overlever ham.

Om hans dagligdag ved vi heller ikke mere end fra andre samtides. Men vi får en del at vide fra Morsø herreders tingbog (iflg. provst Filtenborgs afskrift). Vi ser her et uroligt, også noget forvildet sind. - Det første er fra foråret 1709: Da bryder der tyveknægte ind hos ham, de flygter med ialfald nogen udbytte. Jens Pedersen griber en jernstang, springer på en af sine heste og indhenter dem, slår løs på dem med jernstangen og tager sine sager igen, desuden "et lagen og en ladt bøsse".

I 1710 sker der flg.: Hans kone med flere stævnes som vidner til "en batalje", der er foregået i hans gård. Forhistorien er fra 1704, da han overtog gården. En derværende tjenestepige skulle fortsætte hos ham til Mikkelsdag til en bestemt løn, men for indendørs arbejde. Men da han 5 uger efter giftede sig, forlangte han efter den tid udendørs arbejde af pigen. Det nægtede hun og gik sin vej, men hævdede derefter, at han skyldte hende løn for de 5 uger, og vi ved ikke, om der den første tid er kommen noget ud af dette. Men pigen gifter sig senere med en sergent, og så sent som 6 år efter begivenheden hos Jens Pedersen møder sergenten en dag op hos ham med kone og kårde og forlanger konens formodede tilgodehavende. Jens Søndergaard nægtede at skyldte noget, og sergenten trak sin kårde. De må vel have fåret løs på hinanden, for de "faldt begge på jorden".

Konen advarede sergenten mod at slå ham i hans egen gård. Jens Søndergaard var rendt ud og kom igen med en lægte, og nu slåe de med kården og lægten; det ser ud til, efterhånden slås de om kården, og begge konerne er med i slagsmålet. Jens erobrer kården, og sergenten en trægreb. Det ser ud til at ende med, at Jens Søndergaard går løs på sergenten med en plejl.

1718 stævnes Jens Pedersen ang. den overløst, han har forøvet på Mikkel Jensen med hug og slag, skade og ulykke. Sagen drejer sig om et slagsmål ang. Jens Søndergaards øg, der er gået ind på Mikkel Jensens eng - og Mikkel Jensen påstod, at det var gjort med vilje.

Men det alvorligste er hvad der sker i Jens Søndergaards gård d. 28. dec. 1728. De sad ved davrebordet - Jens Søndergaard, tjenestekarlen Peder Skammelse, sønnen Anders, konen og en fremmed pige. Det fremgår af alle vidneudsagn, at ingen af dem har set den handling, det drejer sig om. Men alle så Peder Skammelsen stå op fra bordet, synke tilbage på bænken igen, og blodet løb fra ham, gennem hans klæder og ned på gulvet. De hørte ham sige: "Fader, hvi gjorde I så det?" Jens Søndergaard havde taget en kniv fra bordet og stukket den i karlen. Der blev sendt bud efter et par naboer, og de bar karlen ind på en seng, hvor han døde en halv time senere. Flere af vidnerne har hørt Jens Søndergaard klage sig over gerningen, og bede om at blive passet på, for at han ikke skal gøre flere ulykker, bl. a. på kone og børn. Efter mange vidners omtrent enslydende udsagn falder dommen: Han bør miste sit liv og ved sværd af skarpretteren henrettes, og derefter til christen jød^r bestædiges.

Alle vidnesbyrd melder, at der intet forelå af nogen art uenighed eller fjendskab mellem Jens Søndergaard og hans karl. I vor tid ville han utvivlsomt være blevet anbragt på en sindssygeanstalt. Hermed synes det at stemme, at sønnen Peder Jensen Søndergaard allerede et halvt år før det her skete har overtaget gården "på grund af faderens svaghed".

Tillæg til 40/ 41/

Jens Pedersen Søndergaards forslægt.

160/ Peder Nielsen Søndergaard

161/ Anne Pedersdatter

Fæstegdm. i Søndergaard i Sejerslev, hk. 4-2-0-0. Han nævnes et par gange i tingbogen:

3.3.1656 "betjente han retten" i stedet for afdøde herredsfoged Søren Jensen i Tødsø.

15.6.1657 nævnes han som delefoged for Hald Len.

Han døde før 16.10.1662, da hans enke lader en aftægtskontrakt med sønnen opstille. (Tinglæst 25.11.1679, sikkert ved hendes død.) Enken oplader gården til sønnen Peder Pedersen Søndergaard med samtykke af de andre børn, som er Jens Pedersen (boede 1679 i Sandal i Erslev) og den endnu ugifte Sidsel Pedersdatter. Enken underskriver egenhændigt.

80/ Peder Pedersen Søndergaard

Fæster i Søndergaard i Sejerslev fra 1662. Han nævnes sidste gang 1695, men hans enke nævnes 1708. (Enkens navn nævnes ikke.)

Peder Søndergaards navn findes adskillige steder i tingbogen: 1672 (3.7. og 9.7.) "opgiver" (dvs. opsiger fæstet) han den gård i Sejerslev, som ligger til Sejerslev præstegrd.

Samme år, 20.8., syner han og en anden gården Dybdal i anledning af et overfald.

24.7.1673 opgiver han en tørveeng, Oldefaders Eng kaldet, i Sejerslev kær.

11.3.1680 får han et pantebrev på 70 rdl. af Tage Høeg til Frøslevgård.

13.12.1687 nævnes det, at han skylder penge til Peder Knudsen i Tøving.

40/ Jens Pedersen Søndergaard

Født c.1677 - død efter 1729.

Det er ham der kommer til Hesselbjerg 1704 og giver gården der navnet Søndergaard.

Jens Pedersen Søndergaard og Bodil Andersdatters børn:

1. Anne Jensdatter

måske hende: gift 1.g.1740 m. Laurs Andersen Vester, Nr. Dråby.
gift 2.g.c.1757 m. Tøger Andersen, Nr. Dråby.
(Se Vestergrd. 12/ 13/)

2. Maren Jensdatter

3. Peder Jensen Søndergaard c.1708-1779 (Se 20/ 21/)

4. Anders Jensen Søndergaard c.1714-1778, borger i Nykøbing.

5. Peder Jensen Søndergaard c.1721-1799, gdm. i Fårtoft.

6. Jens Jensen Søndergaard c.1723-1775, gdm. i Vodstrup.

7. Poul Jensen Søndergaard c.1725-1799, gdm. i Solbjerg.

8. en datter, måske: Dorthe(a) Hesselbjerg, fadd. i Nykb. 1748.

56/ Søren Laursen 1690-1735

57/ Margrethe Sørensdatter c.1695-1783

Selvejergdm. i Bavnegård i Flade. I matriklen 1688 har gården nr. 23 og hk. er: 4-4-3-1.

Han er født i gården 1690: 14.9. blev Laurs Laursens søn døbt og kaldet Søren. Fadd.: Jens Sørensens kone, Tøger Stephensen, Jens Stephensen, Christen Sørensen.

Han døde sst. 29.3.1735, 44 år gl.

Gift efter kgl. dispensation 3. juledag 1724 (troløvet 6.12.) med sin kusine Margrethe Sørensdatter.

Det har været umuligt at finde hendes dåb, men hun skal være datter af Søren Jensen og hustru Anne Sørensdatter Bukhave, hendes fødselsår må være c.1695.

Hun dør i Bavnegård 12.11.1783, 88 år 8 mdr.

Før i tiden d.v.s. før 1779 måtte fætre og kusiner samt næste kende børn, der ville giftes opnå kgl. dispensation, en sådan for dette ægtepar gengives her:

Vi Frederik IV af Guds nåde konge i Danmark og Norge etc. etc. gør alle vitterligt, at Vi efter herom allerunderdanigst gjorte ansøgning og begæring allernådigst har bevilget og tilladt, så og hermed bevilger og tillader, at Søren Larsen og Margrethe Sørensdatter af Flade sogn må udi ægteskab sammenkomme, uanset at de skal være hinanden udi andet led beslægtede. Dog skal de først på behørigte steder bevisligtgøre, at de hverandre ej nærmere end som her oven er meldt, i slægt eller svogerskab, så og noget efter deres midler og lejlighed samt biskoppens bil-

ligsigelse til næste hospital udgiver, såfremt de denne Vores
allernådigste bevilling ag ter at nyde. Forbydendes alle og en-
hver herimod, efter som forskrevet står, at hindre eller i no-
gen måde forfang at gøre, under Vor hyldest og nåde.

Givet på Vort slot Fredensborg 28.10.1724.

Under Vort kgl. hånd og signet

Friderich R

Frøderik Rostgaard

De skal give 3 rdl. til Nykøbing hospital.

Børn:

1. Maren f.1725
2. Sidsel f.1727
3. Laurids f.1731 (Se 28/ 29/)
4. Stephen f.1733

Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol 1735.

Anno 1735, d. 29. april, som rette 30. dag efter loven, indfandt sig udi Flade, i stervboen efter sal. Søren Laursen, som ved døden afgik næst afvigte 31. marts, - for at holde registrering og vurdering, samt skifte og deling imellem enken Margrethe Sørensdatter på den ene og deres sammen avlede 4 umyndige børn, nemlig 1 datter Maren Sørensdatter 9 år, Sidsel Sørensdatter 7 år, Laurs Sørensen 4 år og Steffen Sørensen 1½ år, på den anden side, kgl. maj.s amtmand over Dueholm, Ørum og Vestervig amter Claus Christian Schinkel med tiltagne 2 u-vildige dannemænd navnlig Steffen Tøgersen og Peder Andersen, begge af bem. Flade. Og blev da til enkens lavværge antagen Peder Sørensen Bukhave. Og til de 2 børns nemlig Maren Sørensdatter og Laurs Sørensen deres formynder Morbroderen Søren Sørensen, og for de andte 2 børn Sidsel Sørensdatter og Steffen Sørensen ligeledes deres morbroder Søren Sørensen, allesammen af bem. Flade, hvor da i deres samtlige nærværelse blev med registrering og vurdering samt skifte og deling således foretaget som følger:

	rdl.	mk.	sk.
I dagligstuen: Udi en lille forseglet skab 1 liden buddike med rede penge		1	12
1 ragekniv med futteral			10
1 fyrrebord med skab og skuffe under	1	1	
1 bæk ved bordet			8
1 do. fastslaget			8
Et ovalt bord med åben fod		1	8
1 egeskrin med jernbeslag og nøgle og lås	2	4	
1 stor fyrrekiste med nøgle og lås	2		
1 gl. kiste med lås og nøgle		3	
Udi samme kiste fandtes den salig mands gangklæder			
1 grå kabuds med sort slag		1	8
1 brun hue			6
1 hat med bånd om		1	14
1 gl. sort klædes kjole		2	
1 gl. grå vadmels do.		4	
1 gl. do.		1	
1 rød klædes trøje		4	
1 hvid vadmels do.		1	8
1 rød vadmels do.		3	8

	rdl.	mk.	sk.
1 gl. grå klædes do.		3	
1 ny grå vadmels do.	1		
1 gl. skinø do.		2	8
1 gl. rød vadmels brystdug			12
1 par nye sorte vadmels bukser uden underfoder	1		8
1 par gl. do.		1	
1 par læderdo.		3	8
1 par hvide strømper		1	4
1 par gl. do.			12
1 ny hørlærreds skjorte		3	
1 ny do.		3	
1 hørlærreds skjorte		3	
1 do.			
1 par blå vanter			8
1 ny hørlærreds halsklud		1	
1 ældre do.			10
1 gl. do.			6
1 par sko		2	
1 par støvler		2	8
I stuen :			
1 god vugge		3	8
i samme vugge: en underdyne		1	
1 over do.			10
1 liden skab			6
1 liden stol			6
1 liden træ-æske med en del gl. jernskrammel	1		12
1 stor stenkrus		1	
1 do.		1	
1 mindre do.			12
1 liden do.			18
1 stor hollandsk stenfad			12
1 do.			10
1 mindre do.			8
1 hollandsk stentallerken			4
1 do.			10
1 mindre do.			6
1 smuk do.			12
1 stor dyb hollandsk fad, noget beskadiget			2
1 hvid do.			4
1 do. stenfad			4
1 do.			2
1 sten kous			2
Messing.			
2 lysestager		4	
Tin:			
1 liden tallerken			4
1 træ peberkværn			2
Den danske bibel		2	
Lutheri psalmebog		1	

	r.	m.	s.
Sengeklæder:			
I rød og blå olmerdugs underdyne	1		
1 bolster overdyne	2		
1 hovedpude		2	
I pigernes seng:			
1 gl. stribet vadmels dyne		2	
1 liden hovedpude			8
1 gl. do.			4
I børnenes seng:			
1 olmerdugs overdyne med sorte striber	1	1	
1 vadmels underdyne		1	8
1 vår		11	
1 olmerdugs hovedpude		1	4
1 vadmels do.			4
I stuen: 1 blå hynde		1	8
1 liden grøn do.			8
1 stribet bæk dyne		1	
1 jern bilægger ovn	9		
I østerstuen:			
En seng, hvorudi fandtes: 1 ny sengedækken		3	
1 do. grovere		1	
1 grå vadmels dyne		3	
1 ny vadmels underdyne	1		
1 bolster hovedpude		2	
1 vadmels do.		1	
1 par blågarns lagener		3	
1 træ-lænestol		1	
1 liden fyrreskrin med lås og nøgle		4	
I bryggerhuset:			
1 ny selde		1	
1 liden kar med skammel		12	
1 bryggerkar	1	12	
1 stor mæsk kar	1		
1 håndkværn med al sin tilbehør med stav og deslige	1	2	
1 stor ubrugelig grynkube			1
1 liden do.			8
1 sold			10
1 do.			6
1 gl. trug			2
1 løb			2
1 stor lergryde			4
1 kobberkedel på $\frac{1}{2}$ td, som var i grue	5		
1 gl. mæsk kar			4
Udi et lidet kammer næst ved bryggerhuset:			
1 gl. strippe			2
1 stor lergryde			2
4 gl. do.			2

5 små potter		2
4 sorte stetter		2
1 stenpande		1
1 jern ildtang		6
1 jern ildfork		2
1 jernrist, gl.		2
I den vester kammer:		
en del krog-liner	2	
noget gl. do.	1	4
1 spinderok	1	8
1 gl. gryde		4
1 gl. lygte		6
1 gryntønde	1	
1 gl. standtønde		6
1 gl. hegle		12
1 par gl. karter		6
1 stangjerne til fiske		4
Udi et lidet ølkammer:		
1 øltønde		3
1 do.		3
1 halv-do.		2
Nogle glas og buteljer, tilhobe		2
Nok et lidet kammer næst det andet:		
1 stor dejnekar	2	
1 kærne med stav og låg	1	
1 gl. skrin		8
1 gryn kube		4
1 do.		3
1 liden halmgrynkube		3
1 mindre do.		2
1 gl. fjerding		4
1 bedre do.		6
1 gi. do.		2
1 gl. rok		8
1 korn selde		6
1 loftstige		4
1 do. noget mindre		4
En del hør og hamp	1	
En del spundet garn, både uldent og linned	1	
På et loft over daglistuen fandtes:		
1 korn skovl		1
1 gl. ostehæk		1
2 sorte gryder		1
1 god bikube		4
1 bikube		3
1 do.		3
1 gl. do.		2
1 gl. spand		4
På loft over det vesterste kammer:		
2 tdr. rug	7	4

2½ td. mal	2	3	.
1 td. og 6 skp. blanding	1	2	12
På staldloftet:			
25 tdr. byg	20	5	
8 tdr. aure (havre)	4		
1 standtønde		1	
I udehuset, står ved stuehuset:			
1 gl. ubrugelig ½ harve			8
1 gl. hjul			4
1 stk. fjæl			4
en del gl. træværk og ubrugelig skrammel			4
I hønsehuset: 2 stk. gl. træ			6
I laden: 1 skæppemål			
1 skærekiste med 2 knive		4	
1 høle med draug og kroge			3
1 høle			1
I gården:			
1 beslagen vogn med al tilbehør, som hanler, skagler, kobler, tømmer o. desl.	6	4	
1 trævogn med al tilbehør	2	4	
1 gl. do.	1	2	
1 slibesten med jernvinde		3	
1 god plov med beslagen hjul og al tilbehør	5		
1 jernharve	1	3	
1 træ do.		3	8
1 stk. træ som er en 12 alen			12
1 gl. stige		2	
.....			
1 naur			12
1 do.			8
1 spiger bor			8
1 sav			8
1 tørvespade			8
1 økse			8
10 stk tøjlr		4	
For- og bagdel til eh vogn		1	
1 liden fiskgarn, den halve del		2	
½ af en tromle		5	
Levendes kreaturer - bæster:			
1 sort hoppe 5 år	10		
1 do. 10 år	6		
1 sortbrun plag	6		
1 do.	6		
1 brun hoppe med føl, begge	9		
Fæhøveder:			
1 sort ko 10 år	3	4	
1 sort hjelmet ko	3		
1 gråbroget do.	2	2	

1 stud	6	
1 kvie	2	
1 kalv		5

Fårehøveder:

20 får og 4 lam	13	2
Svin - en so med grise	1	1

Siden blev af retten tilspurgt, om hun vidste .
 noget mere af boens effekter og løsøre at
 angive, som ikke allerede er tilført. Hvortil
 enken svarede, at i så måde vidste hun intet at
 angive, uden aleneste gården i sig selv, med
 bygning og hartkorn samt et tilliggende og af
 Christen Pedersen beboet hus med matr. 1 fj. 1 alb.,
 og ellers er gården i sig selv skyldende og ansat for
 hartkorn 4-4-3-1, hvilken med et udi skifteretten fremlagt
 kgl. allernådigst konfirmeret skøde af dato 19. okt. 1699,
 så og et yngre skøde udgivet af sal. Gunde Jensen på Sø gård
 her i Morsø, dat. 10. marts 1707. Nok som godtgør, at gården er
 stervboen tilhørende. Og således er da ben. gård og hartkorn
 (iflg. taksations-forordning om bøndergodset) ansat til

	184	1	0
Chr. Pedersens iboende hus 20 rdl.	20	"	"
Jens Pedersen Lund af S.Dråby for en ko	2	1	
Niels Poulsen ibd. for 1 td. 1 skp. byg	1	0	12
I rede penge bekommet		2	8
(har tilgode af den sal. mands søster Margrethe Larsdatters arvelod:)		6	

Indtægt	395	2	6
---------	-----	---	---

Boens gæld og besværing	64	4	8
-------------------------	----	---	---

(I skiftesamlingen her fremkommer velagte Peder Jensen fra Flade
 med en fordring til boet: han er formynder for den afdødes
 søster Margrethe Lauritsdatter, som menes at opholde sig i Hol-
 land. Hun har endnu en arv efter hendes og broderens moder til-
 gode, og Pæder Jensen mener nu at kunne fordre arven betalt
 af boet. Det beløber sig (med forskellige slags tillæg) til
 32 rdl. 3 mk. 6 sk. - Man overgiver formynderen summen

på hendes vegne ÷ udgift til rejser og porto osv ,
 bliver så tilbage 15 11).
 Boens besvær og udgift bliver nu ialt 147 4 4 3/4

Indtægt ÷ udgift giver til deling 252 4 1 1/2
 Enken Margrethe Sørensdatter tilkommer halvdelen 126 2 5/8
 Til de to sønner bliver der en broderlod til hver
 42 0 10 7/8
 De to søstre får hver en søsterlod 21 0 5 2/5
 Børnenes arveparter bliver stående i gården.)

At eklers dette skifte således er sluttet og tilendebragt som
 foran står, tilstås af skifteforvalteren og samtlige ved-
 kommende, datum ut supra C.C.Schinkel

Peder Sørensen - Jens Sørensen - Søren Sørensen

Vurderingsmænd: Steffen Tøgersen - Jens Andersen

58/ Peder Christensen Bukhave 1699-1781

59/ Karen Laursdatter 1709-1762

Fæstegdm. under Nandrup i 2 gårde i Flade fra 1722. Den ene, gl. matr.nr. 13 af hk. 4-0-2-2, overtages han efter faderen - af den anden, gl. matr. nr. 14 af hk. 3-2-3-1, overtager han 1/4 part af efter en Christen Nielsen.

Han er født i gården 1699: døbt festo eucharisti, søn af Christen Sørensen og hustru. Fadd.: Tøger Stephensen, Mikkel Tøgersen, Maren Sørensdatter, Peder Sørensen, Kirsten Jensdatter.

Død sst. 2.8.1781.

Gift i Flade 15.10.1732 (trolovet 3.8.) med Karen Laursdatter.

Hun er født i Flade 1709: 3.1. ble Laurs Tøgersens barn født og straks hjemmedøbt og kaldet Karen.

Hun dør 30.8.1762, 53 år gl.

De fik 12 børn, hvoraf kun en døde som barn, børnene:

1. Jens f.1732
2. Tøger f.1734 - gift 1769 m. Maren Thomasdatter.
3. Peder f.1735 - blev smed i Alsted.
4. Christen f.1736
5. Johanne f.1738 d.1764 (Se nr. 28/ 29/)
6. Laurs f.1740
7. Søren f.1742
8. Niels f.1744
9. Stephen f.1745
10. Anne f.1747 - gift 1769 m. Laurs Thomsen i Flade.
11. Maren f.1750 - gift 1773 m. ~~Søren Laursen~~ i Flade.
12. Oluf f.1752 d.1755. gift 1776 Niels Sørensen Pahl.

Nandrup fæsteprotokol.

Fæstebrev til Peder Chrisrensen Bukhave i Flade 1722,
Jeg Oluf Krabbe til Bjerre, Nandrup (m.m.), hs. kgl. maj.s e-
tats- og justitsråd, gør bekendt, at jeg undertegnede dato ha-
ver stød og fæst, som jeg og hermed stæder og fæster til Peder
Christensen Bukhave udi Flade hans faders udi fæste havende
gård (nr.13, hk.: 4-0-2-2), som han til hannem godvillig opladt
haver, hvilken gård med dets tilliggende grund og ejendom han
sin livstid skal nyde, bruge og beholde på efterfølgende kon-
ditioner:

1. Svarer alle kgl. skatter og påbud, ordinære som ekstraordi-
nære.
2. Betaler landgilde til hver martini 5 rdl. og gør den arbej-
de, som hans fader før hannem gjort haver, nemlig: ager 20
læs møg ud, harver 14 skp. havre, 1½ høstdag med opbinder,
½ dags høslæt og ½ dags kornagen med binder. Og hveranden
år 1 læs tørv fra Hanstholm, og hveranden år 1 læs korn til
Nykøbing eller næste ladested. Til ladens omflyttelse og re-
paration er hannem betalt 1 rdl. 3 mk. Og om ej samme sker,
betaler han dennem igen.

Derforuden haver jeg stød og fæst bemeldte Peder Bukhave en
fjerdepart af Thomas Eriksens gård (hele gården: nr.14, hk.:
3-2-3-1), som Christen Nielsen sidst iboede og fradøde, og det
hans livstid på efterskrevne konditioner:

1. Stedet antager den fæstende uden sæd og bygning som den nu
forefindes.
2. For kgl. skatter og landgilde og arbejde betales til hver
martini 3 rdl. 2 mk., holder samme steds jord og ejendom
forsvarlig vedlige som det sig bør, og overalt retter sig
efter kgl. maj.s lov og forordninger, alt under denne sin

fæstes fortabelse.

Det til bekræftelse under min hånd og signet.

Nandrup 2.3.1722

Oluf Krabbe

Nandrup skifteprotokol.

Skifte efter Karen Laursdatter, Peder Christensen Bukhaves hustru, som døde 2.6.1762.

Efter dødsfaldet blev stervboen forsegleet, 30. dagen derefter igen åbnet, registreret og vurderet og alting lovmæssigt behandlet af uvildige forstandige vurderingsmænd, navnlig Laurids Pedersen af Flade og Thomas Mikkelsen ib.

Den sal. afdøde efterlod sig 11 børn, nogle af dem myndige og nogle umyndige, 2 af dem var fraværende ved armeen i Holsten i hs. kgl. maj.s tjeneste, for dem såvel som for de umyndige mødte Laurids Sørensen og Søren Christensen, begge af Flade, eneste og nærmeste svogrede og beslægtede som tilsyn for de fraværende og formyndere for de umyndige, alt for på deres vegne at tilse og iagttage at (dēres tarv) lovligen behandlede. Boets midler og effekter efter nøjeste og rigtigste registrering og vurdering beløb sig til 231 rdl., skriver to hundrede og tredive og en rigsdaler og 5 mark danske.

Boets udgifter derimod bidrager sig til 288-2-12 dsk., hvoraf ses, at intet bliver at arve, men noget at gælde, og som samtlige med skifteforvalteren var fornøjet, og med den lovlige behandling intet havde at indvende, blev den og med det samme herved sluttet og af vedkommende underskrevet.

Stervboet ut supra.

Søren Ammidsbøll

Peder Christensen Bukhave

Laurids Sørensen, Søren Christensen, begge formyndere.

Thomas Mikkelsen, Laurids Pedersen, begge vurderingsmænd.

60/ Anders Mikkelsen Søndergaard - død mellem 1738 og 1744 ✓
61/ N. N.

Fæstegdm. i Søndergård i Sejerslev fra 1722 til sin død. Gården gl. matr.nr. er 7 og hartkornet er 4-2-0-0. Anders Mikkelsen giftede sig ind i gården med enken efter Peder Pedersen Søndergaard (broder til Jens Pedersen Søndergaard i Hesselbjerg, se 40/ 41/).

Om Anders Mikkelsens forslægt vides intet, udover at det formodes, at han er fra øens nord-vestlige hjørne (Sundby, Solbjerg eller Gullerup).

Han døde i Søndergård mellem 11.8.1738 og 16.11.1744.

Som nævnt giftede han sig til gården.

Enken hed Anne Jensdatter, hun døde imidlertid allerede efter 3 års ægteskab i november 1725 efter at have født Anders Mikkelsen en datter.

Efter Annes død giftede han sig igen, men denne kones navn nævnes aldrig. Denne 2. kone, med hvem han får mindst 5 sønner, beholdt sikkert fæstet af gården til 1750, da sønnen Peder overtager det.

Anders Mikkelsens børn:

1. Anna A. f.c.1723
gift 1.g.m. Thomas N. N.
gift 2.g.m. Christen Sørensen i Bjergby.
2. Peder A. S. c.1725-1799 (Se 30/ 31/)
3. Mikkel A., kaldet Skærbek. Boede i Skærbek.
4. Christen A. f.c.1727 - boede i Sejerslev.
5. Tøger A., kaldet Vester, c.1729-1801, boede i Nr. Dråby.
(Se Vestergrd. 12/ 13/)
6. Morten A. f.c.1735 - boede i Hanstholm, Sejerslev s.

Højriis fæsteprotokol.

Fæstebrev til Anders Mikkelsen i Sejerslev 1722.

Stæder og fæster til Anders Mikkelsen, tjenende i Solbjerg præstegård, en mig tilhørende gård i Sejerselv, som Peder Pedersen Søndergaard er fradød og Peder Pedersen Søndergaards enke til hannem haver opladt i hensende han tager enken til ægte af hvilken gård som foruden kgl. maj.s allernådigste skatter årligen til mig i steden for landgilde og arbejdspenge imellem mortensdag og jul betaler 11 slette daler og derimod kender lige frihed med mine andre tjenere, som giver arbejdspenge, samt holder det på samme gård befindtlige lade og stalåhus forsvarligen vedlige og ellers holder den til samme gård efter hs. kgl. maj.s allernådigst udgangne forordning behørende sæd og besætning tilstede til gårdens drift. Hvilken gård med al dens tilliggende, som udi matriklen står for 4-2-0-0 forbemeldte Anders Mikkelsen sin livstid må nyde, bruge og udi fæste beholde sålænge han deraf retter og forretter hvis (hvad) som sig bør, holder den på samme gård som forbemeldt nu befindtlige huse og ejendom forsvarligen vedlige og er mig og udi min fraværelse min fuldmægtig hørig og lydige og i det øvrige holder sig loven og kgl. maj.s allernådigste udgående forordninger efterrettelig.

Højriis 13.6.1722.

112/ Laurs Laursen c.1661-1701

113/ Maren Jensdatter c.1660-1720

Fæstegdm. i Bavnegård i Flade, enken blev sen. selvejer sst., gården havde gl.matr.nr. 23, hartkornet blev 1688 nedsat fra 7-2-0-0 til 4-4-3-1, den ejedes op til 10.10.1699 af Viborg Hospital, og i de næste år frem til 10.2.1707 af Gunde Jensen til Sø hovedgård.

Han er født i gården c.1661, søn af Laurs Laursen og hustru.

Død sst. 1701, begr. 16.4., 40 år gl.

Gift i Flade i 1680'erne med Maren Jensdatter.

Hun er også født i Flade c.1660, datter af Jens Sørensen og hustru Maren Mikkelsdatter.

Hun dør i Bavnegård 7.4.1720, 60 år 3 ug. 2 dg.

Børn:

1. Else f.1689 - gift m. Christen Pedersen i Tødsø.
2. Søren 1690-1735 (Se nr. 56/ 57/)
3. Stephen f. 1692, d.1693.
4. Stephen f.1694
5. Sidsel f.1696
6. Margrethe f.1698
7. Laurs f.1700

Dueholm, Ørum og Vestervig amters skifteprotokol.

Skifte efter Laurs Laursens enke Maren Jensdatter i Flade 1720. Anno 1720, 3.5., da skiftet efter sal. afg. Laurs Laursens enken Maren Jensdatter, som boede og døde i Flade, blev foretaget, var tilstede på højædle velbårne hr. amtmand Birchenbusch's vegne Lorentz Kobberholm. fuldmægtig på Nandrup. tillige med 2

vurderingsmænd: Niels Sørensen i Lille Nandrup og Anders Christensen i Kortbek. Skiftet blev foretaget i overværelse af den afdødes børn og deres lavværger. Børnene er: Søren Laursen, 30 år gl., Stephen Laursen er fraværende., hans værge er Stephen Tøgersen i Flade, den 20-årige Laurs Laursen har som værge den nærmeste frænde, Mikkel Tøgersen i Flade. Søsteren Else Laursdatter er gift med Christen Pedersen i Tødsø, de 2 yngste og ugifte søstre har som værge deres morbroder Peder Jensen i Flade.

Registreringen begynder med besætningen. Af heste er der ialt 6: en 11 års hoppe, 8 rdl., en 5 ård hoppe med føl, 14 rdl., 2 3 års plage til 6 og 8 rdl., en 2 års og en åring til 6 og 5 rdl.

Der er 3 køer, 1 kvie og 1 spædkalv, så er der 4 stude, den dyreste er sat til 7 rdl., de 3 køer til 4 rdl. stk.. Der er 14 får med hver et lam, 1 so-svin med 2 grise - og 35 gæs.

Af udendørs redskaber er der det sædvanlige, ligeledes af indbo i stuerne - der er en bibel og en huspostil. I kælderen er der $1\frac{1}{2}$ td. mjød. I bryggerset står bryggerkedlen i grue, der som oftest er det dyreste stykke, her 5 rdl. - I sengene nævnes hoveddyner, men samtidig er der hovedpuder. Hoveddynerne var en slags omtrent kvadratiske kæmpepuder, der nåede ned på ryggen, folk sad jo næsten op i sengen dengang. Ellers er sengeklæderne de samme som ellers kandes.

De 2 nævnte skøder fremlægges, nemlig et fra hospitalet i Viborg til Gunde Jensen til Sø og et fra ham til enken, Maren Jensdatter.

Boets midler beregnes til 336 rdl. 4 mk. 3 sk. Gælden, som består af bygfæld, skifteudgifter m.m. kommer ialt op på 76 rdl. 1 mk. Stervboets midler bliver altså 260 rdl. 5 mk. 3 sk. til

deling mellem arvingerne.

En brøderlod bliver 65 rdl. 12 $\frac{3}{4}$ sk., en søsterlod det halve, nemlig 32 rdl. 6 $\frac{3}{8}$ sk.

Den ældste broder Søren Laursen beholder gården som ret ejer og arving, hvormed de andre er tilfredse. Men de nyder renten, 5 %, af deres i gården stående arveparter.

Stervboet datum ut supra.

På amtmandens vegne:

Lorentz Kobberholm.

Søren Laursen

Som lavværge for Laurs Laursen: Stephen Tøgersen

På den fraværende Stephen Laursens vegne: Mikkel Tøgersen

På sin hustru Else Laursdatters vegne: Christen Pedersen

Som formynder for Sidsel og Margrethe Laursdøtre: Peder Jensen

Som vurderingsmænd: Niels Sørensen Anders Christensen

(Som det ses er det ovenstående dokument forkortet en del.)

114/ Søren Jensen c.1656-1736

115/ Anne Sørensdatter Bukhave c.1669-1743

Fæstegdm. i Flade i en gård, som ejedes af Ole Nielsen i Nykøbing. Han nævnes som sognefoged.

Han er født i Flade c.1656, søn af Jens Sørensen og hustru Marren Mikkelsdatter.

Død sst. 15.4.1736, 80 år gl.

Gift i Flade dom. 22 p. trin. 1692 (troløvet 1.9.) med Anne Sørensdatter.

Hun er født i Flade c.1669, datter af Søren Bukhave og hustru Sidsel Josephsdatter.

Hun dør sst. 29.12.1743, 74 år gl.

Børn:

1. Sidsel S. f.1695 (tvilling m. nr. 2), hun døde før 1736.

2. Johanne S. f.1695 (tvilling m. nr. 1), gift m. Poul Christensen Vester, Gullerup.

3. Jens S. f.1698

4. Søren S. f.1701

(Stammoderen, Margrethe S., er nok allerældst, sikkert f.1693, men hendes fødsel kan ikke findes i kirkebogen)

Skifte efter Søren Jensen i Flade 1736.

Anno 1736 den 14. juniindfandt sig på husbondens, velfornemme sr. Oluf Nielsens vegne Mogens Christian Møller ibd. udi afg. Søren Jensens stervbo, som boede og døde udi Flade sogn og by her på Morsø sidst afvigte 16. maj, for sammesteds i dag, som er rette 30. dag efter loven, at holde registrering og vurdering til endelig påfølgende deling og skiftes slutning imellem ermeldte afgangne Søren Jensens efterladte erke Anna Sørensdatter på den ene og deres i ægteskab avlede børn: Søren Sørense 34 år, Jens Sørensen 27 år, begge værende hjemme hos moderen, Margrethe Sørensdatter 42 år, boende her i Flade by, som havde forhen til ægte Søren Lauritsen, og Johanne Sørensdatter 40 år, boende i Gullerup og haver til ægte Poul Christensen Vester, på den anden side. På enkens vegne som lavværge var nærværende hendes broder Peder Sørensen Bukhave af Flade, hvor da, udi overværelse af alle de anførte, og tvende tilsagte vurderingsmænd nemlig: Peder Andersen og Jens Andersen, begge af Flade, forefundet og forrettet som følger, nemlig:

I stuen:	rdl.	mk.	sk.
1 fyrrebord med åben fod		4	
1 gl. liden do., med åben fod		1	
1 lang fyrreskammel på åbne fødder			8
2 gl. fyrrebånd omkring bordet			12
1 liden fyrreskammel			4
1 gl. træstol			6
1 gl. fyrreskab med 3 rum og kandbænk over 1			
1 hvid stenkrus med tinlåg	1	1	
1 brun og hvid do.		1	
1 hvid og blå do.			12
1 brun do. med tinlåg			8
1 glasseret do. uden låg			6
1 rød stenkrus			2
1 glaslygte		1	4
4 hvide stentallerkener		1	
4 do. af et andet slags		1	
2 ølglas			10
1 do. mindre			6
2 tinfade		4	
3 røde stenfade			6
12 træstentallerkener		1	
6 stavkar til mælk		1	8
10 ler-mælkekar			10

1 jern ildpande			10
1 kærne med stav	1		4
1 flødebøtte			8
Udi en indelukket seng fandtes:			
1 broget sengeklæde	1		
1 hvid vadmels overdyne	3		
1 hvid vadmels vår	1		
1 sort og grå vadmels underdyne	2		8
2 hvide vadmels hovedpuder	1		
På en anden seng fandtes.			
1 grå vadmels overdyne	2		
1 gl. gråstribet vadmels underdyne	2		
2 hvide vadmels hovedpuder	2		
På en anden seng? nogle gl. klæder, ialt vurderet	3		
I østerstuen fandtes: På et nagelfast sengested:			
1 blå- og hvidstribet olmerdugs overdyne	1	2	
2 gråstribede hovedpuder		2	
1 grå- og hvidstribet vadmels underdyne		4	
1 grå- og hvidstribet vadmels vår		2	
1 pr. blågarns lagener		4	
1 egekiste uden beslag med lås og nøgle deri fandtes enkens gangklæder	1	2	
1 broget sengeklæde		1	
1 egekiste uden lås og nøgle derudi fandtes		1	
25 al. nyt olmerdug med blå striber	4	1	
1 blommet sengeklæde		3	
1 stribet ...dyne uden fyld	1		
1 gl. dyne med fyld			8
2 gl. bikuber			6
1 skp. salt		2	4
30 al. hørlærred	2	3	
20 al. sort vadmels	2		
10 al. hvid do.	1		4
1 liden halmløb			2
200 fiskekroge med liner		2	
1 standtønde			4
6 hampsække	2		
4 vadmels do.		4	
I kælderen:			
2 ege-øltønder	1	4	
2 gl. egekar		3	
1 grynkube			6
2 smørbøtter		1	
1 gl. øltragt			4
2 blågarns duge		1	8
1 haspetræ			4
1 garnvinde			2
1 gl. saltfjerding			2

I vesterstuen:

På et nagelfast sengested:

1 gl. bolster overdyne	3	
1 hovedpude af vadmél	1	
1 par lagener	2	
1 hvid vadmels vár	1	
1 grå vadmels underdyne	4	
2 hovedpuder med blå og røde striber	4	
2 do. hovedpuder uden vár	2	

Bøger: 3 salmebøger

1 gl. bibel	4	
1 gl. ... bønnebog		12
1 Bedendes Kiæde	1	

Den salig mands gangklæder:

1 sort klædes kjole	1	2	
1 sort vadmels kjole		5	
1 rød klæde trøje		2	
1 rød vadmels trøje med messingknapper		1	
1 lædertrøje med messingknapper		4	
1 par læderbukser		4	
1 par sorte vadmelsbukser		3	
3 par strømper		4	
1 par sko		2	
2 par grå vanter		1	
1 par handsker			12
1 cabus hue		2	
1 nathue		1	
1 hat		2	
4 blågarns skjorter	1		
2 hørgarns do.		4	
6 hørgarns halsklude		4	

I køkkenet:

1 ildklemme		1	
1 jernrist			12
2 stripper			12
4 sorte gryder			8
2 lerkander			4
4 lerpotter			4
1 asketrug			2
1 liden grynløb			2
1 do.			3
1 liden gl. fiskekedel			1

I bryggerset:

1 kobberkedel i grue	8	
1 par kværne med tilbehør		

1 ege-bryggekar	1		
1 liden ballie		1	
1 liden fyrrekar			8
1 mask tønde			6
2 halm selder		1	8
4 solde		2	
2 rokke		3	
1 skodde og 1 rage			6
2 lyngleer		2	
2 halmløbe			10
1 liden loftstige			4
1 jern trefod		1	8
På loftet over stuen:			
10 tdr. malt	8	2	
4 tdr. rug	5	2	
2 tdr. blanding	1	4	
I gården: 1 plov med tilhørende jern og dræt	2		
1 jernharve	2		
1 træharve		4	
1 trommel		4	
1 arbejdsvoan med 4 beslagne hjul samt lejer og stænger, item læsetræ	10		
1 trævoan med haver og dræt til 2 bæster	3		
6 gl. møgfjæl		1	8
I hugkammeret:			
1 sav			12
1 stor naur		1	
1 mindre do.			12
1 lægt naur			8
1 hugjern			6
1 spigerbor med skaft			8
1 do. uden skaft			2
1 bild, 1 hammer		1	
1 knibtang			6
30 favne svøbereg		2	
2 spader med skaft		3	
1 jerngreb		2	
1 træ do.			4
1 skovl			3
1 slibesten med jernaksel		3	
1 tjærekande			4
1 høle med draug og kroge		5	
1 do. ringere		4	
På loftet over stalden:			
6 tdr. grynbyg	4	3	
4 tdr. havre	1	4	
I laden:			
1 skærekiste med kniv		5	

2 plejle		8
4 river		8
1 kasteskovl		2
1 halmløb		4
2 forke	2	
1 lang stige	1	
1 liden do.		8
1 skæppe	4	
1 fyrre sengested, derpå fandtes:	4	
1 gråstribet vadmels overdyne	4	
1 do. underdyne	3	
1 stribet vadmels dækken	1	4
1 hvid vadmels hovedpude	2	
1 par blårgarns lagener	2	

Bæster:

1 sort hingst 4 år	22	
1 brun hest 14 år	5	
1 sort hoppe med føl, 12 år	8	
1 sort hoppe 8 år	6	
1 brun hestepag 1 år	4	4

Fæhøveder:

1 grå hjelmet ko 10 år	3	2
1 grå do. 6 år	3	4
1 hvid ko 4 år	4	
1 sort stjernet ko 12 år	2	4
2 sorte hjelmede stude 4 år	14	
2 grå do.	14	
3 sortbrogede stude-ungnød	9	
2 stude-ungnød	4	
1 grå kvie i 2. år	1	4
2 kalve	1	2
10 får med 6 lam	4	4
2 væddere	1	
1 galt i 2. år	1	
1 so i 2. år		5
2 grise		2 8

Bier: 3 gl. bistokke 3 3

Bidrager så de med denne session beviste og vurderede midler
til pengene

352 - 2 - 4

(Det evt. glømt samt boets skyld behandles 2. august.)

Mogens Christensen Møller

På enkens vegne Peder Sørensen, Søren Sørensen,
Vurderingsmændene: peder Andersen - Jens Andersen

2. august møder i stedet for Anders Anderse Stephen Tøgersen
af Flade, og sønnerne Jens og Søren Sørensønner er mødt.

(Der angives, hvad ved første samling ej blev observeret at anmelde:)

En øde boels ejendom, som her i Flade er beliggende og anslagen for hk. 1-7-1-1, uden besætning, og uden bygning andet end 1 lidet ladehus. Samme blev i henseende til dets ringhed udi mark og ejendom vurderet til

Bidraget så alle de anførte midler in alles til
den summa 252 2 4

Dernæst anføres boets gæld og besværing, nemlig:

Iflg. kgl. allernådigst forordnings tilhold udtages til gårdens fornødne drift, siden samme står i matr. for 8-2-0-1 til 8 plovbæster (herberegnes altså en mangel på

Vogn, plov og harve udtages efter vurderingen 18 3

Bygfældighed af husene:

Laden er temmelig velholdt med tag, og derfor ej noget at anføre, men vil i det ringeste behøve 3 dobbelte 12 alens til bjælker

1 tylt lægter 4

Stalden og vognhuset i allerringeste 1½ tylt vallinger 1 3

1 tylt lægter 4

7 læs tag 3 3

Det østre hus i gården vil behøve:

1 tylt fjæl til gavl og døre 1

1 tylt loalens til spærrer 1

2 12-alens til rimmer 2

2 tylder lægter 1 2

Rålingshuset behøver:

4 læs tag 2

Samme er temmelig vel holdt vedlige, og derfor ej anset til nogen reparationsydelse.

Videre blev angivet og fordret karlens løn, forfalden til forestående mikkelsdag 6 4

Tjenestepigens løn forfalden til samme tid 4

Enken fordrede og angav, at hendes sl. mands begravelse havde kostet 6 4

(hvad hun altså også beregner til hendes egen) 6 4

Skiftets bekostning (er ialt) 5 4 8

Hele boets gæld og besværing 141 2 8

(Herefter bliver der til deling mellem arvingerne :} 110 5 12

Hvoraf enken tilkommer den halve del, som er 55 3 14, hvortil udlægges det boels ejendom og hartkorn, som udi vurderingen er ansat for 20 rdl., den øvrige rest, som er 35 2 14, tager hun udi det indbo, som i rålingshuset registreret er.

Den øvrige halve boens midler, som er 55 0 14 tilkommer den søl. mands børn, der forhen er

anført at være 2 søstre og 2 brødre, og i så måde bør arven deles udi 6 søsterlodder, men siden Jens Sørensen og Søren Sørensen foregav, at deres søstre havde nydt og forhen bekommet af boet mere end enhver af dem kunne efter boets tilstand tilkomme, hvorom til bevis blev i skifteretten til læsning og protokollereing et afkald udgivet af Søren Lauritsen i Flade, som havde til ægte deres søster Margrethe Sørensdatter ...

(hvorefter følger afkald fra Søren Lauridsen udtryk for tak og tilfredshed med den arv, han og konen har modtaget)

(Et tilsvarende afkald er udgivet af den anden svigersøn Poul Christensen i Gullerup, dateret 10. maj 1736.)

Retten tilkender da de to brødre hele arven.

Og siden enken erklærede sig at ville forblive ved gården fremdeles og deraf svare de kgl. skatter samt husbondens tilkommende landgilde efter hendes sl. mands fæstebrevs indhold, såvelsom og at holde bygningen i forsvarlig stand, så blev hende og sligt på husbondens behag tilladt, hvorfor og alle de vurderede boets midler og gårdens besætning er enken og hendes tvende sønner overladt til forsvarlig dispensation, så samtlig og enhver for sig lover at holde husbonden for dette skifte og deraf dependerede i alle måder anger- og kravsløs. At dette skifte således er begyndt, forrettet og tilendebragt, bekræftes af os underskrevne.

actum ut supra - på husbondens velfornemme Olle Nielsens vegne M. Christian Møller.

På enkens vegne: Peder Sørensen

Jens Sørensen - Søren Sørensen - Stephen Tøgersen - Jens Andersen

116/ Christen Sørensen Bukhave c.1663-1745

117/ Johanne Tøgersdatter

Gårdfæster under Nandrup af gården gl.matr,nr.13, hk.: 4-0-2-2 i tidsrummet 1702-1722, det vides ikke hvor han har boet i Flade før 1702, efter 1722 må han have været aftægtsmand hos sønnen.

Han er født i Flade c.1663, søn af Søren Bukhave og hustru Sidsel Josephsdatter.

Død sst. 1745, 82 år gl.

Gift i Flade dom. 24 p. trin. 1694 (troløvet 18. trin.) med Johanne Tøgersdatter.

Hun er født i Flade, uvist hvornår, datter af Tøger Stephensen

Hendes dødsår er ukendt

De fik mindst 6 børn, nemlig:

1. Søren C. B. f.1696
2. Maren C. f.1697
3. Peder C. B. 1699-1781 (Se 58/ 59/)
4. Maren C. f.1701
5. Jens C. f.1703
6. Jens C. f.1705

Nandrup fæsteprotokol.

Fæstebrev til Christen Sørensen Bukhave i Flade 1702.

Jeg Oluf Krabbe til Bjerre og Nandrup kendes hermed at have stød og fæst til Christen Sørensen Bukhave i Flade en min bondegård ibidem (gl.matr.nr.13, hk.: 4-0-2-2), beboet af Christen Grydemand, som formedelst sin efterladenhed ej mere kan bebo den, hvilken gård bemeldte Christen Sørensen Bukhave skal

i fæste beholde sin livstid med al dessen ejendom og bygninger, så længe han samme forsvarlig holder på bygninger og avling vedlige, som det sig bør. Svarer deraf årlig afgift til hver martini 5 rdl., betaler selv påbudne skatter, ordinære og ekstraordinære, være sin husbond og fuldmægtig hørig og lydig hvis hannem anbefales lige med hans andre medtjenere.

Og iøvrigt retter sig efter hs. kgl. maj.s lov og forordninger.

Til bekræftelse under min hånd og signet.

Nandrup 21.3.1702.

Oluf Krabbe

118/ Lours Tøgersen c.1672-1738

119/ Anne Pedersdatter c.1672-1735

Gårdfæster i Flade af gården gl.matr.nr.4, hk.: 6-4-3-0.

Han er født i Flade c.1672, søn af Tøger Stephensen og hustru.

Død sst. 1738, begr. 3.4., 66 år gl.

Gift omkring 1700 med Anne Pedersdatter.

Da de ikke vies i Flade er hun sikkert ikke fra Flade, der vi-
des intet om hendes herkomst - hun er født c.1672.

Død i Flade 1735, begr. 7.5., 63 år gl.

224/ Laurs Laursen c.1610-1693

225/ N. N.

Fæster under Viborg Hospital i den nuværende Bavnegård i Flade, gårdens hk. blev 1664 sat til 7-2-0-0, som så 1688 blev nedsat til 4-4-3-1.

Han er født c.1610, sandsynligvis søn af Laurs Sørensen, som omk. 1600 er den eneste fæster i Flade under Viborg Hospital.

Han døde i Bavnegård 31.3.1693, 83 år gl.

Hans kones navn nævnes aldrig, hun er sikkert død før 1690.

226/ og 228/ Jens Sørensen c.1615-1698

227/ og 229/ Maren Mikkelsdatter c.1623-1698

Fæster under Nandrup i gl.matr.nr.(fra 1664) 6, hvis hk. var
8-o-2-2.

Han er født c.1615 - uvist hvor.

Død i Flade 1.12.1698, 83 år gl.

Gift i 1650'erne med Maren Mikkelsdatter.

Hun er født c.1623 - uvist hvor.

Død i Flade 15.1.1698, 75 år gl.

Slægten stammer fra 2 af deres børn, nemlig:

1. Søren Jensen c.1656-1736 (Se 114/ 115/)

2. Maren Jensdatter c.1660-1720 (Se 112/ 113/)

230/ og 232/ Søren (N. N.) Bukhave

231/ og 233/ Sidsel Josephsdatter c.1635-1723`

Søren Bukhave, ja, egentlig aner vi ikke, hvad han hed, det eneste vi ved, er, at han havde nogle børn, som hed Sørensen og Sørensdaughter - på det grundlag kan vi ikke se, hvad han hed til mellemnavn, må have været gårdfæster i Flade lidt efter midten af det 17. årh.

Gift omk. 1660 med Sidsel Josephsdatter.

Hun er født c.1635 - uvist hvor.

Død i Flade 1723, bæg. 3.5., 88 år gl.

De havde mindst 4 børn, nemlig:

1. Christen Sørensen Bukhave c.1663-1745 (Se 116/ 117/)
2. Anne Sørensdaughter Bukhave c.1669-1745 (Se 114/ 115/)
3. Peder Sørensen Bukhave i Flade (c.1677-1735)
4. Joseph Sørensen Bukhave i Flade (c.1680-1766)

234/ og 236/ Tøger Stephensen c.1628-1712

235/ og 237/ N. N.

Gårdfæster i Flade under Nandrup sammen med sin broder Ole. Gårdens hk. blev 1688 nedsat fra 8-0-0-2 til 7-3-1-0, efter Tøger fik sønnen Stephen gården i fæste.

Han er født c.1628 i gården, søn af Stephen Olesen, som nævnes i matriklen 1664.

Død i Flade 29.1.1712, 84 år gl.

Han har sikkert været gift 2 gange, hans første kone, hvis navn ikke kendes, er nok moder til alle børnene.

Hans 2. kone var Helle Jensdatter c.1650-1714 -- hun var altså en snes år yngre end han, hvilket begrundes om, at han har været gift før.

Slægten her stammer fra 2 af børnene, nemlig:

1. Laurs Tøgersen c.1672-1738 (Se 118/ 119/)
2. Johanne Tøgersdatter (Se 116/ 117/)

Slægten Svenningsen-Søndergaard.

Efterkommere efter Svenning Olesen Søndergaard (1799-1868) i Søndergård i Hesselbjerg og hustru Sidsel Jensdatter Overgaard (1821-1901).

1. slægtled.

1 Svenning Olesen Søndergaard, 1799-1868, dannebrogsmænd, sognefoged, ejer af Søndergård i Hesselbjerg.

Gift 1839 med Sidsel Jensdatter Overgaard, 1821-1901, som 1870 giftede sig 2.g. med enkemand, møller, gdm. Peder Andersen Kloster, 1821-1894, i Østergaard i Hesselbjerg.

(Sidsels 2. ægteskab var selvfølgelig barnløst.)

2. slægtsled.

2 a Ole Svenningsen Søndergaard (fik 1905 bevilling på navnet Søndergaard), dannebrogsmænd, sognefoged, amtsrådsmedlem, ejer af Søndergård i Hesselbjerg.

Født 6.12.1840, i kirke 1.1.1841, fadd.: gdm'ne Lars Søndergaards kone Maren Olesdatter Søndergaard i Øster Hunderup, Niels Søndergaards kone Maren Olesdatter Søndergaard i Søndergaard i Sejerslev, gdm. Christen Olesen, gdm. Svenning Jensen, alle af Hesselbjerg.

Død 6.4.1918.

Gift i Alsted 8.11.1867 med Johanne Marie Nielsdatter Vestergaard. Forl.: Svenning Søndergaard, Niels Vestergaard.

Hun er født i Vestergaard i Alsted 5.11.1840, datter af Niels Pedersen Vestergaard (1793-1878) og hustru Anne Poulsdatter Hangaard (1801-1864) Se slægten Vestergaard nr. 10, samt samme slægts anetavle.

Hun døde i Hesselbjerg 6.10.1902.

Deres børn: se 3. slægtled I 7-13.

3 b Karen Svenningsdatter

Født 1.6.1843, i kirke 23.7., fadd.: gdm'ne Niels Søndergaards kone Maren Olesdatter af Sejerslev, Lars Søndergaards kone Maren Olesdatter af Øster Hunderup, Falk Cortsen, Anders Overgaard, Christen Olesen, alle af Hesselbjerg.

Død i Hyldig i Alsted 16.8.1911.

Gift i Sejerslev 31.11.1865 med Niels Nielsen Vestergaard, 1835-1883, i Hyldig i Alsted.

Se slægten Vestergaard nr. 8, samt samme slægts anetavle.

4 c Jens Christian Svenningsen

Født 1.7.1846, i kirke 27.9., fadd.: pigen Johanne Jensdatter, pigen Maren Andersdatter, gdm'ne Lars Olesen, Peder Pedersen, Anders Jensen, alle af Hesselbjerg.

Død 8.2.1847.

5 d Jens Christian Svenningsen

Født 26.4.1848, i kirke 25.7., fadd.: pigen Anne Elisabeth Jensdatter Overgaard, pigen Maren Pedersdatter, gdm'ne Lars Østergaard, Anders Overgaard, Peder Pedersen, alle af Hesselbjerg.

Død 12.11.1851.

6 e Søren Svenningsen, gdm. i Vestergård i Ejerslev fra 1897.

Først havde han været præstgårdsforpagter i Galtrup (n. der 1879-82), så ejer af den nuv. Overgård i S. Dråby.

Født 5.8.1854, i kirke 5.11., fadd.: gdm. Poul Roersens Kirsten Jensdatter af Ejerslev, pigen Maren Falksdatter, Gdm. Mikkel Overgaard, gdm. Anders Overgaard, gdm. Peder Pedersen, alle af Hesselbjerg.

Død i Ejerslev 1930.

Gift 1. gang 31.10.1879 i Ejerslev med Ane Andersen Kjær-

gaard. Forl.: hmd. Niels Poulsen af Ejerslev og hmd. Jens Jensen af Fårup.

Hun er født 1.12.1857 i Sdr. Hougård i Ejerslev, datter af Anders Christian Nielsen Kjærgaard og hustru Mariane Nielsdatter.

Hun dør i Galtrup præstegård 13.11.1880.

Han blev gift 2. gang 4.11.1884 i Ejerslev med den første kones søster, Mette Marie Andersen Kjærgaard. Forl.: Ole Svenningsen Søndergaard af Hesselbjerg og gdm. Niels Poulsen af Ejerslev.

Hun var født 25.6.1863 og døde i Ejerslev 1944.

Deres børn: se 3. slægtled II 14-21.

3. slægtled.

I: Ole Svenningsen Søndergaards børn (se 2 a)

7 a Svenning Olesen Søndergaard

Født 23.12.1868 i Søndergård i Hesselbjerg.

Død sst. 13.12.1869.

8 b Ane Olesen Søndergaard

Født 23.11.1869.

Død 1946 i Hesselbjerg.

Gift 5.8.1897 i Sejerslev med Jens Christian Mikkelsen Overgaard. Forl.: gdm. Jens Christian Overgaard af Hesselbjerg og Ole Svenningsen Søndergaard, sst.

Han er født i Hesselbjerg 21.7.1864, søn af gdm. Mikkel Jensen Overgaard (broder til Ane's farmoder Sidsel J. O. -- Jens Christian og Ane's fader, Ole Svenningsen Søndergaard var altså fætre.) og hustru Kirstine Pedersdatter Bak.

Han dør i Hesselbjerg 1946.

Efter sit bryllup købte han Søren Svenningsens gård i S.

Dråby - denne gård er siden blevet kaldt Overgård. Senere købte han en gård i Hesselbjerg - den ejes nu af hans 2 ugifte børn.

Deres børn: se 4. slægtled I 22-26.

9 c Sidsel Olesen Søndergaard

Født 23.12.1870 i Søndergaard i Hesselbjerg.

Død sst. 14.10.1914.

Gift 5.10.1900 med Peder Pedersen Søndergaard i Sejerslev.

Forl.: gdm'ne Peder Christian Pedersen Søndergaard, Søgårde i Sejerslev, sognef. Ole Svenningsen Søndergaard i Hesselbjerg.

Han er født i Søgårde i Sejerslev 25.8.1872, søn af Peder Christian Pedersen Søndergaard og hustru Karen Nielsdatter Søndergaard. (Dette forældrepar var søskendebørn og begge søskendebørn til Sidsels fader, Ole Svenningsen Søndergaard.)

Han døde i Søndergaard i Hesselbjerg 1931.

Efter at have haft Søgårde i Sejerslev nogle år, overtog de Søndergård i Hesselbjerg - Peder Søndergaard blev også sognefoged.

De fik kun en søn, nemlig Svenning Pedersen Søndergaard, født 13.7.1901, men han døde som ung.

Efter Sidsels død giftede Peder Søndergaard sig med Johanne Jensen, 1885-1947, datter af gdm. Kresten Jensen, Ejerslev, og hustru Maren Nielsdatter Søndergaard. En søn af dette ægteskab, sognefoged Svenning Søndergaard, har nu gården.

10 d Svenning Olesen Søndergaard

Født 25.4.1872.

Død 27.12.1890 - slået af en hest.

11 e Niels Olesen Søndergaard

Født i Søndergaard 12.3.1873 - død før fremstilligen i kirken.

12 f Maren Olesen Søndergaard

Født 9.10.1875.

Død 1937.

Gift 9.8.1901 med Søren Olesen Sørensen Damgaard af Ejerslev. Forl.: Ole Sørensen Damgaard, Ejerslev, og sognef. Ole Svenningsen Søndergaard, Hesselbjerg.

Han er født i Damgård i Ejerslev 18.2.1876, søn af gdm. Ole Sørensen Damgaard og hustru Ane Christensdatter Dybdal. (Ole S. Damgaard var fætter til Marens fader, Ole S. Søndergaard)

Han døde 1950.

De fik Østergård i Hesselbjerg.

Deres børn: se 4. slægtled II 27-32.

13 g Niels Olesen Søndergaard

Født 10.2.1877 i Søndergård i Hesselbjerg.

Død som ung.

II: Søren Svenningsens børn. (se 6 e)

14 a Ane Svenningsen, lærerinde.

Født 29.9.1885 i S. Dråby.

Død 1953.

15 b Sidsel Svenningsen, husbestyrerinde.

Født 16.2.1888 i S. Dråby.

Død

16 c Svenning Søndergaard Svenningsen, gdm. i Vestergård i Ejerslev efter faderen, nu villaejer i E.

Født 3.12.1890 i S. Dråby.

Gift med Sør ine Lauridsen, født 1894 i Jørsby, datter af Maren og Søren Lauridsen.

Deres børn: se 4. slægtled III 33-37.

17 d Niels Svenningsen, cand. jur., gdm. i Helsingør, Nordsjælland.
Født 1.3.1893 i S. Dråby.

18 e Anders Christian Kjærgaard Svenningsen, nu rentier i Nykø.
Født 1.1.1896 i S. Dråby.

19 f Jens Kristian Svenningsen, gdm. Bakkegrd. Vest Vildsund.
Født 11.6.1899 i Ejerslev.
Gift med Andrea Damgaard, datter af Christen Damgaard, Vejerslevlund, Vejerslev.
Deres Børn: se 4. slægtled IV 38-40.

20 g Marius Svenningsen, gdm. Lille Kirkegård i Ejerslev.
Født 6.10.1905 i Ejerslev.
Gift 1.g. 23.6.1933 med Magna Overgaard Mikkelsen.
Født 20.9.1908 i Hesselbjerg, datter af Mikkel Kirkegaard Mikkelsen og hustru Ane Jensen Sørensen Overgaard.
Død i Ejerslev
Gift 2.g. med N. N.

21 h Mary Svenningsen
Født 15.3.1909 i Ejerslev.
Gift med gdm. Søfen Krogh, Krogh i Ejerslev.
Han er født 1901 i Ejerslev, søn af sparrekassedirektør, gdm. Niels Jensen Krogh og hustru Grethe Krogh.
Død i Ejerslev 1947.
Deres søn: se 4. slægtled V 41.

4. slægtled.

I: Ane O. Søndergaard og J. C. Overgaards børn.
(se 3. slægtled I 8)

22 a Kirstine Jensen Overgaard

Født 9.2.1899 i S. Dråby

Gift med gdm. Poul Dam Nielsen, Alsted.

Født i Alsted 1899, søn af gdm. Niels Nielsen, kaldet Amerikaner, og hustru Kirsten Dam.

Har faderens gård i Alsted.

23 b Ole Jensen Overgaard

Født 30.12.1902 i S. Dråby.

Død 16.1.1903.

24 c Ole Jensen Overgaard, gdm i Hesselbjerg.

Født 12.2.1904 i S. Dråby.

Ugift, bor sammen med søsteren.

25 d Johanne Marie Jensen Overgaard, bor sammen med broderen.

Født 4.4.1905 i S. Dråby.

Ugift.

26 e Maren Jensen Overgaard

Født 5.1.1909 i Hesselbjerg.

Gift med gdm. Kristian Nørhave Riis, gdm. i Kårup, nu i Lindum i Salling.

Født 1.2.1911 i Østermøllegård i Lødderup, søn af den sen. ejer af Sø, Niels Riis og hustru Else Nørhave.

II: Maren O. Søndergd. og Søren O. S. Damgaards
børn. (se 3. slægtled I 12)

- 27 a Ole Sørensen Damgaard, bor i Sejerslev.
Født 12.6.1902 i Østergård i Heselbjerg.
Gift med kogekone Sigrid Damgaard fra Jegindø.
- 28 b Johanne Marie Sørensen Damgaard
Født 5.10.1903.
Gift 2.11.1930 gdm. Niels Buk Falksen, Rolighed i Sejerslev,
Født 24.8.1902 i Tødsø, søn af gdm. Falk Kristian Falksen og hustru Siðsel Marie Nielsen Buk
- 29 c Anna Sørensen Damgaard
Født 23.10.1904.
Gift 24.3.1927 med Brix Djernes, gdm. i Legind, sen. fk. steder, nu i Vils.
Han er født 15.11.1902 på Kraghøj i Sejerslev, søn af gdm. Christen Djernes Pedersen og hustru Maren Falksen. (Brix Djernes er fætter til Johanne Maries mand, Niels B. Falksen.)
- 30 d Ole Svenningsen Damgaard.
Født 8.5.1908, død 25.3.1913.
- 31 e Svenning Sørensen Damgaard, rutebilejer i Dragstrup, sen. i Sundby M.
Født 21.3.1914.
Gift med Anna Søndergaard, født i Sejerslev 16.11.1912, datter af gdm. Peder Andersen Søndergaard og hustru Kirstine Jensen Dybdal. (P. A. Søndergaards farfader, Peder Olesen Søndergaard, var broder til Svennings oldefader, Svenning Olesen Søndergaard.)

32 f Olga Sidsel Sørensen Damgaard

Født 11.2.1917 i Østergård i Hesselbjerg.

Gift med gdm. Hans Marius Vestergaard, Alsted, sen. i Skarum (1908-1969) Se slægten Vestergaard 4. slægtled.

III: Svenning S. Svenningsens børn.
(Se 3. slægtled II 16)

33 a Helga Svenningsen, lærerinde i Harre i Salling.

Gift med Børge Høj Jørgensen.

34 b Agnete Svenningsen, husbestyrerinde.

35 c Ellen Svenningsen, lærerinde i Løvel v. Viborg.

Gift med Niels Tougaard, Tougaardslund, Viborg Nr. Mark.

36 d Søren Svenningsen, handelsm., gdm. i Vestergård, Ejerslev.

Gift med Mette Larsen, født i Bukhave i S. Dråby, datter af Kathrine og Søren Larsen.

37 e Karen Svenningsen

IV: Jens Kristian Svenningsens børn.
(Se 3. slægtled II 19)

38 a Christen Damgaard Svenningsen, gdm. Sdr. Hougård, Ejerslev.

39 b Søren Svenningsen

40 c Frede Svenningsen

V: Mary Sv. og Søren Kroghs søn.
(Se 3. slægtled II 21)

41 a Jens Krogh, lærer i Hundborg i Ty.

Rettelser og tilføjelser.

Slægten Svenningsen-Søndergaard:

9 c Sønnen:

Svenning Pedersen Søndergaard

Død i Hesselbjerg 10.11.1916, 15 år gl.

13 g Niels Olesen Søndergaard

Død i Hesselbjerg 4.5.1895, 18 år gl.

Slægten Vestergaard:

2 a Peder Nielsen Vestergaard's enke, Else Pedersdatter Dam, død 16.3.1894, blev gift 2. gang 25.11.1870 i Alsted med Peder Christian Madsen, som overtog gården, som nu ejes af Sigfred Nielsen (Rolighed).

Han er født i Lødderup c.1834, søn af hmd. og murer Mads Andersen og hustru Else Marie Nielsdatter.

Han døde i Alsted 22.1.1896.

Else Dam fik hverken børn i 1. eller 2. ægteskab.

3 c Poul Nielsen Vestergaard, død i Alsted 17.6.1902, 77 år. Gift med Else Pedersdatter, født i Alsted 27.5.1825, datter af gdm. Peder Nielsen og hustru Sidsel Andersdatter - de havde gården før Poul Vestergaard overtog den.

Hun døde i Alsted 20.8.1912, 86 år gl.

6 e Jens Nielsen Vestergaard's 2. kone, Johanne Kirstine Korsgaard Jensen, er født i Korsgård i Erslev 21.3.1840, datter af gdm. Jens Christian Nielsen, kaldet Korsgaard, og hustru Maren Jeppesdatter Korsgaard.

7 f Morten Nielsen Vestergaard, død i Alsted 7.5.1891, 57 år. Gift i Flade 15.11.1867 med Maren Stephendatter Østergaard, datter af gdm. Stephen Sørensen Østergaard.